

Başvekil nutkunda, Milletler Cemiyeti tam surette iflâs etti, diyor

Celâl Bayarın mühim nutku

Dahilde düzen, hariçte düzensizlik

Milletler Cemiyetine karşı itimad kalmadı

Musolininin nutkundan bahseden Başvekil, Milletler Cemiyeti hak etmiş olduğu bir cevabı alıyor, dedi

Başvekil Celâl Bayar

ATATÜRK

Cumhurreisi Hariciye Vekilinin ziyafetinde bulundular

Ankara, 12 (Hususi) — Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü Aras bu gece köşkünde kabine arkadaşları şerefine hususi bir ziyafet vermiştir. Cumhurreisi Atatürk ziyafeti şereflendirmişlerdir.

Taliin garib Bir cilvesi

Bir nişanlımın terkettiği bileti alan vatman 4000 lira kazandı

«Efendim.. maksadı ziyaretinizi anıyorum. Fakat maalesef, zahmetiniz umduğunuz neticeyi veremeyecek. Çünkü biz, başka bir talibe söz vermiş bulunuyoruz!»

(Devamı 11 inci sayfada)

Galatasaray : 1
Beykoz : 1

Diğer maçlarda da Fener, Beşiktaş, Güneş, Vefa galib geldiler

Galatasaray-Beykoz maçından bir instantane [Yazısı Spor sayfamızdadır]

HATAYDA ORTALIK TEKRAR KARIŞTI

Arablar hâdise çıkardılar Türk mahalleleri asker tarafından sarıldı

Hükümet kuvvetlerine ateş eden Arablar olduğu halde Türkler suçlu olarak yakalandı, tazyik ve işkence durmadı

Antakya 12 (Hususi) — Dün Usbecilerin klübü hükümet aleyhinde aldığı kararlardan dolayı delegenin kararile kapatılmıştır.

Klüb reisi Zeki Arsuzi ile iki azası tevkif edilerek İskenderuna gönderilmiştir.

Bunun üzerine şehrimiz Usbecileri Alevî Türk olmıyanların dükkânlarını kapatmak istemişler, neticede hükümet kuvvetleriyle aralarında çatışma olmuştur.

Kısa bir yatıştırılmayı müteakib yeniden kargaşalıklar çıkmış, Affan ve Dörtayak Usbecileri silâhlarına sarılarak hükümet kuvvetleri üzerine ateşe başlamışlardır. Bu sırada şehrin her tarafını asker sarmış, gelip geçen Türklerin üzerleri aranmağa başlamıştır.

Hâdiseyi yapanlar Usbeciler oldukları ve silâh kullandıkları halde şehrin her yanında Türkler suçlu olarak

Antakyada kapalı dükkânlar önünde devriyeler dolaşırken

tutulmuş ve Türk mahalleleri askerler tarafından sarılmıştır. Bu arada dükkânları kapalı olan Türk olmıyanlar dükkânlarını açmışlardır. Onların bu hareketlerine Türkler iştirak etmişlerdir.

Diğer taraftan Usbecilerden bir Ermeni ile bir Alevî motörle kaçarlarken yakalanmışlar, üzerlerinde bulunan dört silâh müsadere edilmiştir.

(Devamı 8 inci sayfada)

☐ Suriyede müstemleke siyasetinin içyüzü ☐

Suriyenin birinci derecede gayri resmî hükümdarı!..

Fransadan avdet eden Antakya patriği Tappuni Beruta çıkarken on beş pare topla selâmlandı

Şam, 8 [Hususi muhabirimiz yazıyor:] Madem ki Fransanın Suriyedeki siyasetini yakından tedkik ve takib etmek biz Türkler için çok faydalı ve elzemdir, şu halde size bu siyaseti anlatacak çok dikkate değer bir hâdiseden bahsetmem iyi olur.

Birkaç gün evvel, bir Fransız gemisi, Beruta Marsilyadan büyük bir misafir getirdi. Vapur limana gelmez, Berutun bütün müstemlekeci muhiti ayaklandı ve onunla beraber sözde Lübnan cumhuriyeti de harekete geçti. Şarki Akdenizde Fransaya Milletler Cemiyeti tarafından tefviz edilmiş olan hükümlerlik hukukunun mümessili, Kont dö Martel'in emrile bu misafire karşı büyük merasim ifa edilecekti. Evvelâ, onun şahsını temsilen, kara, deniz ve hava işgal kuvvetlerinin başkumandanları, misafire Bay dö Martelin selâmını ve hoşâmedi duygusunu ifade etmek üzere gemiye gittiler. Bir Fransız askerî müfrezesi rihimde saf bağladı. Ondan sonra Fransanın, Lübnanın polis, jandarması ve bütün

(Devamı 8 inci sayfada)

Kardinal Tappuni'nin Paris'de çekilen bir resmi

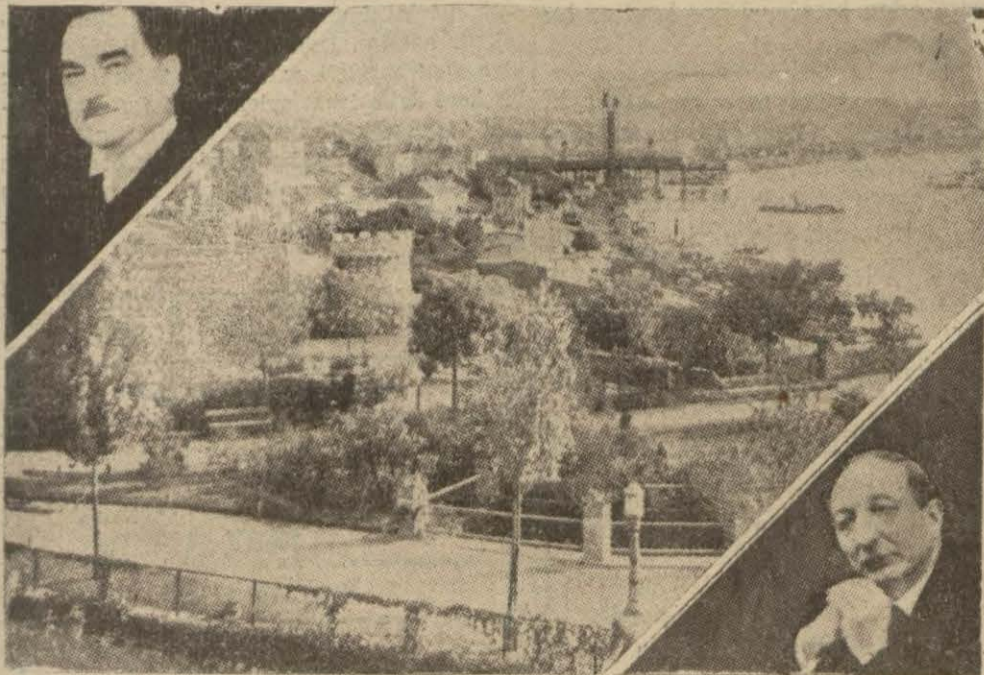

Ankara, 12 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar, bugün Sekizinci Yerli Malı ve Artırma Haftası'nı aşağıdaki nutku ile açmıştır: (Devamı 10 uncu sayfada)

Belgradda kanlı hâdiseler oldu

Delbosun ziyareti günü talebe ile polis çarpıştı

«Fransaya şükran,, âbidesi önünde müsademeler oldu, talebeden ve jandarmadan yaralananlar var

Belgradın Kale meydanından görünüşü, yukarıda B. Stoyadinoviç, aşağıda B. De İbos

Belgrad, 11 (Hususi) — Bugün Bükreşten şehrimize gelen Fransa hariciye nazırı Delbos parlak merasimle karşılandı. İstasyon binası Yugoslav-Fransız bayraklarıyla süslenmişti.

(Devamı 3 üncü sayfada)

TELGRAF HABERLERİ

Japonlar dün Çin sularında İngiliz harb gemilerine dört defa hücum ettiler

İngiltere Çin sularına yeni harb gemileri gönderdi

Şanghay 12 (A.A.) — Röyter muhabiri bildiriyor:

Bugün Japonlar, Çin sularında bulunan İngiliz harb gemilerine dört defa hücum etmişlerdir.

İlk hücum, bu sabah Wuhu'da olmuş ve Japon bataryaları ve ağır makineli tüfekleri, İngilterenin Nankin konso - losunu ve ataşemillerini hâmil bul - nan Lady Bird topçerine ateş açmış - tır. Gemide bir bahriyeli ölmüş ve kap - tan ile diğer bir bahriyeli yaralanmış - tır. Japon bataryaları, aynı zamanda İngiliz Bee topçerine ve Tsingtao ro - morkörüne de ateş açmışlardır da isabet ettirememişlerdir. Öğleden sonra da, Nankinin birkaç kilometre berisinde yer almış olan İngiliz harb gemileri ta - haşşüdüne, Japon tayyareleri üç hü - cumda bulunan ve hücumu uğrayan İngiliz gemilerinden Scarab ve Cricke topçerleri, tayyarelere cevaben ateş açmışlardır. İngilizlerden hiç bir ölü ve yaralı yoktur.

Tokyo 12 (A.A.) — «Tebliğ»:

10 İkkânunda Kwanhwamen kapı - sını işgal etmiş olan Japon kıt'aları ay - ni gün zarfında Nankin surları içinde altı kapıyı daha işgal etmeğe muvaffak olmuşlardır.

11 İkkânunda fecir vakti Çin kuv - vetleri Japon kıt'aları tarafından işgal edilmiş olan mevzilere karşı şiddetli bir mukabil taarruza geçmişlerdir.

Bu mukabil taarruzların hepsi geri püskürtülmüştür.

Saat 11,30 da Japon kıt'aları düş - manı geri püskürterek Hopingmen ve Haipingmen isminde iki şehir kapısını daha işgal ettikten sonra derhal Nan - kine karşı umumî bir taarruza geçmiş - lerdir. Şehrin etrafında şiddetli ve a - nudâne muharebeler cereyan etmekte - dir.

Şanghay, 12 (A.A.) — Royter muhabi - ribildiriyor:

Amirallik dairesi, İngiltere hariciye nezareti ve amiral Litte, Japon hücum - larından haberdar edilmiştir. Amiral Lit - te Falmouth zirhlisi ile Şanghaydan Hongkong'a gitmek üzere yoldadır.

Japon askeri ve bahri makamları nez - dinde teşebbüsatta bulunulmuştur.

Tokyo'da bayram geri bırakıldı

Pekin, 12 (A.A.) — Nankinin işgali ü - zerine yapılacak bayramlar iki üç gün tehir olunmuştur. Bu bayramlar bugün yapılacaktır.

İki gün sonra yapılması muhtemel bu bayramlar esnasında yeni şimali Çin hü - kûmetinin tesis edildiğinin ilânı mevzuu bahsolmaktadır.

Çetin muharebeler

Tokyo, 12 (A.A.) — Nankin için çok şiddetli ve çok kanlı muharebeler devam etmektedir. Japon muhabirleri bu mü - cadelenin tarihte emsaline tesadüf edil - mez derecede çetin ve kanlı olduğunu bildiriyorlar.

Belgradda hâdiseler oldu Türkiyenin kararı Suriyede heyecan uyandırdı

(Baştafra 1 inci sayfada)

Öğleden sonra Delbos ile Stoyadinoviç arasında müzakereler başlamıştır.

Belgradda nümayişler, talebe ile polis çarpıştı

Belgrad, 12 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Belgradda dolaşan şayialara göre bu - rada tertib edilen bir nümayiş esnasında bir kişi ölmüş ve birkaç kişi de yaralan - mıştır. Galeyân öğleye kadar devam et - miştir. Bilhassa «Yaşasın Fransa» sadala - rı üzerine bazı talebe grupları Fransa se - farehanesi civarında bir parka dikilmiş olan «Fransaya şükran» âbidesinin önüne gitmeğe teşebbüs etmişlerdir. Polis par - kı tahliye ettirmiş ve bu arada bazı mü - sademeler olmuştur. Civarda mühim polis kordonları teşkil edilmiştir.

Parlâmentonun önünde de polisle ta - lebeler arasında bir çarpışma olmuştur.

Yaralılar

Belgrad, 12 (A.A.) — Avala ajansı, kar - gaşalık çıkarmak isteyen bir takım ufak gruplar tarafından tertib edilmiş olan nü - mayişler esnasında iki jandarma ile iki

talebenin hafifce yaralanmış olduklarını haber vermektedir.

Havas ajansına göre

Belgrad, 12 (A.A.) — «Havas ajansının hususî muhabirinden»:

B. Delbosun muvasalatında yapılan ha - raretli nümayişlerde birçok manalar mündemiçtir. Bu nümayişler, Fransız - Yugoslav dostluğunun Yugoslavya krallı - ğı gençliği ile halk kuvvetlerinin Fran - saya olan gözülmez merbutiyetlerine ist - tinad etmekte olduğunu göstermektedir.

Neler görülecek ?

B. Delbos, B. Stoyadinoviç ile olan ha - lihazırdaki büyük beynelmîl meselele - ri tedkik edecek ve iki dost devletin teş - riki mesâitsini sıklaştırmağa çalışacaktır. B. Delbos ile B. Stoyadinoviç, iki milletin bilkuvve anlaşmış oldukları ticarî itilâ - name ile malî uzlaşmayı son bir defa da - ha olmak üzere gözden geçireceklerdir.

B. Delbos, B. Stoyadinoviç ile görüş - meden evvel saraya giderek defteri mah - susu imzalamıştır. Bu mülâkattan sonra naibi hükûmet Prens Pol tarafından ka - bul edilmiştir.

Makineye verilirken

Japonlar Uzakşarkta bir Amerikan gemisini topa tutarak batırdılar

Delbos ve Stoyadinoviç arasında konuşmalar başladı. Belgradda yapılan nümayişlerde birkaç ölü de var

Londra 13 (Hususi) — Dün Japon batar - yaları Yangtze nehri üzerinde ve Nankine 40 kilometre mesafede bulunan bir Amerika topçerine ateş açmışlar ve gemiyi batır - mışlardır. Bir çok ölü ve ağır yaralı vardır.

Belgrad nümayişlerinde bir kaç ölü de var

Paris 13 (Hususi) — Belgraddan buraya gelen haberlere göre Fransız hariciye naz - rının Belgrada muvasalâtı sırasında talebe ile polis arasında vukubulan çarpışmalarda bir kaç kişi ölmüş ve yaralanmıştır.

Fransız hariciye nazırı dün saat 2 de Yu - goslav Başvekil ve hariciye nazırı B. Sto - yadinoviç'le ilk görüşmesini yapmıştır. Bu mülâkatta Delbos, Yugoslav Başvekiline Var - sova ve Bükresde yaptığı temasları anlatmış, Yugoslav Başvekil de kendisine Roma ziya - retinin ve Musolini ile yaptığı mülâkâtın ne - ticelerini söylemiştir.

İki nazır, geçenlerde Parisde imzalanan ti - caret muahedesinin çok iyi neticeler ver - mekte olduğunu da müshade etmişlerdir.

İtalyanın son hareketi Cenevrede nasıl tefsir ediliyor

Cenevre 13 (A.A.) — Royter muhabiri bil -

diriyor: Milletler Cemiyeti mahafili, Milletler Cemiyetinin son aylar zarfında İtalyada öl - mekte olan bir müessese olarak gösterilmek - te bulunmasına ve kuvvetsizliği ile müte - madiyen alay edilmesine rağmen B. Musoli - ninin, İtalyanın cemiyetten çekilmesi etra - fında bu derece büyük tezahürat yapılması - nı arzu etmiş olmasını bilhassa hayretle kar - şılamıştır.

B. Musolininin, gözüküşteki emniyetli ta - virlerine rağmen, tutulan yol hakkında bazı fena iç üzüntüleri olduğuna işaret etmekte - dir. İtalya, Almanya ve Japonyanın bazı - cesi haline geldiğini anlamalıdır.

Almanya'da sevinç

Berlin 13 (Hususi) — İtalyanın Millerler Cemiyetinden çekilme kararı bütün Alman - yada sevinç uyandırmıştır.

Yunan veliâhtı evleniyor

Atina 13 — Gazeteler, veliâht Paul'un Ha - nover, Büyük Britanya ve İrlanda prensesi Frederique ile evlenme merasiminin Atina büyük kilisesinde 9 kânunusaniye yapılaca - ğını yazmaktadır. Merasim için hazırlığa şimdiden başlanmış ve davetnameler yollan - mıştır.

Ispanya Cumhuriyetinin Sözlere

«Dahilî harb bir Avrupa ihtilâfi halini aldı ..»

Barcelona, 12 (A.A.) — Yeni Fransız el çisi Laboune, İspanya Reiscumhuri Azana'ya itimadnamesini vermiştir.

Bu münasebetle söylediği nutukta, va - zifesinin ifasında Fransanın ideal olan beşerî ferde hürmet, insanların hürriyeti ve milletler arasında hakiki bir kardeş - lik hissinden müphem olacağını beyan ey - lemştir.

Reiscumhur Azana verdiği cevapta ezeümle demiştir ki:

«İspanyanın dahilî harbi — ki kendi ba şına bırakılsa idi İspanyol milletinin hü - rriyeti müdafaa azmi önünde akim kalma ğa mahkûm bulunuyordu — bir Avrupa ihtilâfi halini aldı ve umumî sulhu teh - dit etmeğe başladı.»

Frankonun sözlere

Salamanka, 12 (A.A.) — General Fran - ko, matbuata yaptığı beyanatta, Asturi - es cephesinin yıkılmasının, kat'i olan ni - hai zaferden bir evvelki son mühim ha - dseyi teşkil ettiğini söylemiştir.

Bu Sabahki Gazetelerde Gördüğümüz Fikirler

Cumhuriyet — Yunus Nadi bugünkü baş - makalesinde Çin-Japon harbinin tahli etmek - tedir. Japonyanın Çine karşı ilânı harb et - meksizin yaptığı harekâta ve Avrupanın hiç bir tavassutunu kabul etmeyişini Avrupanın bir mağlûbiyeti şeklinde tefsir ediyor ve di - yor ki:

«Mançuri istilâsında Milletler Cemiyetine bir tekme vurub giden Japonya, son Çin isti - lâsında Almanya ile İtalyayı kendi hesabı - na kazanmış ve muvaffakiyetle kullanmıştır ve kullanacaktır. Avrupa memleketleri ken - di aralarında yekdiklerleri aleyhine saldır - dikları zaman tabii bu yeni fırsatlardan da ona göre ve daha fazlasıyla istifade etmeği ke - zalik şimdiden hesaba katmış bulunuyor.»

Tan — Ahmed Emin Yakman bugünkü baş - makalesinde Vekâletlerin faaliyetlerini mev - zuubahsederek yapılan son değişikliklerin, bunların yekdiklerle daha uygun bir şekil - de işletmeğe yarıyacağını söylüyor. Bu iti - barla elde edilecek neticelerin de bittabi da - ha parlak olacağını ilâve ediyor.

Kurun — Hasan Kumçay «Mühendis mek - tebindeki yasak» isimli yazısında, Mühendis mektebi direktörünün mektebde yapılan bir törende bir gazete fotoğrafına resim çek - mek müsaadesini vermemesinden hayretle bahsediyor. Ve «bu mektebe ne gazeteci, ne de gazete giremez» sözünü şiddetle tenkid ediyor.

Bir adam Kadıköy iskelesinde eski karısını yaraladı

Kuşunlardan biri 8 yaşında bir yavrucağa isabet etti

Akay idaresinin Caddebostanı iskelesi başmemuru Rifat, iki ay kadar evvel, kar - ısı Behiceden ayrılmıştır. Rifat, Behice - yi, kendisinin ayrılmış olmasına rağmen hâlâ sevmekte ve kimlerle görüşüp gezdirdiği anlamak üzere takib edip araş - tırdığı gibi, bir taraftan da, yeniden mü - nasebet tesisine çalışmakta, fakat, kadın - dan yüz bulamamaktadır.

Rifat, dün akşam saat 17.20 de, Behice - ye, Kadıköy iskelesinde tramvay durağın da, yabancı birisile rastlamıştır. Bu man - zara karşısında iradesini kaybeden Rifat, taşıdığı tabancayı çekmiş, Behiceyi, ar - kasından ve bacağından olmak üzere, iki yerinden, ehemmiyetli surette yaralamış - tır.

Rifatın tabancasından çıkan üçüncü bir kurşun da, orada bulunan, Ayten isim - de 8 yaşında bir yavrucağa rastlamış, o da yaralanmıştır.

Yak'ının akabinde yetişen polisler Ri - fatı yakalamışlardır. Yerel Behiceyle kü - çük Ayten, tedavi edilmek üzere Haydar - paşa Nümune hastanesine kaldırılmışlar - dır.

Sovyet Rusyada seçim

Paris, 12 (Hususi) — Sovyet Rusyada seçim başlanması münasebetile Stalin, seçicilerine hitaben uzun bir nutuk söy - lemştir.

Stalin hitabesinde yüksek Sovyet se - çiminin ehemmiyetinden bahsetmiş ve: «Bizde kapitalist yoktur, arazi sahipleri yoktur» demiştir.

Sabahtan Sabaha:

Yürümeğin ilmi

Hürriyetlerinden en çok feragat edenler büyük şehirlerde yaşayanlardır. Zaten cemiyet hayatı insanları öyle kalıplara döker ki bilmeden, hissetme - den yalnız hürriyetlerini değil, sıhhatlerini bile kaybederler. Gece eğlence - leri, gece hayatı hiç şübe yok ömrümüzü törpüleyen düşmanların en başın - da gelenidir. Güneşle yapıp güneşle kalkan insanlar elbet te elektrik altında göz nuru döken ve uyku saatlerini cemiyet hayatının zarurî hareketlerine feda edenlerden daha sıhhatlidirler.

Şehir hayatının vecibeleri bu kadar olsa hürriyetimiz için yapacağımız fe - ragat ölçüp idare etmek kabildir. Fakat umumî yaşayışın ana hatlarından sokakta atacağımız adımlara kadar her hareketimiz hürriyetimizden bir feda - kârlıdır. Şehirli Robenson gibi nasıl keyfine göre yaşayamazsa şehir sokak - larında bahçesinde gezer gibi dolaşamaz. Şehrin hummalı hareketini aksat - mamak için adımlarını makineleştirilmesi lâzımdır. Avrupa şehirlerinde tren - lerden çıkan, yatırolardan boşanan halk talim görmüş bir piyade kat'ası gibi jimnastik adımlarla kütle halinde çıkar ve bir an içinde dağılırlar. Bu öyle bir alışıklıktır ki medenî şehir hayatında pişmemiş bir yabancı bu kalabalık içinde derhal belli oluverir. Sağını, solunu bilmeyen ağır, aksak giden yolcu o insan seylâbi içinde şaşkına döner.

Biz dansetmesini, belki öğrendik. Şapka - ya çoktan alıştık. Alafrangalığın züppeyiğli denemek seylere bile hevesleniyoruz. Fakat acaba bir Avrupalı gibi yol yürümesini, umumî yerlere girip çıkmasını öğrenebildik mi? Bunu iddia etmek için cadde ortasında kırılanları, yan kaldırımında sohbet edenleri gör - memek, vapurdan, trenden çıkanların cenaze arkasında gider gibi salınma - dıklarına şahid olmak lâzım!

Bürhan Cahid

Şehirde çiçek yetiştirmek merakı gitgide artıyor

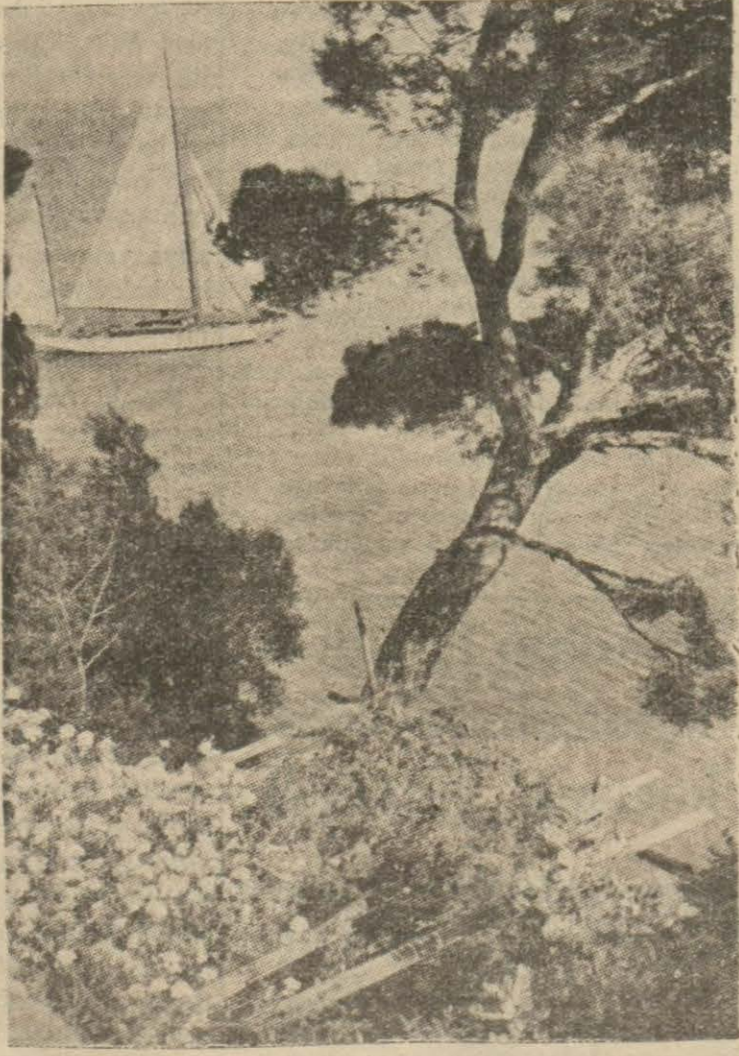
Fakat apartıman inşaatının artması, çiçek bahçelerinin ancak sayfiye yerlerinde çoğalmasını mümkün kılıyor

Memlekette çiçek sarfiyatı gün geçtikçe çoğalmaktadır. Buna en ziyade, belediyenin umumi bahçeleri örnek olmakta ve halkın bu husustaki hevesini arttırmaktadır. Ancak şehirde apartımanların çoğalmakta olması ev bahçeleri vücutte getirilmesine imkân vermemektedir. Fakat buna mukabil sayfiyelerde köşkerlerin bahçeleri fevkalâde güzel tanzim edilmekte ve nadide çiçeklerle süslenmektedir. Bu köşkerlerde çiçek tarlaları zevkiselimin inkişafına bir delil teşkil etmektedir. Maamafih Boğaziçi gibi tabii manzara çok güzel ve çiçek yetiştirmeye çok elverişli olan min-takalarda gün geçtikçe çiçek bahçeleri azalmaktadır. Bunun sebebi gübre bulunamamasıdır.

Halkın rağbetini en ziyade çeken çiçekler mevsimine göre gül, karanfil, menekşe, krizantem ve bilhassa bu sene moda olan sarı karanfillerdir. Dikkat edilecek olursa halk tarafından tutulan bu çiçeklerin hepsi yetiştirilmesi ve bakılması kolay olanlardır.

İstanbulda ancak 15 kadar çiçek bahçivani bulunduğundan bunlar bütün çiçek meraklılarının ihtiyaçlarını karşılayamamaktadırlar. Bunun için de bizzat bakılması güç olan çiçekler revaç bulmamaktadır.

Belediyenin fennî bir surette yetiştirdiği çiçekler, merasim gibi şehre a-

Çiçek yetiştirmeye çok müsaid olan Boğaziçinden bir görünüş

id ihtifallerle resmî cenaze alaylarının da çelenk için kullanılmaktadır.

Umumi bahçelerdeki çiçeklere gelince, bunlar, halkın gezmesi için tahsis edilen yerlerde olduğundan başka bir istifade düşünülmemekte, ancak tohumluk yetiştirilmekte ve elde edilen bu tohumlardan civar vilâyetlere de sevketmek suretiler oraların da istifadesi temin olunmaktadır. Çiçek çiliğinin inkişafı köylüye ve evlerinde hayvan besleyenlere de bir istifade temin etmektedirler. Bunlar çiçek bahçesi sahiplerine hayvanlarının tezelerini biriktirmek suretiler arabasını 2,5 liradan satmakta ve böylece hayvanlarının yiyecek masraflarını çıkarmaktadırlar.

Şehirde Telefon buhranı Çıktı

Şehrimizdeki telefon abonelerinin mikdarı günden güne artmaktadır. Fakat, halkın telefon almak hususundaki müracaatlarına, bilhassa Beyoğlu mntakasında menfi cevap verilmektedir. Bunun bilhassa iki sebepten ileri geldiği anlaşılmaktadır:

1 — Beyoğlundaki santral nihai kudretini bulmuştur.

2 — Telefon mükâlemelerinin ve satı mikdarı günden güne artmakta ve telefonculuk bakımından mahmul sate isabet eden mikdar iki mislini te-cavüz etmiş bulunmaktadır.

Bu halin önüne geçmek ve yeniden abone bağlayabilmek için Beyoğlu santralının yükünü hafifletmek lâzımdır.

Bu sebebe mebni, Şişlide 6000 a-boneye kabili tevsi bir santral tesisi düşünülmüş ve bu işe aid proje ve şartnameler ihzar edilmiştir. Yapılacak santral merkezinin mahalli tayin edilerek arsası da satın alınmıştır. Hâlen, tanzim olunan projenin kaç bin liraya mal olacağı Nafia Müdürlüğünce tedkik edilmektedir. Tedkikat biter bitmez şartnamesi hemen münakasaya konulacaktır. İnşaatın 1938 malî yılı içinde bitirilerek aynı sene içinde santralın faaliyete geçirilmesi karar altına alınmıştır.

Hâlen Posta, Telgraf, Telefon Umum Müdürlüğünce üzerinde ehemmiyetle durulan mühim bir mesele daha vardır. O da, komşu devletlere bağlanacak olan telefon hatlarıdır. Mevcud antanta nazaran 1940 senesi gayesine kadar işlemeğe başlaması lâzım gelen hatlar şunlardır:

1 — Sivas - Erzurum - Sovyet hududu,

2 — Diyarbakır - Irak hududu,

3 — Adana - Payas - Suriye hududu.

Bu hatlardaki hazırlık ameliyesi Sivas ve Adanaya kadar ilerlemiştir. Irak, Sovyet ve İran hükümetleri de, mevcut itilâfnameler mucibince, muayyen müddet zarfında hududa kadar tesisatı ikmal etmek ile mükelleftirler. Komşu memleketlerdeki faaliyetin de günden güne ilerlemekte olduğu anlaşılmaktadır. Bu suretle, mezkûr hatların vaktinden evvel ikmal olunacağı zannedilmektedir.

Kadastro faaliyeti Tamamlanıyor

Tapu işlerinin islahı için kadastro faaliyetine fazla ehemmiyet verilmektedir. Bu itibarla şehrin her tarafından kadastro geçirilmeğe başlanmıştır. Ancak müteferri mahiyette kalan ve esasen kadastro geçmesine büyük bir lüzüm hissedilmeyen Beşiktaş ve Eyübü semtlerindeki kadastro faaliyeti yoktur. Şehrin diğer mntakalarında çalışan kadastro heyetlerinin meşgul oldukları semtlerdeki faaliyetleri nihayet bulduktan sonra Beşiktaş ve Eyübü de kastro trodan geçireceklerdir. Bütün bu işlerin tekemmülüne İstanbul dâhilinde kastro tro geçmemiş bir mahallin bırakılmaması için bir sene gibi kısa bir müddetin kifayet edeceği tahmin edilmektedir.

Bazı semtlerdeki kadastro faaliyeti ortaya bir çok pürüzlü meseleler çıkarmıştır. Bilâvaris ölenlerin mevcut gayri menkullerini işgal edenler ve hattâ mal sahibi sıfatı takınarak senelerdenberi kiraya verenler meydana çıkarılmıştır. Bu gibi yerler mahlûl veya metruk oluşuna göre hazine veya evkafa irad kaydettirilmekte ve lüzüm görülenler de ka-

EKONOMİ

Zahire borsasında bir haftalık vaziyetin hülâsası

Çavdar son günlerde hariçte ve dahilde fazla aranmaktadır, fiatlar yükselmiştir.

Geçen bir haftalık müddet içinde zahire borsasındaki satışlar meyanda dikkati çekecek olan yalnız çavdar satışlarıdır. Bu satışlar gerek fiat ve gerek mikdar itibarile mühimce bir yekûn tutmaktadır.

Buğday satışları bir seviyede gitmekte olduğundan fiatlar sebit kalmaktadır. Ceviz ve fındık ihracatı mevsiminin tam zamanı olduğu halde talebsizlik yüzünden satışlar ağır ve isteksizdir.

Yapağı, tiftik ve bu gibi bazı mühim emtiamızın ihracatı muayyen bir iki firmaya inhisar etmektedir. Bu ihracatçılar karşılarında hiç bir rakib görmediklerinden hem noksan fiata ve hem de az mikdarda mübayaatta bulunmaktadırlar. Bu suretle fiat düşürülmesinden müstahsil mühim zararlar görmektedir.

BUĞDAY : Geçen bir hafta içinde Haydarpaşa tarikile ve muhtelif limanlardan şehrimize 2570 ton kadar buğday gelmiştir. Bu gelen buğdaylar ihtiyaca kifayet edecek derecede olduğundan piyasada kayda değer bir değişiklik olmamıştır.

FIATLAR : Ekstra birinci beyazlar 6,30, birinci beyaz 6,10, on beş, on altı çavdarlılar 6,05, mahlûtlar 5,35, ekstra ekstra sert buğdaylar 6, beş altı çavdarlılar 5,35 paradan satılmıştır.

ARPA : Müvaridat fazla olmasına rağmen satışlar ağır gitmektedir. Son günlerde ihracatın durması ve fiatların bir mikdar düşmesiyle durum daha müşkülleşmiştir. Anadolu biralık arpalar 4,02, Trakya çavallı 4,20 paradan muamele görmüştür.

İskân işleri hakkında Yeni bir tamim

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâleti iskân işleri hakkında vilâyete bir tamim göndermiştir.

Tamimde muhacir ve mültecilerin iskânlarını temin maksadile İstanbul vilâyeti tarafından verilen ve İzmirle İstanbul hariç bilûmum vilâyetlere şamil bulunan serbest iskân vesikalarnın bazı yolsuzluklara sebebiyet verdiği anlaşıldığı ve İstanbul vilâyeti tarafından serbest iskân vesikası verilmesi usulü kaldırıldığı bildirilmektedir.

Tamime göre bundan evvel verilmiş olan vesika sahiplerinin âdi iskân hakkına malik olup olmadıkları, elerinden alınan gayri menkullere karşı kendilerine bono verilip verilmediği ve bu gayri menkullerinin cinsleri Sihhat Vekâleti tarafından tesbit edilecektir. İstihkak sahiplerinin mürettep yerleri ile kendilerine verilecek malların cins ve kıymetleri de gene Vekâlet tarafından tayin edilecektir.

Çocuk Esirgeme Kurumu müsameresi

Çocuk kütüphanesi için zarurî olan bazı ihtiyaçların karşılanması maksadile Beyoğlundaki Fransız tiyatrosunda güzel bir müsamere tertib edilmiştir.

Kânunusananın dördünde verilecek müsamereyi Vali Muhiddin Üstündağ himayesine almıştır.

kadastro mahkemelerine sevkolunmaktadır. Evvelce millî emlak müdürlüğüne ihbar edilen ve muhtelif kanallarla adliye intikal etmiş bulunan bu gibi davalar da kadastro mahkemelerine sevk edilmekte olduğundan kadastro mahkemelerinin şu bir kaç ay zarfında faaliyetleri birdenbire artmış bulunmaktadır.

ÇAVDAR : Bir aydanberi satışları durmuş ve binnetice fiatları da düşmüş olan çavdar, son günlerde gerek dahilde ve gerek dış memlekette fazla aranmağa başladığından fiatlar bir mikdar yükselmiştir. Bir hafta içinde 4000 ton kadar çavdar satışı olmuştur. Bu suretle geçen hafta iptidalarında 4 kuruştan muamele gören çavdar fiatları hafta sonunda 4,325 paradan ve istekli olarak kapanmıştır.

CEVİZ, FINDIK : İhracatının en haremli mevsiminde bulunduğumuz bu sıralarda maatteessüf bu iki mahsulümün satışları pek ağır gitmektedir. Almanyaya permi dairelerinin fiatlara bir mikdar zammemelerine rağmen bu memlekete yapılan satışlar ilerlememiştir. Geçen sene bu mevsimde 80 kuruşa satılan iç fındıklarımız bu gün 34-35 kuruştan fazla müşteri bulamamaktadır. Kabuklu fındıklar da aynı vaziyeti muhafaza etmektedirler.

İç ceviz fiatları da geçen senenin 46-48 kuruşuna mukabil bu sene 25 kuruşu geçmemektedir.

TIFTİK : Almanyaya hesabına mübayaatta bulunan bir iki firma tarafından 625 balya kadar tiftik satılmıştır. Çorum, Eskişehir, Beypazarı ve bu âyar mallar 120 kuruştan muamele görmüştür.

YAPAĞI : Piyasada yalnız Ruslara ufak partiler halinde biraz satış yapılmıştır. Bunun haricinde iş olmamıştır. Geçen hafta içinde 475 balya kadar Anadolu yapağı 52-55 kuruş arasında satılmıştır.

KEÇİ KILI : Stok azalmaktadır. İhracatçılar 52-53 kuruş arasında mübayaata devam ettiklerinden elde pek az stok bulunmaktadır.

Yeni neşriyat

Ölüm kadar acı — Değerli arkadaşımız Muhiddin Birgen meşhur Fransız muharriri Maupassant'ın en güzel eserlerinden biri olan Fort Comme la Mort'u 'Ölüm kadar acı' adı ile dilimize çevirmiş, Remzi kitabevi tarafından dünya muharrirlerinden tercümeler serisinin 16 ncisi olarak intişar etmiştir.

Muhiddin Birgen bu tercümesinde bilhassa çok titiz davranarak eserin bütün kıymetini muhafaza etmeğe muvaffak olmuştur. 300 sayfaya yakın olan 'Ölüm kadar acı' her münaveverin okuyacağı kıymetli bir eserden biridir.

Dünya muharrirlerinden tercümeler serisi: No. 12-13

Turgenieff

Babalar

ve **Çocuklar**

Rusçadan çevirenler:

Hasan Âli Ediz — Vasıf Onat

İki cildi 100 Kr.

REMZİ KİTABEVİ

Operet kısmı Fransız

Tiyatrosunda

Bu akşam saat 20,30 da

INTIKAM

MAÇI

Komedi 3 perde iki tablo

Dram kısmında bu akşam oyun yoktur

ERTUĞRUL SADİ TEK

TIYATROSU

Bu gece:

Kadıköy (Streyya)

sinemasında

Donanma Gecesi

Vodvil 3 Perde :

Yazan : Reşat Nuri

Hastaya doktor aramağa giden adam öldü

Dün sabah saat on buçukta, Kumkapı civarında Çatladıkapıda, bir adamın deniz kenarında surdan düşmüş ve ölmüş olarak görüldüğü polise haber verilmiştir.

Mahallinde yapılan tahkikatta, bu adamın, Sultanselim camii avlusunda ki odalardan birinde oturan Çakmakçılarda Kirkorun mağazasında hamal Kadri oğlu Lütfi olduğu, Hisardibinde 10 numaralı evde oturan halası Habibeyi görmek için sarhoş olarak geldiği, halasının hasta olduğunu öğrendiği doktor getirmek üzere evden çıktığı, deniz kenarındaki 10 metre yükseklikde surun üzerinden giderken sarhoşlukla müvazenesini kaybederek düştüğü, iki kaşı üzerinden ve çenesinden aldığı yaraların tesirile öldüğü anlaşılmıştır. Cesedin defnine ruhsat verilmiştir.

Kültür işleri:

Köy öğretmenlerine yapılan bir tamim

Kültür Bakanlığı vilâyet ve köy öğretmenlerine yaptığı bir tamimde köylünün kültürel malûmatını yükseltmek için azami gayretin gösterilmesini ve ezcümle fırsat buldukça vilâyet ve kazalara giden öğretmen ve baş öğretmenlerin resimli ansiklopedik kitaplar, duvar alfabeleri, gazeteler vesaire gibi köylünün kolaylıkla anlayabileceği şekilde yazılmış eserlerle köy kütüphaneleri tesis edilmesini emretmiştir.

Kabzımallar ile maliye şubeleri arasında ihtilâf

Maliye şubelerile kabzımallar arasında ünvan tayini dolayısıyla tahaddüs eden ihtilâf henüz halledilmemiştir. Tarhedilen vergiler kısmen tahsil edilmiştir. Diğerleri için de müddetleri doldukça icrai takib yapılmakta ve tahsili emval kanunu mucibince tahsilâta kıyam edilmektedir. Maamafih hiç bir kabzımal işi bu safhaya intikal ettirmemiştir.

Kabzımallar, kendisile görüşen bir muharririmize demişlerdir ki:

— Senelerdenberi kabzımallıkla işti gal etmekteyiz. Köylünün bir çok hesabı var. Bunları temizlemek uzun zamana mütevakkıf. Bundan dolayı işi bırakmıyoruz. Aynı zamanda bizim işlerimiz biraz da itibar ve krediye bağlıdır. Şa-yed tarhedilen vergiyi ödemez de mallarımızı sattırırsak bize olan itimadı kaybederiz. Borç harç bulup ödemeğe azami gayret gösteriyoruz. Bu hususta muhtelif makamlara yaptığımız itirazlar da tedkik edilmektedir. Pek yakında kat'i bir karar alacağımızı ümid ediyoruz. Her halde maliye şubeleri tarafından ünvanımızın yanlış alınışmasile mağdur bir vaziyette bırakılmamıza meydan verilmeyecektir.

Esasen hamallığın kaldırılması köylülerine giden seyyar satıcılarda kalan hesablar yüzünden de bir hayli zarar görmüş vaziyetteyiz. Mevsimin kış olması hasebile de mahdud bir kaç meyvadan başka bir şey olmadığından aynı zamanda satış pek fazla bir kâr da bırakmadığından bu yıl uğradığımız zararları telâfi etmek imkân haricindedir.

Bu akşam **SAKARYA** sinemasında

HENRY BATAİLLE'in meşhur şaheseri

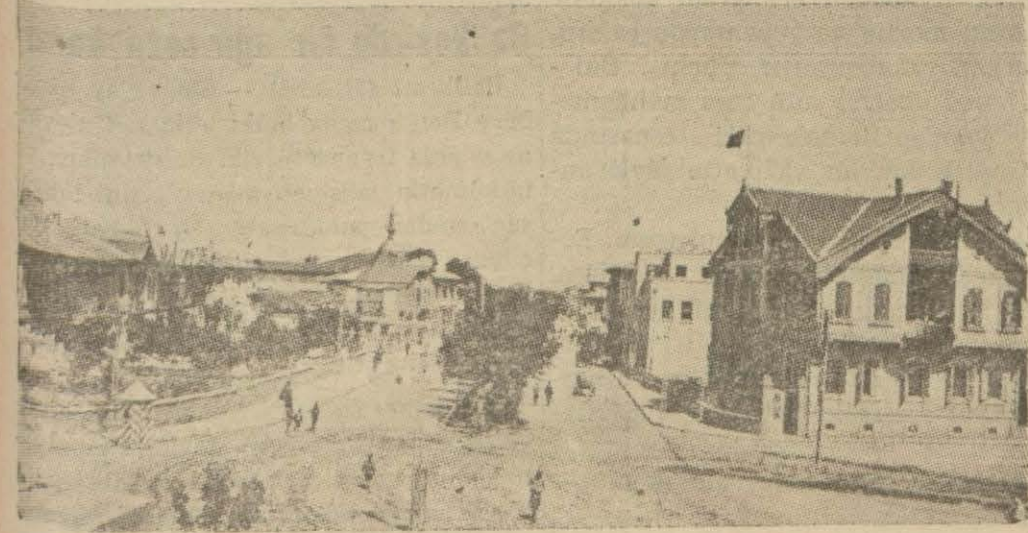
ÇALI KUŞU

Bütün dünyada tanınmış ve sevilmiş filminin ilk iraesidir. Baş rollerde: HUGUETTE DUFLOS - ve âtesin aşık JEAN PIERRE AUMONT İhtirash ve gayet şuh bir aşk romanı... Çok güzel ve çok büyük bir film... Yerlerinizi evvelden aldınız. Telefon: 41341

Konya üç gün üç gece elektriksiz kaldı

Son yağan yağmurların şehirde yaptığı zararın yetmiş seksen bin lirayı bulduğu anlaşıldı

Konyadan bir manzara: Cumhuriyet caddesi

Konya (Hususi) — Geçenki yağmurların yaptığı zararın, yetmiş seksen bin lirayı bulduğu artık anlaşılmıştır. Bu da, Konya belediyesinin vazifesi olan şehir su işlerini iyi idare edememesi demektir.

Şehrimizin anonim bir elektrik şirketi vardır ki apal topal yürümekte idi. Aynı beş, altıncı günlerinde Antalya yakasındaki lodos fırtınasının güçlü bir hava dalgası dağlar aşarak yurdumuza geldi. Gündüzlü geceli şiddetli lodos fırtınası oldu, bazı telgraf, telefon, elektrik direklerini devirdi. Bayramın üçüncü günü sabahı şehrimize serpinti halinde batıdaki dağlara da şiddetli yağmur döktüğü sırada Konyanın batısında bulunan elektrik fabrikası da bir sel baskınına uğradı, çamurlar makine dairelerine kadar sokulmak tehlikesini gösterdiği saatlerde idi ki birdenbire tekml şehir elektrik cereyanı

kesildi. Gündüzleri cereyan alan müesseseler de makinelerini durdurmak mecburiyetinde kaldılar. Böylece dört gün, üç gece tamamen ve dördüncü gece de saat on yedi buçuk sularına kadar elektrik ile aydınlanan evler, petrol yakarak kör petrol ışığı altında kaldılar. Bu inkitam biricik sebebi, şirketin yirminci asırda tekniğini başında taşıyan yani tam bilgili bir elektrik mühendisinin olmamasıdır. Halbuki 55.000 nüfuslu koca bir şehrin elektriğini temin eden bir şirketin bunu gözönünde tutarak, işine hakkile vakıf, muktedir mütehasıslar istihdam etmesi lâzımdır. Herhangi bir arızadan dolayı nihayet bir saat, beş saat; bilemedik 24 saat elektriksiz kalması kabul edülebilir. Fakat fevkalâde bir hal olmadan bu inkitam günlerce devamı kat'iyen doğru ve meşru değildir.

Ez nede odun sıkıntısı var

Ezine (Hususi) — Kasabamız pek bakımsız bir haldedir. Belediyenin az çok istifadesini temin eden elektrik motoru ile sinema belediyenin bir borcundan dolayı bir senedenberi haciz altındadır. Kasabada esaslı bir su tesisi olmadığı için çeşmeler kış ortasında bile kesilmektedir ve bu sebebden halk kış yaz su sıkıntısı çekmektedir. Kasaba ortasındaki köprü de harab bir vaziyettedir. Kasabada halkın eğleneceği bir yer olmadığı için bütün halk kahvelere dolmaktadır. Halk alâkadar hakamlardan kasabanın mübrem ihtiyaçlarını temin etmelerini beklemektedir.

Ezinede odun ve kömür bürhanından halk çok sıkıntı çekmektedir.

Ezineye yirmi beşer kilometre mesafede bulunan Ayvacık ve Bayramiç kazaralarında halkın ihtiyacı fazlasıyla temin edilmekte ve odunun yükü yirmi kuruşa, kömürün kilosu da 60 paraya satılmaktadır. Halbuki Ezine köylerinden müteaddid müracaatlara rağmen vilâyetten fen memuru gelmediğinden ihtiyaçlar temin edilememekte ve çok sıkıntı çekilmektedir. Civarlardan gelen kömürlerin kilosu burada beş kuruşa satılmaktadır.

Bergamada 140 çocuk giydirdi

Bergama (Hususi) — Bergama Çocuk Erişime Kurumu 140 fakir ve kimsesiz çocuğu giydirmek suretile sevindirmiştir. Kurumun faaliyeti halkın takdirlere karşılantır.

Trabzon - İran Transit yolu

Erzurum — Kar yağışı durdu. Hava açık ve güneşlidir. Trabzon - İran transit yolunda kar arızaları kâmil kal'dırılmış ve münakale normal halini almıştır.

Ankarada yataklı çocuk bakım evi büyütülüyor

Ankara 12 (Hususi) — Çocuk Esirgeme Kurumu, Keçiörendeki 150 yataklı Çocuk Bakım evine 100 yatak daha ilâve ederek büyütme karar vermiştir.

Bolu muallimleri bir arada

Bolu öğretmenleri arasında çok derin bir alâka ve tesanüd vardır. Bu yakınlık ve tesanüd kültür direktörü İhsan Kala bayın da yardımı ile hergün biraz daha artmaktadır. Resimde öğretmenler kültür direktörü ile bir arada görülmektedirler.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Sirt hamallığı kaldırıldığı için...

... artık geceleri şehirde yük tramvayları isletilecekmiş.

... iyi bir fikir değil mi?

Hasan Bey — Bu tramvaylara küfelikleri mi dolduracaklar?

Memleket Derdleri

Su işlerini tanzim faaliyetini daha hızlandırmalıyız!

Son yağmurlar yurdun dört tarafında yeniden bir çok sel kazalarına ve büyük zararlara sebebiyet verdi. Yeniden birkaç yüz bin lira zarar ettik. Konyanın son uğradığı büyük zararları bir yana bırakacak olursak, meselâ geçen sene Çukurova'nın atlattığı felâket gibi hâdiseler, maalesef sık sık tekrür ediyor. Bu yüzden her yıl en az birkaç milyon lira zarar ediyoruz.

Bundan çıkan netice, hükümetin esasen dikkatle gözönüne aldığı büyük meselesinin biran evvel halli için faaliyeti hızlandırması lüzumudur.

Su işine sarf edilecek para, her şeyden evvel memleket iktisadiyatını kurtaracağından temin edeceği menfaat, bu iş için sarf edilecek paranın kat kat fevkinde olacaktır. Ve bugün, Konya, Çukurova, Edirne gibi her zaman bir sel âfetine maruz bulunan muntakalar, su işleri ıslah edildikten sonra yurdun en verimli muntakaları haline gelecektir.

Su, bir memleket için nimettir. Fakat icab eden fenni tertibat alınmadıkça, ondan istifade edilmedikçe bu nimet bir âfet olmaktan gecikmez.

Bu itibarla, memleketin nafia işlerinde büyük işler başaran vekilimizden, bu işe bir kat daha hız vermesini dile riz.

Bergamada Odun ve kömür Meselesi

Bergama (Hususi) — Bergamada odun kömür bürhanı nisbeten azalmışsa da ihtikârın önüne henüz geçilmiş değildir. Belediye kömür yakan köylülerle anlaşmak istemiştir. Fakat köylüler Bergamada kömür depolarına getirdikleri fiat üzerinden belediyeye getiremeyeceklerini bildirmişlerdir. Köylü kömürçüleri bağlayan depo sahipleri (70) paraya aldıkları kömürleri (4) kuruşa satmaktadırlar. Belediye köylülerden aynı fiatla kömür almağı ve ufak bir ticaretle halka satmağı istemişse de köylülerin depo sahiplerine borçlu olmaları bu işe mani olmuştur.

Sındırgıda bir kaza

Balıkesir (Hususi) — Sındırgının Karagür köyünden Şerif oğlu Hüseyin, arkadaş Kasım ile birlikte evinde dolu av kafesini karıştırırken tüfek birdenbire ateş almış ve çıkan saçmalar Kasım'a isabet ederek tehlikeli surette yaralanmıştır. Kasım tedavi için Memleket hastanesine kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Cenub vilâyetlerimizin incisi: Kahraman Maraş

İstiklâl savaşında, Türk istiklâli ve Türk bayrağı için kendi kendini yakan Maraş, müstaid olduğu halde bugün niçin lâik olduğu derecede inkişaf etmemiştir?

Maraş Anadolu - nun cenub vilâyetlerinden biridir, çok eski bir tarihi vardır. Milâddan evvel tâ Etiler zamanında kurulmuş olan bu şehir, kurulduğundan bu güne kadar bir san'at şehri olarak kalmıştır. Eti Türklerinin yegâne sanayi merkezi idi. El'an bu vilâyet havalisinde zaman zaman Etilere aid kıymetli eserler, çanak, çömlek ocakları meydana çıkmaktadır. Şimdiye kadar tesadüf eseri olarak bulunan eski devirlere aid bir çok tarihi eserlerin bir kısmı bugün İstanbul müzelerinde ve bir kısmı da Maraşdadır. Bilhassa bunların içinden Müzedeki Maraş aslanları meşhurdur.

Selçuk imparatorluğu zamanında da burası ticaret ve san'at merkezi olmaktan devam etti. Coğrafi vaziyeti itibarile dağlara, yaylalara, ovalara, nehirlerle malik olup Gaziantep, Malatya, Sivvas, Kayseri ve Adana gibi büyük şehirleri etrafında çerçevelemiş ve bu zengin vilâyetlerin transit merkezi olmuştur.

Bilhassa saraçlık, demircilik, doğramacılık, işlemecilik, kuyumculuk ve dabağ babadan oğula intikal eden ananevi bir meslek halini almıştır.

Daha sonraları, Osmanlı imparatorluğunun ezici ve istismar edici idaresi altında kıymetini yavaş yavaş kaybetmeğe başlamıştı. Ve bunun neticesi olarak, Cumhuriyet devrinde, bu san'at için büyük bir saha açıldığı halde ne yazık ki henüz bunları modern bir şekilde ilerletecek ve azami randmanı alacak elemanlar yetişmemiştir.

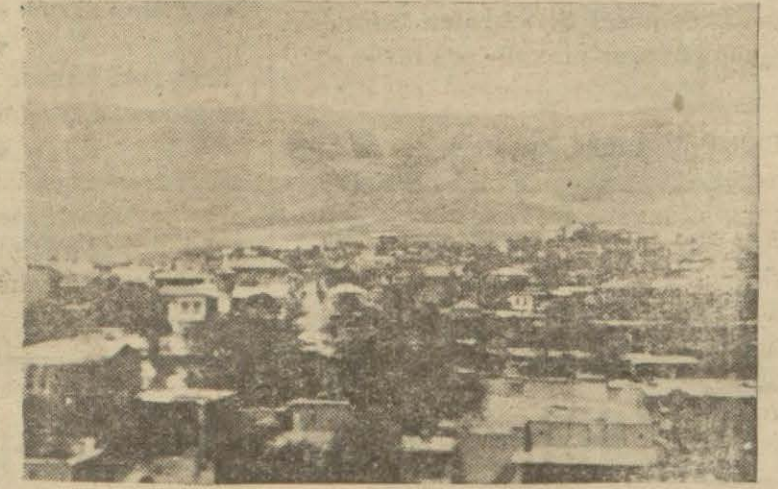
İstiklâl savaşında, Türk istiklâli ve Türk bayrağı için kendi evlerini elle rileyen ve kendi ocaklarını söndüren Maraşlılar Cumhuriyet rejiminin bütün yeniliklerini benimsemekte çok istidad gösterdikleri halde, şehirleri, Türkiyenin diğer şehirlerine nisbetle biraz geride kalmıştır.

Fransız harbinde viraneye dönen bu şehir, bugün yanık ve asık çehresini hâlâ güldürmemiştir. Halbuki komşusu olan Gaziantep her şeyde terakki etmiş ve Maraş geride bırakmıştır.

Maraşın tarihi zenginliği bol olduğu kadar tabii zenginliği de boldur. Ve bunun için şehir, yanık ve yıkık olmakla beraber gene şirinliğini muhafaza etmektedir.

Şehrin ortasında tarihi bir kule vardır. İstiklâl savaşının ilk kıvılcımını parlatan bu kale Verdun galiblerini mağlûp etmiş ve Türkün şanlı bayrağını daima sinesinde dalgalandırmış ve dalgalandıracaktır.

Şehir, arkasın Toros silsilesinin bir kolu olan (Ahr) dağlarına dayanmış, bir taraftan İslâhiye diğer taraftan Gaziantep kadar uzanan kendi ovasına azametle bakar. Bu ova Şark, garb, cenup taraflarından Aksu, Erkenez, Ceyhan nehirleriyle çevrilmiş çok mümbit ve ziraate son derece elverişlidir. Bilhassa Türkiyemizin en fazla piriç çeltik istihsalini yapan ve her sene Maraş yüz binlerce lira getiren bir ovadır. Kasabanın etrafı bahçelerle süslenmiş yeşil bir yuvaya benzer. Güzel yaylaları, soğuk suları, temiz havası, bol meyva ve sebzesi vardır. Yaylalarına çıkarsanız ciğerlerinize kadar işleyemeneğe ve çam kokularına doyamazsınız. Temmuz, Ağustos aylarında her taraf sıcaktan kaynakken siz burada köpüre köpüre fışkıran yayla

Güzel Maraştan umumî bir manzara

sularında üzüm ıslar ve iki üç dakika sonra soğuktan üzümün yarıldığına şahid olursunuz. Herkes şehirde buram buram ter dökerken siz dağlara yükseldikçe ateş ararsınız Ovasına inerseniz bakır renkli köylülerin tarlalarda çalıştıklarını ve çiftçinin yüzünün güldüğünü görürsünüz.

Bu vilâyette tabii zenginlik, tarihî zenginlik, ziraat ve san'at zenginliği çok bol olduğu halde istihsalde hâlâ eski usuller mevcuttur. Buraya iktisad ve istihsal kanunları hakkile girmemiştir. Meselâ suyu gayet bol olan bu memlekette maalesef elektrik sudan istihsal edilmemektedir. Sermaye sahipleri itimadsızlık yüzünden birbirlerine el uzatıp şirketler kurmuşlar ve geliri yükseltmemişlerdir. Halbuki biraz teşebbüs, biraz da çalışma ve ufak sermayelerle burada büyük servet sahibi olmak pek kolaydır. Ne çare ki müteşebbisler yoktur.

Abidin Mümtaz Kısakürek

Kadın yüzünden bir cinayet

Çanakkale (Hususi) — Ezine ile Bayramiç arasında Hacıpaşa çiftliğinde bir cinayet işlenmiştir. Cinayete sebep bir kadın meselesidir. Çiftlikte çalışan 20 yaşlarında Fatma Türkmenli Hakkı ile sevişmektedir. Bir gün iki sevgili bir yerde buluşup sevişirken Bigalı Ali isiminde biri kendilerini görmüş, Hakkıya dönerek kendisini çiftlik sahibi Sezaiye haber vereceğini söylemiş, birçok tehditler savurmuştur.

Bu tehditler karşısında kendisini tutamayan Hakkı bıçağını çekerek Alinin üzerine çullanmış ve birçok yerlerinden yaralayarak öldürmüştür.

Katil bundan sonra bıçağını bir desti içine saklıyarak odesına çekilmiş, ağlamağa başlamış, vek'adan haberdar edilen zabıta kendisini yakalamıştır.

Karaköse maliye, tapu ve nafia daireleri yandı

Karaköse (Hususi) — Karakösedeki maliye, tapu ve nafia dairelerinin bir arada bulunduğu daire ateş olarak yanmıştır. Bina eski Ağrı vilâyeti hükümet konağı idi. Maliye ve tapu dairesindeki kayıtların ekserisi yanmıştır. Maliye tahsil şubesi ve vezne kısmına yangın bilâhare sirayet ettiği için evrak kurtarılmıştır. Yangının soba kurumlarının birden parlaması neticesinde meydana geldiği anlaşılmıştır. Yangının bastırılması hususunda emir sûtayı binbaşı Nurinin büyük himmeti görülmüştür.

Hâdiseler Karşısında

BİRKAÇ SUAL

Kurdun dişi ağrısı, kuzu da dişi olsa.. kuzu elini kurdun ağzına soktuğu zaman, kurdun elini ısırır mı, ısırılmaz mı?

★

Tazı borçlu, tavşan alacaklı olsa.. tazı tavşanı gördüğü zaman peşinden koşar mı, koşmaz mı?

★

Ayyaşın kucakları rakı şişelerle dolu olsa, ayyaş sevgilisine rastgelse, onu kucaklamak için kollarını açar mı, açmaz mı?

★

Arabacı at, arabayı çeken insan olsa, insan gene döner de arabanın üstündeki ata kamçı vurur mu, vurmaz mı?

★

Bülbül deve dikenine konsa, bu hali gören gül, deve dikenini bülbülden kıskanır mı, kıskanmaz mı?

★

Sabık berber, keçi beslese, acaba her

sabah keçilerinin sakallarını traş eder mi etmez mi?

★

Kedi hırsız, fare polis olsa; polis fare, hırsız kediden mi kaçar, yoksa hırsız kedi polis fareden mi?

★

Tavuklarda da, kadınlar gibi giyinmek merakı olsa.. tilki de terzilik yapsa, tavuk elbise yaptırarak için tilkinin olduğu yere gider mi, gitmez mi?

★

Mevzu bulamayan muharrir:

— Mevzu yılanın ağzında..

Deseler, muharrir, mevzu bulmak için elini yılanın ağzına sokar mı, sokmaz mı?

★

Para ateş, parasız barut olsa.. para verildiği zaman uzanıp alır mı, almaz mı?

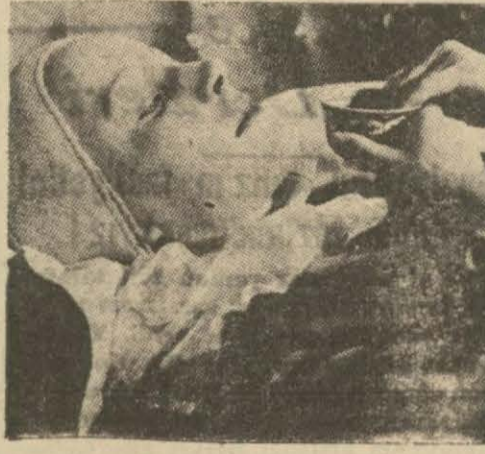
★

Karada otomobilim, denizde motörüm ve birkaç apartumanım olsaydı, ben gene bu tarzda zevzeklik edebilmek için kafamı yorar mıydım, yormaz mıydım?

İsmet Hulusi

KADIN

Yağlı cildler nasıl güzelleştirilir?

Güzel cild ne pek yağlı, ne de yağsız olmıyan deridir. Fazla yağlı cildin mesameleri açıktır, üstünde siyah siyah noktalar belirir, hattâ daha fazlasıyla sivilceler olur. Deri bu yüzden bütün tazeliğini, düzgünlüğünü kaybeder.

Buna karşı yapılacak şey sudur: İyi bir cins sabunla günde iki defa (sabah ve akşam) yıkanmalı, sonra çok sıcak su ile çalkalanmalıdır. Arkasından hemen şu mahluttan sürülmeli.

Bicarbonat de soude 10 grammes
Eau bouillie Bir bardak

★

Haftada iki defa yüzü şu su ile yıkanmalı.

Camomille 12 tane.

Bir ufak küvet kaynar su.

Su, dayanılacak kadar soğuyunca bol bol yıkanmalı.

★

Yüzdeki siyah benekleri çıkarır çıkarır yüzlerini muhakkak (90) derece alkolle silmeli.

★

Cildin üzerinde siyah noktalar, sivilceler yok ta yalnız fazla yağdan parlıyorsa sabunlu su ile yıkayıp şu sudan sürülmek kâfidir. Öteki reçetelere lüzum yoktur.

Bir kaşık taze limon suyu.

İki kaşık içine yarı yarıya su katılmış taze, çiy sütü.

Gün aşırı hattâ üç günde bir defa kullanılsa olur.

★

Eau de Cologne 250 gr.

Eau de roses 240 gr.

Borax 10 gr.

Yağlı, sivilceli, mesameleri açık cildleri hırpalamadan düzelterek bir güzel sütüdür.

Mevsim yemekleri:

Hiadi fırını

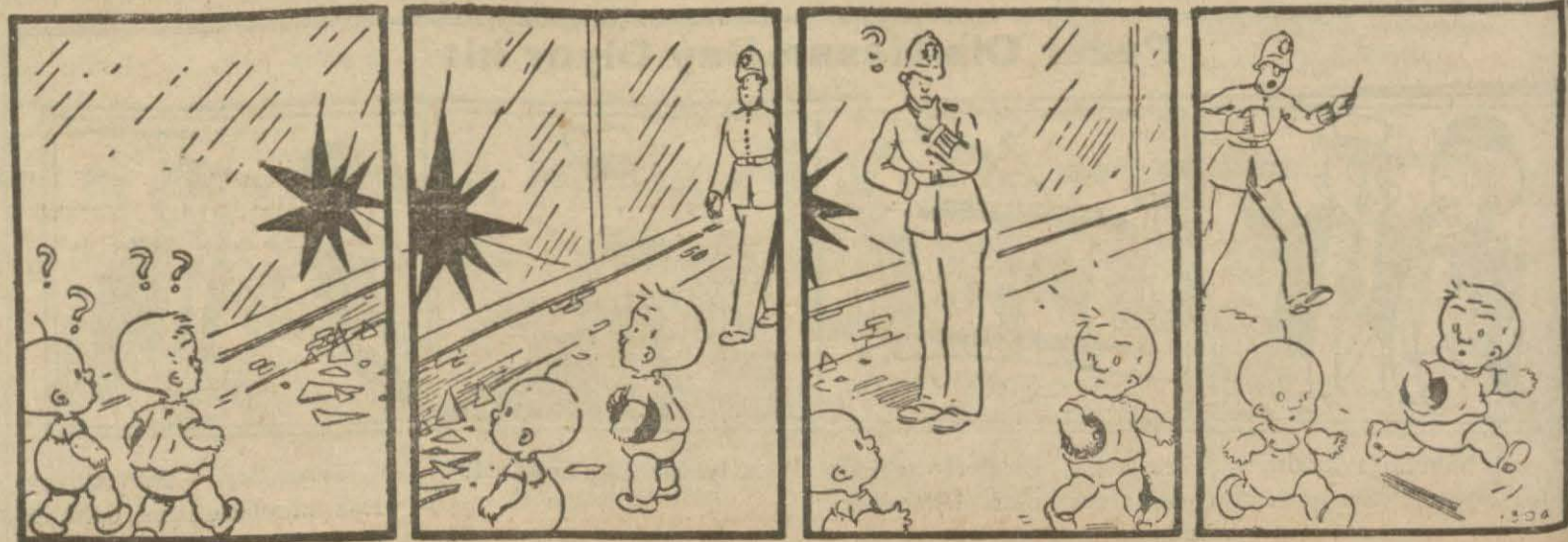
Semiz bir hindiyi temizleyip tencereye koyarak haşlamalı, yumuşamağa başlayınca çıkarıp bol soğan suyu, tuz ve biber ve arzu edilen baharatları içini ve dışını ıslattıktan sonra üstüne biraz yoğurt veyahud çalklanmış yumurta sarısı sürmeli. Arzu olunursa domates suyu ve yahud sulandırılmış domates peltesi de sürülebilir. Fırın tavaına konduktan sonra biraz da et suyu ilâve ederek fırına koymalı, ara sıra tavadaki sudan bir kaşık alıp üstüne sürmeli, nar gibi kızartınca çıkarıp soğumadan yemeli

★

Karnabahar tavası

Karnabaharı tuzlu suda haşladıktan sonra çiçeklerini ayrı ayrı kesip una bulayarak kızgın zeytinyağına atıp kızartmalı, sonra tabağa çiçekleri yukarı gelecek üzere dizip üstüne sarmısaklı yoğurt dökmeli, üzerine de çiğ zeytinyağından birkaç damla gezdirmeli.

Bacaksızın maskaralıkları:

Haksız şüphe

Mahkemelerde

Bir eroin ve morfin mübtelâsının muhakemesi

Kandiyeli Abdullah Cerrahpaşa hastanesinden beş gram kokainle bir kutu morfin çalarken yakalanmış

Dün, saat on buçukta, eski eczacı kalfalarından Kandiyeli Abdullah isminde birisi, Cerrahpaşa hastanesine giderek eczaneden beş gram kokainle bir kutu morfin ve 5 pantapon çalmış, kaçarken yakalanmıştır. Suçlu, Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi esnasında hâdiseyi bitkin bir vaziyette şöyle anlatmıştır:

— Ben, Şehreminde otururum. Eczacı mektebinde bir müddet okudum, fakat bitiremedim. Muhtelif yerlerde de bir hayli eczacı kalfalığı yaptım. Dört ay evveline kadar da Gureba hastanesinde eczacı kalfasıydım.. Ayrıldım.

Abdullah biraz nefes alarak muztarib bir sesle:

— Altı aydır, eroin ve kokaine mübtelâyım. Param olmadığı için alamıyorum, krizler geçiriyorum, diye bağırmış, sonra sözlerine devam etmiştir:

— Dün de, kalkıp Cerrahpaşa hastanesine gittim. «Baş eczacıyı göreceğim» diye yukarıya, eczaneye çıktım. «Beni, Gureba hastanesi baş eczacısı Bay Nafiz yolladı» dedim. Baş eczacının bulunmadığını söylediler.

Eczacıların meşguliyet ve gâfletlerinden istifade ederek, beş gramlık eroin şişesini içerisinde sekiz morfin ve beş pantapon bulunan bir kutuyu alıp cebime koydum. Hastaneden çıktım. Dört beş yüz metre kadar yürüdüm. Kocamustafapaşaya yaklaşırken, arkamdan beyaz gömleli iki hademe koşarak geldi. Yakalayıp cebimden çaldığım morfinlerle kokaini aldılar. Bunları, mübtelâ olduğum için, kendim kullanacaktım.

Hâkim Kâmil, suçlu Abdullahın bu itirafından sonra, suçlu yakalayan hastanenin eczane hademesinden Hamid oğlu Hasanla Hakkı oğlu Hasan şahid olarak dinlemiş, suçlu, sirkatten altı ay hapse mahkûm etmiştir. Ancak, çalınan eşyanın kıymeti az olduğundan, bunun üçte ikisini indirmiş, Abdullah, iki ay hapse mahkûm olmuştur.

Kurnaz bir hırsız mahkûm o'du

Dün, Tahtakalede kahveci Nevşehirli, mükerrem sabıkalı İbrahim, 16 yaşında hallaç Ahmedin arka cebinden 4 lira parasını çalarken, çok enteresan bir şekilde yakalanmıştır. Hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

Unkapanı bekçilerinden Hüseyin Ünal, sabıkalı İbrahimi Hasircilar cadesinde dolaşırken görmüş, gizli gizli takibe başlamıştır. İbrahim, bir aralık, seyyar bir satıcıdan para çantası almakta olan hallaç Ahmedin arkasına kalabalıkta yaklaşmış, arka cebindeki 4 lirasını iki parmağıyla çekmiş, arkasından dolaştırarak yan cebine yerleştirmiş, orada bulunan bir sandığa otururken bekçi Hasan yetişerek yakasına sarılmış, parayı meydana çıkarmıştır.

Dün Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesine verilen İbrahim, suçunu inkâr etmiş, bekçi Hasanla Şevket şahid olarak dinlenmişler ve parayı nasıl çarptığını anlatmışlardır.

Hâkim Kâmil, İbrahimi altı ay hapse mahkûm etmiş, sabıkalı da gözönüne alınarak cezası dokuz aya çıkarılmıştır.

Balıkesirde bir ağır ceza kararı

Balıkesir (Hususî) — Dokuz ay kadar önce Bandırmada halkı hükümet aleyhine silâhla isyana teşvik, Reiscicumhur ve hükümetin şahsiyeti maneviyesini tahkir suçlarından yakalanan, (D) fıkrası mucibince tekaüde sevkedilmiş bulunan yüzbaşı Nedim hakkında Balıkesir ağırceza mahkemesinde devam etmekte olan duruşma bitmiştir.

Mahkeme, suçlu Nedimin, dinî hissiyatı âlet ittihaz ederek devletin emniyetini ihlâl edebilecek bir harekete halkı teşvik iddiasından beraatine, Reiscicumhur ve hükümetin şahsiyeti maneviyesini tahkir suçlarından iki sene iki ay 25 gün ağır hapsine, bir sene emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına karar vermiştir.

Müddeiumumilik bu kararın isyana taallük eden kısmını temiz etmiştir.

Poliste:

Kilise merdiveninden düşen çocuk

Allpaşada Söğütü meydanında 45 numarada oturan bahçıvan Sutirinin oğlu Dimitri ismindeki çocuk, dün, Samatyaada Ayazma kilisesinin merdiveninden düşmüş, sol ayağı kırılmış, tedavi edilmek üzere Balıklı Rum Hastanesine kaldırılmıştır.

Bir adam pilâvdan zehirlendi

Fatihde İskenderpaşa mahallesinde Aile sokağında 18 numaralı evde oturan Edirneli Ali oğlu 324 doğumlu Salim, evinde yediği pilâvdan zehirlenmiş, gece yarısı zehirlenme alâmeti gösterdiğinden Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Emniyet müdürlüğü Sanasaryan hanına taşınmakta devam ediyor

İstanbul Emniyet Müdürlüğüne tahsis edilen Sanasaryan hanında yapılmakta olan tamirat kısmen ikmal edilmiş, bazı şubelerin taşınmasına başlanmıştır. Birinci şube, beş altı gün evvel taşınmıştır. Dün de, ikinci şube ile muhasebe taşınmıştır. Bugün de nakle devam edilecek, nihayet on güne kadar, Direktörlük ve bütün şubeler Sanasaryan hanına taşınmış bulunacaktır.

Feshedilen maden imtiyazları

İmtiyazı 22 kânunuevvel 1325 tarihli fermanla Behice, Makbule ve Falk uhdelerine verilen Edirne vilâyetinin Uzunköprü kazasına bağlı Kestanbolu köyündeki İnyit madenine imtiyazı 5 Haziran 1927 tarihli kararname ile Tevfik Fikri ve arkadaşları uhdesine verilen Çanakkale vilâyetinin Lâpselki kazasına bağlı Görci köyündeki demir madeninin, imtiyazı 3 Şubat 1932 tarihli kararnamelerle Lületaş Türk Anonim şirketi uhdesine verilen Eskişehir vilâyetinin Sarısü, Mağrı, Sepetçi, Kemikli köylerindeki Lületaş madenlerinin imtiyazı 4 kânunuevvel 1927 tarihli kararnameyle Mehmed Tevfik Fikri ve arkadaşları uhdesine verilmiş olan Çanakkale vilâyeti merkez kazasına bağlı Çaymurt köyündeki bakır madeninin imtiyazları, İktisad Vekâletinin teklifi ve Şûray Devlet Umumi hey'eti kararları üzerine İcra Vekilleri hey'etince feshedilmiştir.

Ereğli kömür havzasının Kosağzı mevkiinde bulunan 293 numaralı kömür ocaklarına ruhsat tezkeresi de iptal edilmiştir.

Bunları biliyor mu idiniz?

Dünya şarab istihali rekoru 1934 senesindedir

Bütün dünyanın şarab istihsalâtı, en ziyade (1934) yılında en yüksek dereceyi bulmuştur. Bu mikdar 210 milyon hektolitredir. Bundan evvelki ve bundan sonrakı senelerdeki şarab istihsalâtı, bu mikdardan çok aşağıdır.

Bir sene zarfında ne kadar şampanya içilir?

1935 yılı zarfında bütün dünyada içilen hakiki şampanya mikdarı 32 milyon 900 bin şişeye baliğ olmuştur. Dünyanın nüfusu 2 milyar kadar olduğuna göre adam başına ancak bir şişenin 70 de biri isabet etmektedir.

İnsan yaşını tayin için yeni bir usul

Bir insanın yaşını tahmin etmek için birçok usuller vardır. Fakat bu usullere, bir yenisi daha ilâve olunmuş bulunmaktadır. Fakat bu usul insan yaşını tahmini değil, kat'i olarak göstermektedir. Bunun için ele alınan şey, yürek damarı denilen şıryanı ebherdir. (20) yaşındaki bir adamın yürek damarının kutru 20 milimetredir ve her beş yaş fazlasıyla bir milimetre büyümektedir.

Dünyada mevcut kör ve göz hastalarının mikdarı

Beynelmilel tıp akademisinin elinde mevcut istatistiklere göre bütün dünyada (6) milyon kör ve (15) milyon da göz hastalığına mübtelâ insan varmış. Körlerin büyük kısmı anadan kör doğanlar teşkil etmektedir. Sonra-

dan kör olanların nisbeti bunlara göre pek dündür.

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularım Cevablarım...

Bebekte Bayan (H. D.) ye: Kocanızı haklı bulurum. Pokerin bir aile oyunu olduğunu iddia edenlere inanmayınız. Sırf vakit geçirmek için kâr ve ziyânı meselâ 5 kuruşu geçmek kaydı ile bağlaşırsınız, sonra duymaya başladığınız heyecanı arttırmak için parayı yükseltmeye koyulursunuz, ve öyle absürsünüz ki artık çekinmenize imkân kalmaz.

Pokeri erkek için her zaman başucunda sallanan ölüm kılıcı halinde görürüm. Kadın içinse sadece iğrençtir.

★

Cihangirde Bayan (F. F.) ye:

Sizin bulunduğunuz bir salonda, iltizamen hazırlanmış gibi görünmekten çekinmek şartile genç kızla genç erkeği başbaşa bırakmakta, bir iki defa için mahzur görmiyebilirsiniz. Madem ki delikanlı isteklidir, samimidir, isteğini ve samimiyetini mehenge vurmakta serbest kalması lâzım. Sonra kızın da aynı derecede rey hakkı vardır.

İstiyeceğinizi, dikkat edeceğinizi en

trühim nokta meselenin sürüncemeye düşmemesi, nişan müddetinin hiç uzamaması, hele nişanlılar için yalnız başlarına gezinme devrinin başlamamasıdır.

★

Kurtuluşta Bay (N. M.) e:

Kadının endişesi sadece eve aid bir paranın içkiye gitmesi düşüncesinden doğmaz, merakında sevdiği erkeğin vücutça yıpranmasının doğurduğu yeisin de hissesi vardır.

— Benim için bir ihtiyaçtır, diyorsunuz. Bu iddiayı kabul edemem. Zehir hiç kimse için, hiç bir vakit ihtiyaç olamaz. Vazgeçmek elbet te mümkündür. Ben bir Avrupa gazetesinde ayyaşın içkisine kendi malûmatı haricinde karıştırılacak renksiz, kokusuz bir ilaçtan bahsedildiğini okumuştum. İçki bu ilaçla karışık olunca içene tikslenme verirmiş. Adı hatırimda değil, burada bulabilmeniz de muhtemel değildir. daha basit bir çare tavsiye edeyim:

Öğle yemeğini az yeyiniz, akşam da evinize biraz geç dönünüz. Çok acıkmış olursanız hatırimza içkiden evvel yemek gelir. Yeyince de içemezsiniz.

TEYZE

"Ben bir tımarhane kaçkınıyım!,"

Taş odanın duvarlarında gördüğüm garib yazılar

"Vakvak Ahmed burada 4 saat kaldı,, "Dilerim Rabbi Taalâdan Allah Raif denilen insafsızın canını alsın....,"

Röportajı yapan: Faruk Küçük
(Tercüme ve iltibas hakkı mahfuzdur)

Muharrir, deli olmanın insana verdiği salâhiyetlerden birinden istifade ederken — 50 —

Böylece abdesthane kapısının sağ tarafındaki küçük odaya tıkkıldık. Kütt! Yere düştüm.

Burası, küçücük eski zaman evlerinin gusülhanelerine benzer bir oda. Zemin taş. Bir ot minder bile yok.

Duvarlarda yazılar filân da var. Demek buraya atılana deli gömleği giydirmiyorlar. Kabil olsa da kalksam, şu yazıları okusam.

Her tarafım sızlıyor. Bu vartada bir hayli dayak yemişim.

Sanki ne demiye buraya geldim? Ne ye gardiyanın başına tası geçirdim? Burada göreceğim ne var?

Şimdi ne olacak, yarın sabaha kadar burada mı kalacağım?

Yattığım yer taş, başımın altına konacak bir şey yok. Üstelik elim kolum bağlı.. ayağa kalkabilsem penoereden yalvaracağım.

Sinemalarda gördüğümüz Amerikan filmlerinde hayduklar tarafından bağlanan kahraman, ağzile iplerini çözer, kendi kendine ayağa kalkar ya. Bir tecrübe edeyim dedim.

Yarım saatlik bir çabalamadan sonra belimi duvara dayıyabiliyorum.

Şimdi şu deli gömleğinin ipini çözmeye çabalyalım.

Amerikan filmlerindeki kahramanlar nasıl yapıyorlardı? Ha, dişlerle ipi çözüyorlardı. Âlâ biz de yapalım. Yapalım ama, ip arkadan bağlı.. ben de deve değilim ki sırtımdaki ipi ısırabileyim.

İp böyle arkadan bağlı olduğu zaman ken Maynard dişlerle ipleri kemire kemire koparıyordu. Tecrübe edelim.. Aah, olmadı. Ne yapsam ağzım iplere yetişmiyor. Beyhude yere kendimi yoruyorum.

Son bir tecrübe daha!..

Gene Amerikan filmlerindeki kahramanlar ipleri duvarın keskin tarafına sürte sürte koparırlar. Bir de onu deneyeyim, deneyeyim ama, bunun için her şeyden evvel ayağa kalkmak lazım. Haydi bakayım cambazlığa.. yarım saatlik bir çabalamadan sonra ayağa kalkmağa muvaffak oluyorum.

Fakat işin bir de fakatı meydana çıkıyor. Duvarın keskin tarafı yok. Nereye sürteceğim? Ayağa beyhude kalkmışız. Oldu olacak duvarlarda neler yazılı, şunları okuyalım:

"Vakvak Ahmed burada 4 saat kaldı.."

"Dilerim Rabbi Taalâdan Allah Raif denilen insafsızın canını alsın"

"Elbet bir gün buradan kurtulurum. O zaman ne yapacağımı ben bilirim."

Yarı insan yarı balık resmi.. ve türlü türlü resimler, imzalar, işaretler..

Küçük pencereye gözümü ilâştırıyorum, koridorda yalnız ipek pijamalı hasta ile gardiyanlar var. Karşiki taş hücrenin penceresinden bir narin baş gözüküyor. Acaba kim?

Sesleniyorum:

- Komşu nasılsın?
- Burada olan nasıl olur?
- Senin de ellerin bağlı mı?
- Hayır, senin?
- Benim bağlı..

— Buraya girenlerin ellerini çözerler.

Vay canına.. öyle ya, buraya diğer girenlerin de ellerini çözüyorlar ki duvarlara yazı yazabiliyorlar. Derhal yaygaraya başlıyorum. Neden sonra jandarma Ahmedle Niyazi bizim hücreye geliyorlar. Ve ipleri çözüyorlar.

Şimdi bu taş odada nasıl sabahlamalı? Ayakta durmak kabil değil. Yere çömeliyorum, dizlerim ağrıyor. Oturuyorum, taş buz gibi üşütüyor. Başlıyorum düşünmeğe:

— Ne demiye buraya geldim? Ne için taş hücreyi görmek istedim? Acaba doktorlar teşhiste yanılmıyorlar mı? Ben sahiden deli miyim? İçime kurd düşünüyorum. Ya sahiden deli isem, o vakit ne yaparım? Tımarhaneden nasıl çıkarırım?

Desene ki kendi ayağımızla deliğe girdik. Artık her şeye veda etmeli. Sinemaya, tiyatroya, eğlenceye, gezmeğe... Tıbbi adli ve tımarhane bana deli derse ve deli raporu verirse acaba kazanır mıyım, kayıp mı ederim? Delilik bana neler kaybettirir?

Bir düşünelim:

- 1 — Memuriyet alamam,
- 2 — Meb'us olamam;
- 3 — Ticaret odasına âzâ olamam,
- 4 — Belediye âzası olamam,
- 5 — Belediye reisi olamam,
- 6 — Evlenemem;
- 7 — İntihab hakkım olmaz,
- 8 — Veli veya vasi olamam.

Buna mukabil:

- 1 — İstedğim gibi küfredebilirim.
- 2 — İstedğim evin camını çerçevesini indirebilirim,
- 3 — İstedğim kimseyi dövebilirim,
- 4 — İstedğim kimseyi tahkir edebilirim,
- 5 — Adam öldürebilirim,
- 6 — Köprüleri bombalayabilirim,
- 7 — Bütün bir şehri yakabilirim,
- 8 — Bütün bunlara mukabil aslâ ceza görmem.

Ahlâkım, kanunum her menettiği şeyi yapabilirim. Ve yaptıklarımın aslâ mes'ul olamam. Çünkü bir deli adamın ehliyeti cezaiyesi yoktur.

Yarı uyur, yarı uyanık bu düşün-düklerimi görüyorum ve türlü türlü işler yapıyorum.

Böylece uyuyakalmışım. Nasıl uyan-dığımı sizin tasavvurunuzla bırakıyorum. Kemiklerim, vücudum, her tarafım sızlıyor. Vakit bir hayli ilerlemiş olmalı, sesler geliyor. Duvara tutuna, tutuna kalkıyorum. Ayaklarım uyuşmuş.. küçük pencereden bakıyorum. Gardiyan Mustafa koridoru siliyor. Taş hücredeki kadınsa şarkı söylüyor.

Daha ne kadar zaman geçtiğini bilmiyorum.

Jandarma Ahmed kapıyı açıyor..

— Haydi bakayım kovuşuna, inşallah akıllanmışsındır.

(Arkası var)

Yurddaş:

Bankada bir tasarruf hesabın yok mu? Biriktirdiğin paraları niçin evde saklıyorsun? Çalınmış, yansın ve faiz getirmesin diye mi?

Eğlence şehirlerinde 60 gün

Eğlenmek için kaç para lâzım?

On, on beş franga kâğıd çekenlerle, elli bin franga kâğıd çekenler aşağı yukarı aynı heyecanı duyarlar

— 14 —

Yazan: Kemal Ragıp Enson

— Nereleri gezdiniz? Gittiğiniz yerler nasıl, ucuz mu bari?

İşte herkesin ilk önce birbirine sorup araştırdığı hep bu. Bir sırasını bulup belki kendileri de biraz dolaşmayı, şuraya buraya gitmeyi kurmuş oldukları için, öyle olmasa bile hiç olmazsa anlayıp öğrenmek için önümüze gelen sorar:

— Yeyip içme, üst baş, oteller, pansiyonlar ucuz mu?

Ucuz, diyecek olursanız inanamıyanlar da var; bazılarında pek pahalı diye duymuşlar da ondan.

Yabancılar, dünyanın her yerinde aldatılmıya, arada bir hiç yoktan, boş yere bir çok para harcamayı göze almaldırlar. Fakat bir kere o muhitin içlerine, yerli yerli yaşadıkları köşelere kadar sokulduğunuz, onlarla beraber yaşamıya alıştınız mı iş değişir. Bazıları bir şehre üç beş gün uğradıktan sonra:

— Ne kadar pahalı!

Diye başlarını sallıya sallıya oralar-dan uzaklaşırlar; işte hep bundan, ucuz yaşanabilecek, aldanmadan alış veriş edilecek yerleri öğrenmiye vakit bulamamış olduklarından ...

Hele şöyle Deauville'de on beş, yirmi gün geçirdiğinizi duyanlar:

— Ooo, maşallah... Desene para yemeğe gitmişsin!

Diye dudaklarını bükerek. Öyle ya, burası: Yerli, yabancı bütün zenginlerin, hoşça vakit geçirmek için parasını nasıl harcıyacağına bilmiyen eğlence düşkünlülerinin toplandıkları yerler. Bir zaman-lar ya hesabız kazanılmış, yahud da baba-dan kalmış, şimdi de gene öyle saymıya üşenerek harcanan paraların döndüğü yerlerde, bütün o milyonların en kısa zamanlarda yuvarlanıp gideceği gedik kim bilir nasıl korkunçtur, insana ilk önce böyle gelir. Halbuki hiç de öyle değildir.

Yer yüzünde bazı memleketler vardır ki orada biraz eğlenmek, dinlenmek, bir kaç zaman şöyle hoşça vakit geçirmek isteyenlerin gidecekleri yerler, toplandı-kları köşeler pek pahalıdır. Oralarda zenginlik demek, lüks demek, her şeyden evvel pahalılığa dayanabilmek demektir; zenginler de çok defa bunu böyle zannedenlerdir.. Bu pahalılığın yanında ka-yıncının, boyacının da karnını doyurabileceği ahçı dükkânları, zeytin ekme bulabileceği bakkallar da yok değildir. Yok olan ikisinin ortasıdır; en büyük eksiklik orta halli insanların yaşayabileceği oteller, lokantalar, gezip eğleneceği yerlerdir.

İşte Paristen trene bindiniz, gideceğiniz yer dört saat uzakta. Gidip gelme, birinci mevki altmış altı frank. Demek ki, üç liranın içinde... Bu bilet, altmış gün geçer. Trenden indiniz. İstasyonun sağında Trouville, solunda Deauville, ortasından da bir dere akıyor. Yabancı iseniz, çantalarınızı istasyonda bırakırsınız, şöyle bir dolaşmaya başlarsanız. Üç beş dakika yürüdünüz mü, şehrin tam ortasındasınız. Döviz, Amerikalılarla, İngilizlerden başka bütün yabancıların kes-sesini sınıksız elinde tutan bir vasi!.. Çaresiz, siz de paranızı idareli harcıyacakmışınız.

Gösteriş, bu tutuma en uygun pansiyonlara, otellere uğrarsınız: Günde 15 franga odalar, yemesi içmesi, oda kirası hep içinde elli altmış franga pansiyonlar var. Pekâlâ, hepsi de yaşanacak yerlerdir amma siz bunları hor görürseniz, şöyle biraz daha ilerlersiniz, işte kazınonun tam karşısında, cadde üzerinde büyücek oteller. 40, elli franga bir oda. Otelin lokantasında yeyip içmek isterseniz, üç öğün yemekle beraber hepsi 80, 90 franga geçmez... Şöyle 20, 25 frank daha gözden çıkardınız mı, cadde üstünde, denize karşı, güneşli bir odada yatabilecek, sofranızda en iyi içkiler eksik olmadan yaşayabileceksiniz. Ağustosla eylülün başka aylarda ortalık da-

Bazan yüz binlerce frangi üç beş dakikada alıp verenler, bunu uzaktan görenlerin geçirdikleri çarpıntıyı duymazlar bile

ha ziyade ucuzlar; otellerin bile bu iki ay için ayrı bir tarifesi vardır.

Bir kere daha söylemişim: Deauville daha şatafatlı, Trouville, biraz daha bayaandır. Birisinde, bugünkü bakımdan aristokrat denilebilecek insanlar, ötekinde de senenin bir kaç ayını hoşça geçirmek için az çok dünyalığı eksik olmıyan orta halliler toplanmıştır. Adı, sefahat dünyasında, Nis ile, Montekarlo ile, Bi-yariç ile yanyana anılan Deauville'de gene o orta hallilerin yaşayabileceği yerler pek çoktur. Caddelerin böyle boyunca lokantalar, birahaneler vardır; yemeklerini oturdunuz otelin lokantasında yemek istemeyeniz sıra ile uzanan bu lokantalarda karnınızı doyurabilirsiniz. İçlerinde üç kap yemeği 6 franga, sekiz franga verenler olduğu gibi en pahalısı da on altı frangi, on sekiz frangi geçmez; hem şarabı da içinde... Bu lokantaları hiç de hor görmeyiniz. Belli başlı aileler yemeklerini hep burada yerler; ucuzluktan başka, yemek saatlerinde burada toplanmayı, herkes daha eğlenceli, daha tatlı bulur. Balık, istridye, oralarda çıkan küçük küçük midyeler bu lokantaların en başlıca yemekleridir. Trouville'de rihim boyunca, Deauville'de caddelerin boylu boyunca, herkes bir yandan yer içer, bir yandan da gelene geçene bakar, vakit geçirir...

Sonra, sütle muz, bizim bu en çok hasretini çektiğimiz yiyecekler, yabancı memleketlerin hemen hepsinde hem ucuz, hem de katışıksızdır. Yemeklerden bir öğünü bunlarla geçirmek mide için

de uygun düşer, kese için de... Arada bir, beş frank verip küçük bir şişe şampanyaya alanlar kendi kendilerine bir ziyafet çekmiş olurlar.

Yok eğer, kazinoda Handli racalarla Amerikalı milyonerlerle karşı karşıya akşam yemeği yemeğe kalkarsanız iş değişir: Tabldot 75 frangadır ama, haftanın çok geceleri, 150 franga, 200 franga çıkar; şöyle böyle derken hesap pusulası dört beş yüz franktan aşağıya düşmez. Bizde de, Boğaziçinde, adı lâzım değil, bir istridye lokantasında, bir iki saat içinde bir kaç yüz lira harcayanlar olduğu gibi paralarını sokağa atmak çingine tutulan hovardalar, dünyanın hiç bir yerinde güçlük çekmezler; öyle leri için burada da bin türlü kolaylık vardır. Fakat siz de, onların yanısında, üç beş liraya hoşça vakit geçirebilirsiniz.

Kazinoda elli bin franga kâğıd çekenlerin, bir gecede bir kaç yüz bin frank kazanıp kaybedenlerin başlı başına vil-lâları vardır. Otellerde de yatak odasından başka bir de salonu, ayrıca banyosu olan bir daire kiralarlar. Bunun için de günde üç beş yüz frangi gözden çıkarılmı... Adım başında verilecek bahşışlar da ayrı.. Bu adamlar geçen sene bindikleri otomobille bu sene kalabalığın arasına çıkmaktan utanırlar; işte bu asrın binbir gece masalları... Fakat onların yanı başında yüz frankla geçinmenin yolunu bilenler olsa olsa binlerle lirayı bir gecede harcamanın verdiği gururdan, (Devamı 14 üncü sayfada)

Okuyucu Mektupları.

Radyo neşriyatını iyice tanzim etmek lâzımdır

Ankara okuyucularımızdan biri bize gönderdiği bir mektubda radyo neşriyatının monotonluğundan şikâyet ediyor, haklı olup olmadığını, ekseriyetin fikrine tercümanlık edip etmediğini bilemiyoruz, bu ancak bir anketle anlaşılabilir. Okuyucumuz diyor ki:

— Radyo idaresi değişmeden evvel programdan şikâyet edip duruyorduk. Fakat vaziyet gene aynıdır. Bugüne kadar radyomuzda en ufak bir değişikliğe bile şahid olmadık. Hâlâ eski tas, eski hamam. Yine o mahud «Balkonda saatler - ce, allı yemeni morlu yemeni, Akasyalar açarken, esmer buğun ağlamış..» ve benzeri plâklar gün aşırı tekrarılanıp durmaktadır. Hele o «Türkiyede hava durumu» başlıkkı çeyrek saatlik neşriyat yok mu, hemen bütün dinleyicilerini birer Meteoroloji mütehassısı yaptı?

Encebl memleketlerin radyoları her akşam bir başka ve zengin programla dinleyicilerini kendine çeker, zevklerini okşarken Ankara radyosu aynı programı tatbik etmek, aynı teraneyi dinletmekten ve dinleyicilerini bıktırmaktan adeta bir zevk duyar.

Programında bir saat olan Türk musiki yayını uzun fasıllarla, dinlenmelerle, geç başlayıp, erken bitmelerle nihayet 40 dakikanın içine sıkıştırır ki, bu da hemen her akşam aynı makam ve şarkıdır. Üç beş gün önce kullulayıp, uğurladığımız Cumhuriyet bayramımızda Bükreş, Belgrad radyoları bile yarımşar saatten fazla milli marşlarımızı, horalarımızı, güzel şarkılarımızı çalmak suretille hem biz dostlarına bir cemile ve hem de programlarında bir değişiklik yaptıkları halde, Ankara radyosu - birkaç söylev müstesna - aynı programı tatbik eyledi ve bu programa yeni bir plâk olsun ilâve etmedi.

Suriyede müstemlekecilğin içyüzü Suriyenin birinci derecede gayri resmî hükümdarı !...

(Baştarafı 1 inci sayfa)

büyük memurları hep rühtüme gittiler, heyetler halinde, gelen misafiri karşılamak üzere yerlerini tuttular Nihayet, büyük misafir, karaya çıkmak üzere vapurun merdivenlerine bastı ve o esnada Beirut şanlı top sesleriyle çınlamaya başladı: Bir, iki, üç, on, nihayet on beş!

Fakat, bu on beş pare topia karşılanan büyük misafir kimdi? Acaba hangi hükümdardı? Daha fazla merakta bırakmamak için artık haber vereyim: Kardinal Tappuni!

Dünyada böyle bir hükümdar bulunduğu haberden olumyanlar bu ismin neye delâlet ettiğini merak ederler onu da anlatayım: Lâik Fransanın sol çenah hükümetinin topları tarafından selâmlanan bu zat, Antakya katoliklerinin patriği, yahud Suriye ve Lübnanın gayri resmî hükümdarıdır! Ruhânî nüfuzunu Romadaki Papa'dan, siyasî nüfuzunu da yarım asırdanberi papasları Fransadan kovmuş olan Valdeck Roussau'nun halefleri olan radikal sosyalistlerle sosyalistlerden mürekkep bugünkü zümreden alır.

★

Bu muhterem misafir, Suriye ve Lübnanın bu gayri resmî hükümdarı, Roma ve Parise bir seyahat yapmıştı. Şimdi bu seyahatten dönüyor. Onun avdetinden bir kaç gün evvel de Kont dö Martel'in gazetesi olan La Syrie gazetesi, Kardinal hazretlerinin seyahatleri hakkında bazı tafsilât vermişti. Bu tafsilât da zikre değer şeylerdir:

Kardinal Paris'de, ikinciteğrin ayının dokuzuncu günü Lion garında, aynı merasimle Fransız hariciyesi tarafından karşılanmış, yalnız, Avrupanın her tarafından kolay işitilir diye, top atılmamıştır. Müteakib günlerde Kardinal evvelâ Paris belediyesi tarafından belediye daireesinde büyük merasimle bir resmî kabul yapılmış ve bu kabul resmine de, kürsülerinin çoğu komünistlerle sosyalistler ta-

rafından işgal edilen bir belediye meclisinin reisi riyaset etmiştir!

Kardinal, aynı merasimle, İspanyada ele geçirdikleri papasları kesen Frente Popular'ın Fransadaki kardeşlerinin hâkim olduğu Fransız meclisini de ziyaret etmiş ve ziyaret esnasında kendisine tatanan bir surette askerî merasim ifa edilmiştir. Kardinal Tappuni Paris'de kaldığı kadar merasimden merasime dolmuş ve bu arada -işe bir de numara ilâve edilmiş olmak üzere- müşarüleyhin sergideki küçük kilisede ruhani bir ayin yaptığı bile görülmüştür.

Hazretin şahsiyetine gelince, Musulda doğmuş, Fransadan kovulup Türkiyeye sığınan Katolik cezvitlerden «feyiz» almış ve harb esnasında Mardin ve Halebe patrik mümessili olarak bulunup Fransaya casusluk etmiş ve bundan dolayı da bir aralık Osmanlı hükümeti tarafından hapsedilip bu sayede kahraman olmuştur.

★

İşte, Suriyenin birinci derecedeki gayri resmî hükümdarı bu zattır. Lâik Fransanın kendi üzerindeki fi'li hâkimiyetini bu suretle kayıtsız ve şartsız bir «bende» olarak kabul edilen bu patrik efendiye karşı yapılan Paris'deki kabul merasimi ile buradaki istikbal ve on beş pare top, Suriyedeki müstemleke siyasetinin bütün içyüzünü göstermeğe kâfidir. Lübnanın cumhurreisi kaç defa Parise gitti geldi, zavallı Vatani reisi Cemil bey kaç defa bu seyahati yaptı, fakat, her defasında da, gerek orada, gerek burada, bu tarzda merasim görmedi. Şu dakikada gene Paris'de bulunan Cemil bey, müzakeresi yeni bir bahara kalmış olan meşhur muahedenin peşinde Fransa hariciyesinin hususî kalem kâtiblerinden birini görmek için kabul odasında yarım saat beklemeğe mecbur olurken acaba, benimle beraber La Syrie gazetesindeki havadisleri okumuş olan Berut ve Şam nasırlı istisleri ne düşünüyorlar?

Hatayda ortaklık tekrar karıştı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

İskenderunda yaralananlar

İskenderun, (Hususi) — Antakya'dan buraya getirilen Usbeciler reisi bu rada nümayişlere ve büyük hâdiselere sebep olmuştur. Reis Zeki'yi kurtarmak üzere polis dairesile hapishaneye hücum edenlerden iki kişi ölmüş, bir çok kimseler de yaralanmıştır.

Zulüm devam ediyor

Antakya 12 (Hususi) — Mütemlekeçiler Türk düşmanlarına silâh dağıtmakta devam etmektedir.

Hatayın her tarafında büyük hâdiseler beklenmektedir. Türk en kötü ve haksız bir şekilde tazyik edilmektedir. Tazyikler en çok Kırıkhandadır. İskenderunda da vaziyet endişe vericidir. Antakya'da yalnız Türk mahallelerinde normal bir hava vardır.

Türkçe öğrenmek isteyenler mahkemeye veriliyor

Antakya 12 (Hususi) — Antakya

mahkemelerinden birinde garib bir da vaya bakılmıştır. On beşer yaşında dört çocuk, Türkçe öğrenmek istedikleri için bu hareketleri gayri kanunî görülmüş ve kendileri on beşer lira para cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Usbeciler arasındaki ihtilâf kanlı safhaya girdi

Haleb, 12 (Hususi) — Suriyede Vatani partisinin muhalifleri olan Usbeciler arasında şiddetli ihtilâflar başgöstermiştir. Bilhassa Usbecilerin Sancak'da çalışanları arasında Hıristiyan ve İslâm âzasındaki açıklık kanlı safhaya girmektedir. Hıristiyan partizanlar Antakya'da klüblerinin kapanmış olmasına rağmen açıktan açığa atıp tutmaktadırlar. Hıristiyan Usbecilerle diğerleri arasındaki ihtilâfın, Hıristiyanların bilâkaydıışart Fransız tarafdarlığı etmeleri, diğerlerinin ise Fransızlara muhalif bazı yabancı kaynaklarla dostane münasebet tesis etmeleri ve onların emelinin tahakkukuna çalışmalarıdır.

Delbosa karşı Hazırlanan sui' asd

Valansiya, 12 (A.A.) — Prag'da hariciye nazırı Delbos'a suikasd hazırlamakla maznun Kolomanın isticvabına istintak hâkimini devam etmiştir.

Kolomanın ifadesinden çıkan esaslı iki netice vardır ki o da, kendisinin müttahim bulunduğu evvel zamanlara aid iki suikasd âmilî olduğunu itiraf etmiş olmasıdır.

Tahkikatta Kolomanın 1928 denberi mütemadiyen Fransaya girmeye çalışmış olduğu anlaşılmissa da niçin Fransaya gelmekte bu kadar ısrar gösterdiğinin sebebi meydana henüz çıkarılmamıştır.

Paris, 12 (A.A.) — Çek Lejyon Etranjerinin eski efradından Havelabdel Kader tarafından tedhişçi Koloman Budai'ya gönderilmiş olan şifreli mektub tercüme edilmiştir. Bu mektub, B. Delbos'a karşı Çekoslovakya'da bir suikasd icrasının

Lehistanla Almanyanın Arası açılıyor

Berlin, 12 (A.A.) — Siyasî mehafil, Lehistan tarafından Cermanizm aleyhinde yapılmakta olan mücadeleden acı acı şikâyet etmekte, Leh memurlarını ve bilhassa yukarı Silezyadaki Leh memurlarını Alman ekalliyetlerinin statüsünü tanımamazlık etmekle itham eylemektedirler.

Essen'de çıkan National Zeitung-ki B. Göring ile münasebetleri malûmdur ekalliyetler hakkındaki Alman - Leh itilâflarının, bazı Leh mehafilinin siyaseti yüzünden tahrib edilmiş olduğunu yazmaktadır.

mutasavver olduğunu ve Cezair valî umumîsi B. Le Beau'ya karşı da bir suikasd yapılmasının düşünülmekte bulunduğunu teyid etmektedir.

SİNEMA

Dünyanın en iyi kalbli artisti

Eddie Cantor hayatta büyük sıkıntılar çektikten sonra bu mevkie geldiği için fakirlere daima yardım eder. Hususî hayatında çok mahcubdur

Şimdi büyük bir şöhrete erişmiş bulunan Eddie Cantor, vaktile büyük zaruret çektigini, sinemaya pek büyük müşkülât ile intisab ettiğini hiç unutmamıştır. Bundan dolayı fırsat buldukça düşkünlere, fakirlere yardım etmektedir.

New York'un fakir bir mahallesinde dünyaya gelen Eddie pek küçük iken yetim kalmıştır. Dört kardeşi vardı. Hepside kendisinden küçük idiler. Eddie büyüdükçe birçok işlere girmiştir. Maksudı kardeşlerinin maiyetlerini temindi. Günün birinde «şarkıcı garsonluk» vazifesini görmüştür. Bu «şarkıcı garsonluk», Amerikaya has bir meslektir. Güzel sesli olan ve garsonluk yapmak isteyen, servisten sonra diliyen müşterisine güzel şarkılar okur. İşte bu vazife sayesinde Eddie istikbalini temin etmiştir denebilir.

Şarkıcı garsonlukta şöhret edinmeğe başlayan Eddie'yi ilk defa angaje eden radyo kumpanyası olmuştur. Radyodaki muvaffakiyetleri üzerine Nevyorkun büyük bir müzikholü kendisine parlak bir mukavelename imza ettirmiştir. Müzikholden sonra sıra sinemaya gelmiştir.

Halen Eddie Cantor evli olup yetmiş beş kızı vardır. Daima fakirlere yardım etmekten büyük bir zevk duyan Eddie, yazları fakirlerin temiz hava almaları için teminen büyük bir kamp kurmuştur. Bundan maada, gerek sinemaya, gerek san'at âlemlerine intisab etmek arzusunda bulunanlara yardımlarda bulunmaktadır. Bugün pek meşhur bir kemancı olan Rubinoff, şöhretini Eddie'ye medyundur. Amerikadaki radyolarda bugün büyük bir itibar kazanan iki şarkıcıyı da Eddie yetiştirmiştir.

Hollywood'un en tanınmış gazetecilerinden bulunan Einstein dahi kendi yetiştirmesidir.

1937 senesinin yeni yıldızlarından olan küçük Bobby Breen ile güzel Deanna Durbin'i Eddie bulmuştur.

Boyuna iyilik yapmakla uğraşan Eddie Cantor, sinemayı dahi ihmal etmemektedir. En son çevirmiş olduğu (Ali Baba - Arabistan Geceleri) filminde yeni sosyal kaideler ortaya atmıştır.

İyi para kazanan bu san'atkârın kazanımının fazlasını fakirlere dağıttığı tesbit edilmiştir. Tabii hayatında çok

Eddie Cantor son çevirdiği «Ali Baba - Arabistan Geceleri» filmünde

Eddie Cantor'un bir pozu

sıkılgandır. İtibardan hoşlanmaz. Daima nazarı dikkati celbetmekten sakınır. Bundan dolayı kendisine «Hollywood'un en temiz kalbi» lâkabi verilmiştir.

★★★

Eddie Cantor uçan Halı üstünde

Uçan halıyı ilk defa olarak, bundan bir hayli sene evvel gösterilmiş olan Douglas Fairbanks'ın «Bağdad hırsızı» filminde görmüştük.

Eddie Cantor'un en son çevirmiş oldu-

ğu (Ali Baba - Arabistan Geceleri) filminde dahi böyle uçan halı görülecektir.

Eddie Cantor uçan halısının üzerinde bir orduya hücum ediyor ve onu kovalıyor. Filmin en güzel sahnelerinden biri olan bu halı hücumu için dokuz hafta çalışılmıştır. Bu sahnenin muvaffak olması için çevrilmiş olan filmin uzunluğu 2500 metredir. Bundan yalnız 850 metresi beğenilmiştir.

Eddie Cantor için Bir Jübile yapıldı

Eddie Cantor'un san'at âlemlerine intisabının yirmi beşinci senesi münasebetle mensub olduğu Fox stüdyosu kendisine mükellef bir ziyafet vermiştir. Hollywood'un bütün sinema mensublarının iştirak etmiş oldukları bu ziyafet için 400.000 frank sarfedilmiştir.

Fred Astaire «Nijinsky» filmi çevirecek

Bir vakitler Avrupada pek büyük bir şöhret kazanmış bir Rus san'atkârı vardır. İsmi Nijinsky idi. Yaman bir dansör olan bu adam bilâhare hastalandı. Elân da hastanede bulunmaktadır.

Hollywood'un büyük stüdyolarından biri, bu san'atkârın hayatını filme almağa karar vermiştir. Bu filmin çevrilmesine yakında başlanacaktır. Nijinsky rolünü yapmak için meşhur san'atkâr Fred Astaire'e müracaat edilmiştir. Kabul edip etmediği henüz anlaşılmamıştır.

Amerikada sinemalar fiatlarını arttırıyorlar

Hollywoodda yapılmakta olan filmelerin marjyet fiatları son zamanlarda ehemmiyetli surette artmağa başladığından, sinemalar iyi filmler alabilmek için fiatlarını yükseltmeğe başlamışlardır. Mesele crada büyük bir hararetle münakaşa edilmektedir. Sinemaların büyük bir kısmı bu kararı beğenmemişler ve ikinci dizyon olan filmler göstermeğe karar vermişlerdir.

Film çevi mek kolay iş değil

Büyük Fransız stüdyolarından biri Tamara adında bir film çevirmiştir. Filmde Mogolistan çarşısı gösterilecekti. Kar yağışını göstermek lâzımdı. Sun'i kar yağdırmak için 4 ton asidbörük, ve evlerin damlarını karlı göstermek için de 200 büyük pamuk paketi kullanılmıştır.

«Ali Baba - Arabistan Geceleri» filminden bir sahne

SPOR

Galatasaray: 1 - Beykoz: 1

Fenerbahçe Eyübü, Beşiktaş Süleymaniyeyi, Güneş Topkapıyı, Vefa da İstanbulsporunu mağlûb etti

Galatasaray - Beykoz karşılaşmasının en heyecanlı safhalarından biri

Dün de muhtelif stadlarda lig maçlarına devam edilmiştir. Alınan neticeleri sıra ile bildiriyoruz:

Galatasaray: 1 - Beykoz: 1

Galatasarayla Beykoz dün Taksim stadında karşılaştılar. Geçen hafta Beşiktaş'a karşı iyi bir müdafaa oyunu çıkararak bir beraberlik yakalayan sarı siyahlılar dün sarı kırmızılara karşı da canlı, atılgan bir oyun oynuyarak onlarla da 1-1 berabere kalmaya muvaffak oldular.

Galatasaraylılar karşılarında canlı, oldukça sert bir takım bulduklarından ilerdeki iki mühim maçlarında oynayabilmeleri için korkak ve bir hayli de yavaş davrandılar.

Genç takımın kalecisi Necmi dördüncü defa birinci takımda oynuyordu. Ve bütün bu maçlarda ancak iki gol yedi. Ve her ikisi de penaltıydı. Bu suretle Galatasaraylılar yeni Avnilerini bulmuş sayılabilirler.

Güneş-Topkapı maçından bir enstantane

Galatasaray muavinleri çok bozduktular.

Muhacimlere gelince; Necdet çok iyi, diğerleri kötü idiler.

Beykozlular beraberliği hak ettiler. Oyuna canlı başladılar. Çok enerjik oynadılar. Bahadır takımı sürükledi. Sadeddin Necdeti güzel tuttu. Şahab her zamanki gibi takımının en göze çarpan oyuncusu oldu.

Beykozlular oyuna canlı başladılar. Bütün gayretleriyle yonuyorlar. Sert çıkışlar yapıyorlar. Galatasaraylılar korkak davranıyorlar. 15 inci dakikaya kadar bu şekilde geçti. Sarı kırmızılılar ağır basmaya başladılar. 25 inci dakikada Danyal Mehmedî atlattı. Ortaya güzel bir pas gönderdi ve Süleyman Galatasarayın golünü attı.

38 inci dakikada Beykozluların Galatasaray kalesini sıkıştırdığı görülüyor. Kâzımın çektiği şüt direğe çarptı. Yüzde yüz gol fırsatı kaçı. Beykozlular beraberlik golünü atmak için uğraşıyorlar. Fakat devre 1-0 Galatasarayın lehine bitti.

İkinci devrede her iki takım da karşılıklı akınlar yapıyorlar. Beykozlular gene canla başla oynamaya başladılar. 40 inci dakikada bir Beykoz hücumunda top Celâlin eline çarptı. Penaltı. Bahadır çekti. Beykozun beraberlik golünü attı. Galatasaray, Beykoz kalesini sıkıştırıyor. Beykozlular da topu taca atarak vakit geçiriyorlar. Oyunu fena idare eden hakem iki dakika evvel bitirdi. Netice: 1-1 berabere kaldı.

Galatasaray: Necmi, Salim, Suavi - Fazıl, Eşfak, Celâl - Necdet, Süleyman, Büldend, Haşim, Danyal.

Beykoz: Safa - Bahadır, Halid - Mehmed, Kemal, Sadeddin - Turhan, Galib, Şahab, Said, Kâzım.

Hakem: Feridun Kılıç (Eyüb).

C. Şahingiray

Fenerbahçe: 9 - Eyüb: 1

Eyüb takımı daha ilk dakikalarda müdafaa halinde oyuna başladı. Fenerbahçe bu vaziyet karşısında kısa paslarla netice almaya çalışıyordu. Bu arada bir çok fırsatlar

Gol kralı Kim olacak?

Son Posta, lig ve milli küme maçlarında en çok gol atacak oyunculara birer kupa ve en çok gol atacak oyuncuları keşfederek okuyucularına da birer güzel hediye vermeği vâdetmişti. Okuyucularımız için tahmin müddeti gelecek hafta sonunda bitecektir. Şimdiki vaziyette en fazla gol atma rekoru 10 gol ile Güneşli Melih'dir.

Listeyi neşre devam ediyoruz!

10 gol Melih (G.), 9 gol Şeref (B. J. K.), 7 gol Murad (G.), 6 gol Süleyman (G. S.), 6 gol Şükrü (V.), 6 gol Necdet (G. S.), 6 gol Fikret (F. B.), 5 gol Haşim (G. S.), 5 gol Niyazi (F. B.), 5 gol Naci (F. B.), 4 gol Muhtesem (V.), 4 gol Nazım (B. J. K.), 4 gol Hamdi (S.), 4 gol Büldend (G. S.).

kaçtı. Fenerbahçe ilk golü yirminci dakikada Niyazinin güzel bir şütü ile yaptı. Devre sonuna kadar oyun çok bozuk oynandı.

İkinci devrede Büldend Fenerin ikinci golünü kafa ile yaptı. Fenerbahçe hâlâ oyuna hakim olamamıştı. Nitekim Eyüb sağ açığı bu fırsattan istifade ederek bir sayı yaptı. Bu sayıdan cesaret alan Eyüb açık bir oyuna beraberliği temine çalışırken, Fenerbahçeliler bu açık oyundan istifade ederek üstüste sayı yapmağa başladılar. Artık Eyüb için kalelerini müdafaa imkânı kalmamıştı.

Fenerbahçe: Hüsameddin - Lebib, Sedad-Mehmed Reşad, Ayten, Esad - Orhan, Naci, Büldend, Şaban, Niyazi.

Eyüb: Turgud - Mehmed, Alâeddin - Ferdi, Şükrü, Mehmed - Fethi, Sami, Adnan, Haydar, Haşim.

Hakem: Adnan Akın (İstanbulspor)

Güneş: 7 - Topkapı: 1

Dün Taksim stadında Güneş - Topkapı takımları da karşılaştılar. Oyuna Topkapı lılar durgun bir şekilde başladılar. Lüzumsuz bazı paslarla kendi kalelerini tehlikeye soktular. Böyle anlardan istifade eden Melih birinci golü attı. Bunu ikinci ve üçüncü

(Devamı 11 inci sayfada)

Sadun Galib, namı diğer Ahmed Bahtiyar!

Ben seninle çok eskidenberi bir hayli kalem münakaşası yaptım. Sen defa da «Spor Ansiklopedisinde» seni spor efkârı umumî yesine tanıtmıştım.

Üç gün evvel Son Postada çıkan yazı matbaaya gönderilmiş bir mektubdur. Bir okuyucunun mektubunu nesretmekden başka o yazı ile hiç bir alakam yoktur. Çok eskiden «El üstünde kimin eli var?» diye bir oyun vardı. Bunu sen de bileceksin. O oyuna göre ebe olan kendine vuran eli buluncaya kadar mükemmelen dayak yer ve her defasında bilemedin kaldır vur derler...

Ben de sana kısaca ve sadece bu defa «Bilemedin!» demekle iktifa edeceğim... Usulan ey dil, usulan artık ihtiyar olmaksın!

Ömer Besim

Ankara lig maçları

Sert bir oyundan sonra Muhafızgücü Demirçankayayı 3-1 yendi

Ankara, 12 (Telefonla) — Lig maçlarının dördüncü karşılaşmasını teşkil eden Demir Çankaya - Muhafızgücü maçı bugün Muhafız sahasında oynandı. Bu maç hermen hemen senenin en mühim maçlarından birini teşkil ediyordu. Bu maçtan evvel Ankaragücü ve Güvençspor takımları karşılaştılar. Maçı 3-1 Ankaragücü kazandı. Nihayet sıra büyük maça geldi. Takımlar alkışlar arasında sahaya çıktılar.

Evvelce ilân edilmiş olan maçın hake-mi Ragıb gelmemişti. Bunun üzerine Muhafızgücünden Mazlûmun idaresinde oyuna başlandı.

Çok seri cereyan eden oyun zaman zaman iki tarafın üstünlüğü altında geçti. İlk devrede iki taraf müdafasının çok güzel bir oyun çıkarması gol yapılmasına imkân vermedi.

Bu devrede Demir Çankaya takımında yer almış olan Fenerli Yaşar güzel müdahaleleriyle göze çarpıyordu.

İkinci devrede Demir Çankaya hızlı bir şekilde oyuna başladı. Ve ilk 10 dakika zarfında oyun Muhafız kaleci önünde cereyan etti. 10 uncu dakikada İbrahim Demir Çankayanın golünü attı. Bundan sonra oyun çok sert ve faullü bir şekilde dö-küldü. Bu arada Demri Çankaya lehine olan birçok penaltıları hakem görmüyordu. Bu vaziyet karşısında oyuncular da sinirleniyorlardı.

On beşinci dakikada sağdan inkişaf eden bir Muhafız akınında hakem Demir Çankaya aleyhine bir penaltı verdi. Böylelikle takımlar 1-1 berabere vaziyete geldiler.

25 inci dakikada ofsayd vaziyette topu yakalayan Muhafız sağ açığı takımının ikinci golünü attı. Bu arada, Yaşar sağ içe geçti. Geri taraf boş kaldı, Rıza bundan istifade ederek Muhafızın 3 üncü golünü attı ve maç böylece 3-1 Muhafızın galebesile bitti.

Burada hakem meselesi hakkında futbol federasyonunun nazarı dikkatini celbederiz. Evvelce kabul edip de maç günü maçı idareye gelmeyen hakemlerin arkasını boş bırakmamalı, haklarında takibat yapmalıdır.

Selim Tezcan

Harbiye: 3 - Gençlerbirliği: 0

Ankara, 12 (Husulî) — Harbiye İdman yurdu - Gençlerbirliği maçı da dün Şehir stadında oynandı. Oldukça seyirci toplanan bu maça 14,15 de hakem K. Halimin idaresinde başlandı. Harbiye her zamanki kadrosunu muhafaza ediyordu.

Fenerbahçe yeni idare hey'eti seçildi

Dün fevkalâde bir toplantı yapan Fenerbahçe müessisleri yeni idare hey'etini seçmişlerdir.

Reisliğe Adilîye Vekilî Şükrü Saraçoğlu, ikinci reisliğe Sarıyer kaymakamı Hüsnü, umumî kâtibliğe Hayri Celâl, muhasebeciliğe tenisci Suad, âzalığa avukat Ramiz, umumî kaptanlığa Zeki Rıza, umumî kaptanlık muavinliğine de Fikret seçilmişlerdir.

Voleybol maçları

Beyoğlu Halkevi salonlarında Voleybol maçlarına devam edilmiştir. Mecidiyeköyü B. S. K. ye hükmen, Beyoğluspor, Barkobha-baya 15-6, 15-3, Haydarpaşa Eyübe 15-10, 16-14, 15-12, İtalyan mektebi Halkevine 15-4, 15-4, Akınspor Galatasaray III ye 15-10, 15-2, Mühendis III Arnavudköyüne 15-6, 15-7, Kurtuluş Galatasaray II ye hükmen, Mühendis II Vefaya 15-1, 15-6, Yeni Şişli Fatih hükmen galib geldiler.

Günün en halecanlı maçı Galatasaray I

Demir Çankaya takımında yer alan Yaşar, Fenerli arkadaşları arasında

Gençlerbirliği ise takımda değişiklik yapıp rak şü kadro ile oyuna başladı:

Cahid - Kadri, Nuri - Yusuf, İhsan, Münir - Salâhaddin, Ali, Hasan, Keşfi, Mehmed.

Muntazam devam eden oyun on beşinci dakikadan itibaren Gençlerin lehine cereyan etmeğe başladı. Gençlerbirliği mühacimleri hasım kaleye şüt atmıyıp, muhakak ki topla kaleye girmek istemeleriyle oynayan Harbiye bekleri karşısında netice vermiyordu. Devre sonlarına doğru Harbiyeler hâkim oynamaya başladılar ve (42) inci dakikada sol iç İzzet Harbiyenin ilk golünü attı. Ve devre böylece bitti.

İkinci devrede Gençler takımında Keşfi sağ iç, Ali sol iç oynuyordu. Mağlubiyetten kurtulmak için çok uğraştılar, fakat kurtulamadılar. İkinci ve üçüncü Harbiye golü vaziyetli (3 - 0) Gençlerbirliği aleyhine getirmişti. Ve oyun böylece bitti.

Harbiye takımı vasat bir oyun çıkardı. Kalecileri orta, bekleri, sol iç ve sağ açıkları güzeldi. Gençlerbirliğine gelince, geçen sene gerek burada gerekse İstanbul'da seyircilere çok güzel oyunlar gösteren ve bir çok galibiyetler kazanan bu takım, maalesef bu sene lig maçlarında yaptığı üç maçta da mağlûp olmuş, bu maçlarda on bir gol yemiş ancak üç tane atabilmiştir.

Ferd itibarile kıymetli oyunculardan teşekkül eden Gençlerin bu mağlubiyetleri artık takımı, milli kümeye giremeyecek vaziyete getirmiştir. Bu oyunda, Kadri, İhsan, Münir, Salâhaddin, Mehmed çok bozduktular.

Takımın en iyi oyuncularını Hasan ve Keşfi idi. Bugün Gençlerbirliği en az puanla ligde yedinci yeri işgal etmektedir.

Selim Tezcan

Maltepe askeri lisesi futbol şampiyonu oldu

Askerî liseleer futbol şampiyonası maçı Kuleli ile Maltepe arasında dün Taksim stadında yapılmıştır.

Oyun baştan sona kadar çok heyecanlı ve zevkli olmuş, iki tarafın büyük gayretine rağmen maç sıfıra sıfır berabere bitmiştir. Ve puan farkından dolayı Maltepe şampiyon olmuştur.

Maltepe: Rifat - Necdet, Kâmrân - Salâhaddin, Muhterem, Orhan - Turgud, Bedri, Şani, Muzaffer, Hüseyin.

Kuleli: Faruk, Sabri - Abdülkadir, Habib, Muzaffer - Hüsvrev, Fahrî, Bûrhan, Ali, Zeki.

Hakem: Zabo (Galatasaray)

ile Mühendis I arasında idi. Salonu dolduran büyük bir seyirci kütesinin taraftarlarını gayrete getiren bağırma ile oynandı. Birinci devreyi Galatasaray 13-15 kazandı. Diğer devreleri de Mühendis 12-15, 12-15 alarak maçı kazandı.

Vefa - İstanbulspor maçından bir görünüş

Lig maçlarında klüblerin vaziyeti

	O.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Galatasaray	6	4	2	—	23	9	16
Fenerbahçe	6	4	1	1	29	8	15
Beşiktaş	6	3	3	—	25	9	15
Güneş	6	4	1	1	21	8	15
Vefa	6	4	1	1	18	10	15
Beykoz	6	1	3	2	6	11	11
İstanbulspor	6	1	2	3	10	11	10
Süleymaniye	6	1	1	4	7	21	9
Eyüb	6	—	1	5	6	38	7
Topkapı	6	—	1	5	4	27	7

Başvekil nutkunda, Milletler Cemiyeti iflâs etti diyor

(Baştafı 1 inci sayfada)

Sayın vatandaşlarım, bayanlar, baylar: Memleketimizde güzel bir an'ane teşvîsi etmiştir. Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu her sene bizi burada toplamak suretile, millete hesap vermek mecburiyetini ihdas etmiştir.

Bu güzel an'enenin tesiri altında ben de geçen senelere aid iktisadi hâdiseleri huzurunuzda teşrih etmek istiyorum. Fakat sözüme başlamazdan evvel ifade etmeliyim ki, memleketin ekonomik hayatında durmadan, dinlenmeden, millete nurlu irşadla bulunan Ulusal Ekonomi Kurumuna teşekkür etmeliyim. Millettin hayatında en mühim mesnet, ve denilebilir ki, birinci derecede mühim olan mesnet ekonomik teşkilâtıdır.

Takib ettiğimiz prensibler

Bizim ekonomik hayatımızda takib ettiğimiz seyr, tedkik edilirse görüldü ki, memleketin hayatına en muvafık olan usul ve prensibler kabul edilmiştir. Bu prensiblerin burada tafsilâtle arz edilmesi hiç şübhe yoktur ki hepimizi sıkır. Ben bunların ana hatları üzerinde tavakkuf edeceğim ve aynı zamanda hâdiselere birer birer temas edeceğim:

Arkamızda bıraktığımız sene beynelmîlel ekonomik vaziyet itibarile çok muhtelif manzaralar göstermiştir. Bilirsiniz ki ticaret ve ekonomide şart esas istikrardır. Bu na rağmen geçen yıl bütün cihan hayatı iktisadiyesinde istikrar görülmemiş ve bilâkis zaman zaman bu istikrar bozulmuştur.

Teslihat devresi

Buhranın nihayete ermek üzere olduğu farzedildiği bir anda cihan siyasi hayatının tesirile olacaktı ki bir teslihat devresi başlamıştır. Bu teslihat devresi bazı iptidal maddelerin alınmasını temin için hararet göstermiştir. Ve ticaret hayatında bir ilerleme hamlesi yukuk gelmiştir. Buna makûs olarak bazı memleketler daima satıcı oldukları, fazla mal satmak ihtiyacında buldukları halde büyük ihracat kabiliyetlerinin azaldığını açıkta söylemekte tereddüt etmişlerdir. İstikrarsız diye tasvif ettiğimiz hâdis budur. Fakat memleketimizin harici ticareti üzerinde bunların tesiri görülmemiştir. Evvelâ bize çok mal satmak ve bizim prensibimiz itibarile ne kadar çok mal satırsa o kadar Türk malı almak iktiza eden bazı memleketler mal satmak kapasitesini kaybettiklerinden dolayı bizimle alışverişlerinde sekte olmuştur.

Harici ticaretimiz

Hülâsa olarak 1936 senesi nihayetlerle 1937 senesi içerisinde harici ticaretimiz, tam mânâsile, hususî bir mahiyet arz etmiştir. Yani bu dönüm noktası teşkil etmiştir. Eğer millette beraber hükümetimiz bu dönüm noktası üzerinde bütün teyakkuzunu toplayarak dürüst ve isabetli hareket etmek inkanını bulmamış olsaydı, memleketimiz bundan zarar görürdü. Mesele aksine olmuştur diyebiliriz.

Zirai istihşalâtı

Zirai istihşalâtımız geçen seneye nazaran bazı maddelerde eksik ve bazı maddelerde fazla olmak suretile bize büyük bir fark göstermiş bulunuyor. Fakat harici ticaretimiz büsbütün başka bir manzaranın tesiri altında kendisini gösteriyor.

Şu halde noksan idhalât vuku bulduğu takdirde, memleketimize mallar üzerinde biz de satış için yeni yeni mahrecler bulmak mecburiyetinde idik. Yeni bir mahree bulmak kolay bir iş değildir. O, hayatı ve an'aneyi değiştirmek kadar güçtür.

İş hacmi genişliyor

Memlekette iş hacmini arttırmak ve hayat üzerinde müessir olan bazı maddeleri idhal etmek suretile ucuzluğu temin etmek prensibini takib ediyoruz ve bu sebebledir ki kontenjanı malûm olan şekilde kaldırdık. Kontenjanın kalkması ve satışların buna muvazi olarak da temin etmek gayreti bize ne netice vermiştir? Bunu şimdiki rakamlara huzurunuzda arz edeyim:

10 yıllık harici ticaretimizin mukayesesini yaptığımız zaman şu rakamları görüyoruz:

1935 senesinde 143 milyon.
1936 senesinde 158 milyon.
1937 senesinin yeni içinde bulunduğumuz senenin on ayı zarfında 133 milyon lira.

Harici ticaretimizde fazlalık

Geçen senenin aynı aylarına nazaran harici ticaretimizde 25 milyon liralık bir fazlalık vardır. Bu, Türk ekonomisinin geçen seneye ilâve edilmiş bir mikdardır. İhracatımız geçen seneye nazaran on ay zarfında, on milyon lira fazla kaydetmektedir. İdhalâtımız da bu nisbette yükselmiştir. Bundan anhyabiliriz ki bu röpriz denilen devrede alınan tedbirler tesirini göstermiştir. Bütün cihan hayatında siyasi olsun, iktisadi olsun yeni bir sürprizle karşılaşmadığımız takdirde diyebiliriz ki Türk ticareti umumiyetle geçen senelere nazaran bu sene bizi memnun edecek şekilde cereyan etmek istidatını göstermektedir. Bittabi bazı maddelerimiz üzerinde biraz ferahlık olduğu gibi bazı maddelerimizin satışları üzerinde de sıkıntı mevcuttur. Fakat burada ifade etmeliyim ki ikisini de küll halinde müteale ediyoruz.

Ümid veren nokta

Bize bu ümidi veren diğer nokta da genel ekonomik politikası üzerinde tebeddül

doğru meylli sezmış olmağımızdır. Bazı iptidal maddelerin diğer memleketlerde bol olarak yetiştirilmesi, istihşalâtın genişlemesine vesile olmuştur ve bu itibarla mal satmak istemeyen memleketler yeniden satış ihtiyacını göstermeğe başlamışlardır. Şu halde bizim prensibimiz mahmûs alanın malını alırsız esasına istinad ettiğii için ticaretimiz tabii şekilde ve seyrinde yürüyecektir. Ve buna bilhassa hükümetimiz dikkat etmekle kendisini mukellef addeder.

Dahildeki istihşalât

Harici ticaretimizin 25 milyon liralık fazlasına rağmen dahildeki istihşalâtımız ve istihşakâtımız ne reddededir? Eibet te bu merak edilecek bir meseledir. Sümer Bankın fabrikaları faaliyettedir. Diğer hususî fabrikalar da faaliyettedir. Hariciden memleketimize bu sene arzettiğimiz veçhile fazla mal idhal edilmiştir. Bizat merak ettim, rakam istedim. Sümer Bankın «Konjonktür» bürosu bana on aylık hesaplarını verdi. Bunlar içinde görüyoruz ki bizim için hiç şikâyet edilmiş ve iyi bir sene addedilen 1936 senesine nazaran 1937 senesinin on aylık hesabı yüzde 51 nisbetinde bir istihşak fazla lığı kaydetmektedir. Bu bize isbat eder ki milletimizin alış kabiliyeti mütemadiyen ve mütevaliyen yükselmektedir. (Alkışlar).

Klering hesapları

Burada, diğer bir bahse geçmeden evvel, müstahşillerimiz bir noktayı hatırlatmak istiyorum. Bizim harici ticaretimiz âdetâ bir hesabı Carl şeklindedir. Malûm olan klering hesaplarıdır.

Klering hesaplarında 27 milyon lira birikmiş paramız vardır. Bu para, Türk mal alınması kaydı şartile, Cumhuriyet Merkez Bankasında nakden mevcuttur. Aynı zamanda Türk piyasasına cebeni memleketlerinin veresiye olarak kısmen kısa ve kısmen uzun vadeli olmak üzere toplanan, mebalîğ miktarı 32 milyon liradır. Bunlar da vadesi geldiği zaman Cumhuriyet Merkez Bankasına yatacak ve Türk malı satın alınacaktır.

Almanyadaki hesaplar

Buna mukabil bizim de yalnız Almanyada birikmiş paramız vardır. Bunun mikdarı, ihracat mevsimine girdiğimiz zaman 44 milyon lira idi. Bugün 18 buçuk milyon liraya düşmüştür. Fakat buna mukabil Almanya piyasasının Türk piyasasından veresiye satışından mütevellid alacağı vardır. Yani biz kendi hesabımıza asla açıkta değiliz. Bunu bu suretle müvacehenizde ifade etmekten maksadım alınan tedbirlerle Türk müstahşiller için müşteri bulunduğunu göstermektir.

Müstahşillerin dikkat edeceği nokta

Müstahşillerin sadece dikkat edeceği nokta bol istihşalât yapmakla beraber beynelmîlel piyasaya göre maliyet fiyatını ayar etmesi - dir. Eğer biz memleketimizin bugünkü inkişaf seyrini arzettiğimiz veçhile tam mânâsile bir refah devresine intikal ettirmek istiyorsak, gerek asal sahada olsun, gerek zirai sahada olsun, müstahşillerimizin mutlak beynelmîlel maliyet fiyatını gözönünde tutmaları ve o mikdarlara göre istihşalâtı temin etmeleri kendileri ve büyük millette - miz için zarurî bir keyfiyettir. Aksi takdir - de alınacak herhangi bir tedbir sunulur. Ben isterim ki buradan maruzatımı müs - tahşil işiğis ve kendisinin kulağına gitsin ve tedbir almakta gecikmesin.

Birinci beş senelik program

Muhtelif zamanlarda, muhtelif vesilelerle birinci beş senelik programımızdan bahsedilmiştir. Ben öyle zannediyorum ki bu sanayi programımızın izah edilecek hiç bir noktası kalmamıştır. Yalnız ben burada, huzurunuzda, şu kadarlık söyleyebilirim: Birinci beş senelik sanayi programı bitmek üzeredir. Bunun bittiğini belki gelecek sene burada, içtimamızda size tebsir edebileceğim. Birinci beş senelik sanayi programı nasıl vücutte gelmiştir? Bunun teknik cihetlerinden, tesisatından, idare tarzından ve satışlarından bahsedecek değiliz.

90 milyon

Birinci beş senelik sanayi programı testi satı, inşaatı ve mütedavil sermayesile bize 90 milyon liraya mal olmuştur. 90 milyon - luk bir eserdir. Bu 90 milyonluk eser bizim ne mal ve ne de para politikamızı tazyik etmeden vücutte getirilmiştir. Bunu bu suretle ifade etmekten maksadım Türkiye hükümetinin her yaptığı işde çok hesabı hareket ettiğini tabii kaynaklarından hiç birisini forse etmeden eserlerini birer birer milletlin nazarı takdirine arz etmiş olduğunu göstermektedir. (Alkışlar).

90 milyon Türk lirasını modest bir meblâğ olarak telâkki edecek memleketler vardır. Fakat bizim için maalesef henüz doksan milyon lira büyük bir paradur. Ve bu büyük parayı hiç bir istihşal ve tahsil işlemi bami tazyik etmeden elde etmiş ve isimizi görmüş bulunuyoruz. Bunun mânasını eibet te takdir buyurursunuz.

3 senelik maden programı

Hükümetimiz ve İktisat Vekâletimiz bu sene ulusal ekonomi ve artırma haftasında millette küçük bir hediye verdi. O hediye üç senelik maden programıdır. Madenlerimiz şimdiye kadar bizden maada herkesin malı idi. Türk madenleri üzerinde herkes spekülyasyon yapmak ve dileddiği gibi müsbet veya menfi şekilde rapor vermek hakkını halz olduğunu zannedirdi.

Hükümetimizin kurduğu müesseseler memlekette bu yeraltı servetlerinin tedkikatını tamik etti ve bitirilenler üzerinde tesisatını yapmağa karar verdi. Bunlardan rantabilite hesaplarına nazaran rasyonel oldukları anlaşılmalara derakap faaliyet sahasına atıl-

mıştır. Bu faaliyeti bakır, kurşun, demir, altın, ve gümüş üzerinde toplamaktayız. Kömür havzasındaki yeni rasyonel tedbirler - le birlikte bu madenlerimizde bütün programlarla, plânlarla, parasile işletilmeğe hazırdır. Aynı zamanda memleket içinde henüz mevcutiyeti tesbit edilmeyen bir çok madenler vardır. Bunların bir kısmı tezahürat halinde bulunmuş, bir kısmı da bize, eskiler tarafından işletilmiş, fakat programımız ve plânsız bırakılmıştır. Eskiler işlettikleri bu madenlerde belki de plânsız çalışıyorlardı. Bundan dolayı eskilerin işlettiği bu madenlerin ne cevherleri, ne de halihazırdaki kıymetleri hakkında malûmatımız yoktur.

Programın ikinci safhası

Programın ikinci safhası bunların tedkikatını amirdir. M. T. A. Enstitüsü Jeolojik tedkikatlarını ve bunlar üzerinde işletme hesaplarını yapacak, memleketin istifadesine arzedecektir. Bu maden programı çok mütevazî olarak sizlere hediye edilmiş olmasına rağmen üç senenin nihayetinde memleketin iş hacmine 14 milyon lira ilâve edecektir. Bu memleketin iş hacmine 14 milyon ilâve etmiş olmakla beraber bizim için daha hususî bir kıymeti de haizdir. O da, döviz membaumıza kuvvetlendirecektir. Çünkü metal üzerinde alış veriş dövizle yapılmaktadır.

Mütevazın bütçe

Ekonomi denince finansın, maliyetin hatıra gelmemesi gayri kabâirdir. Acaba harici ticaretimizdeki inkişaf bu memlekette mallı menabil forse etmeden yapılan, işler iş hacminin çoğalmasi, mali vaziyetimiz üzerinde ne tesir yapmıştır? Eibette merak edilecek bir meseledir. Maliyetimiz gayet dürüst, salâbetli bir esasa istinad etmektedir. Bütçesi katli ve samimi olarak mütevazındır ve bu katli ve samimi olarak mütevazın olan bütçenin bu hall ilânihaye devam edecektir, etirilecektir. (Şiddetli alkışlar). Çünkü, arkadaşlar, bir devletin bütçesi mütevazın olmasa hükümet kurmağa imkân yoktur. Hükümet kurmazsa ordusu yoktur. Ordusu olmazsa emniyet mesnedi yoktur ve binaenaleyh mütevazın olmayan bir bütçenin arkasından muhakkak bir anarşi beklemek zaruretî vardır. Biz bu anarşinin memlekette doğmasına değil, memleketimiz hudutlarından bakınmasına dahi müsaade etmeyeceğiz. (Şiddetli ve süreklî alkışlar). İşte bütçe müvazenesi bizim nazarımızda bu kadar hassas bir meseledir. Acaba bütçemiz ne haldedir? Size bir iki mukayeseli rakam okuyacağım: Bilirsiniz ki bütçe senesi hazırandan başlar ve ayrı bir senedir ve şimdiki bu ay altıncı aydır.

Vergi tahsilâtı

Vergi tahsilâtımızın altı ayığı:
1935 senesinde 95 milyon, 1936 senesinde 127 milyon, 1937 senesinde 147 milyon. (Alkışlar).

Mali politikamız üzerinde ekonomi politikamızda olduğu gibi duracak değiliz. Yakın zamanda, B. M. Meclisinde bunun etrafında çok uzun izahat ve maruzatta bulun - dum. Esasen burada tafsilâta girmekle sâdık olmak sadet harici addedilebilir.

Mevduat

Mevduat kısmına geçiyorum, milletlin kazancı ne reddededir? «Pouvoir d'Achat» nın, satın alma kabiliyetinin yükseldiği ve yükselmekte olduğunu size arz etmişim. Buna işaret etmekle beraber millî tasarruf ne radededir? Millî tasarruf her gün büyük hamlelerle artmaktadır ve bu tasarruf memleketin iş hayatına karışmakla umrana yarım etmektedir. Çocuklarımızdan başlıyan bu güzel âdet bütün milletçe seve seve tabii edilmektedir. Şurasını tebarüz ettirmek isterim ki tasarruf etmek sadece şahsi menfaat değildir. Tasarrufun mânâsında millî ekonomiyi hizmet vardır ve tasarruf, hey - etli umumiyesile bir milletlin esas servetini ve esas sermayesini teşkil eder. Bizim memleketimizde bu sermaye kudreti ne haldedir? Mevduat kelimesi içerisinde küçük ve büyük carî hesaplarla beraber umumî tasarruf mikdarları da dahildir. Bu suretle maruzatta bulunuyorum:
1935 senesinde 198 milyon.
1936 senesinde 230 milyon
1937 senesi haziran gayesinde 277 milyon - alkışlar.

Milletlin tasarrufu budur ve bankalarda nakid olarak mevcuttur. (Süreklî alkışlar). Aziz vatandaşlarım, her sene burada bir mesele mevzuubahs olurdu. Ben de kısaca bu mevzu temas edeceğim: O da millî paranın istikrarı meselesidir.

Türk parası

Geçen sene ve ondan evvelki senelerde derhatı erserdiniz ki bir çok memleketlerin paraları çökmüş, inhidam eylemiş, sukut etmiştir. Bu inhidam arasında ayakta duran ve ayakta durmasına kat'iyetle karar verilen Türk parasıdır. Türk milli parasıdır. (Süreklî alkışlar). Bütçemiz mütevazın. Harici ticaretimiz bizim için şayanı memnuniyet, vergi tahsilâtımız muhtazam, bilmiyorum ki Türk parası üzerinde toplanabilecek, tekâsüf edilecek ufak, bulutlu bir nokta bulunabilir mi?

Eğer Türk parası üzerinde bulutlu bir nokta görülen varsa o insanın asla samimi değildir. Ve Türkün dostu değildir. (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar.)

Altın stoku

Merkez Bankamızda her sene altın stokumuzun çoğaldığını bilirsiniz. Merkez Bankamızın dikkatle takib ettiği bir politika vardır. Enflasyona mani olmak

Enflasyonu türke olarak ibtizal kelimesile de ifade edebiliriz. Bilirsiniz ki Merkez Bankamızın en esaslı ve en mühim olan vazifelerinden birisi memlekette iş hacmiyle beraber para volümünü ayarlayarak, ikisini müvazi olarak göstermektir. Klâsik nazariyede derler ki Merkez Bankaları bunu yaptıkları takdirde başka hiçbir şey yapmış olmasalar dahi vazifelerini ifa etmiş olarak kabul edilebilirler. Bizim nazarımızda enflasyon, ihtiyaçtan fazla para çıkarmaktır, muzırdır. Fakat ihtiyaç varken enflasyon endişesile para çıkarmamak, piyasayı dar bir vaziyette bırakmak dahi aynı derecede muzırdır. Ve buna verilen isim deflasyon - dur. Şu halde biz millî menfaatimiz itibarile enflasyonu reddettiğimiz gibi elbette deflasyonu da reddederiz. Bizim için hakikat olan mesele tabii şekli bulmaktır ve ihtiyacımızla para volümünü ciddi ve samimi bir surette ayarlamaktır. Merkez Bankamız bu nokta üzerinde şübhesiz ki hassastır, ve hassas bulunacaktır. Hükümetten de lâzım gelen müzaheret elbette görecektir.

Dahilî emniyet, haricî emniyet

Ekonomik meselelerin, mali meselelerin ve para biriktirmenin bağlandığı bir faktör vardır. O faktörün ismini bilirsiniz, emniyettir. Dahilî emniyet, haricî emniyet. eğer bu faktörlerden emniyet faktörü noksan olursa buna sehpanın bir ayağına benzetebilirsiniz. Ayakta durmasına imkân yoktur. Şimdi sizinle aziz vatandaşlarım, emniyet faktörü üzerinde kısaca konuşacağım. Benim görüşüme ve temas ettiğim vatandaşlarımız bana telkin ettikleri kanaate göre Türkiye de teessüs eden asayiş şimdiki kadar olan geçmiş devirlerimizin hiçbirinde teessüs etmemiştir. Vaktile tedkikata çıktığımız zaman, yani bizim hayata karıştığımız zamanlarda, ilk iddia olarak serdedilen memleketimizdeki bu şekavet meselesi ne olacaktır? suali idi.

Şekavetin ismi unutuldu

Bugün az çok kadabavul an'anesi ile şekavet merkezi addolunacak mahitlerimizde dahi şekavetin ismi unutulmuştur. Asayiş fevkalâde bir surette teessüs etmiştir. Bu şekaveti san'at ittihaz edebilen vatandaşlarımız dahi sapanına sarılmış, hayatlarını bizzat kendi gayretleriyle kazanmaktadırlar. Bu, cumhuriyet rejiminin millete bahşettiği büyük bir nimettir. (Alkışlar).

Sınıf kavgaları yok

Bizim memleketimizde sınıf kavgaları yoktur, sınıf ihtirası yoktur, birbirini menfaat saikaisile didikleyen, yıkıp bitirmek isteyen ayrı ayrı insanlar yoktur. Hepsi Türk namı ve vahdeti altında toplanmış mübarek insanlardır. (Süreklî ve şiddetli alkışlar). Memleketimizde bilâistisna her fert sayile, kudretile, zekâsile memleketin kendisine verdiği nimetleri kullanır, ve kudreti, zekâsı ve istidada nisbetinde müstefit olur. Bunun istifadesine mani olabilecek hiçbir tedbir, hiç bir kanun, hiçbir engel yoktur ve olmayacaktır. (Süreklî alkışlar). Şu halde vatandaşlarımızla dahilî emniyet üzerinde ittifakı tamamız vardır, görüyoruz ki siz de beni tasvib buyuruyorsunuz.

Haricde düzenlik yok

Şimdi haricî emniyete geçiyorum. Bütün dünya gözden geçirildiği takdirde bütün cihan içinde düzenliğin mevcut olduğunu iddia etmek fazla safdillik olur ve böyle bir iddiayı tekzip edecek, muhtelif memleketlerde hâdiseler mevcuttur.

Musolininin nutku ve Milletler Cemiyeti

Musolininin Berlinde Mayıs meydanında Cenevrenin sahte ilâhları hakkında söylediği sözler, hâlâ kulağımızda çınıyor. Maamafih, İtalyan hükümetinin dünkü kararı ile vaziyeti kat'î surette vuhlaşmıştır, esaslı bir ehemmiyetle halz bulunmaktadır. Milletler Cemiyeti, bu suretile, siyasi faaliyeti için hak etmiş olduğu bir cevabı almış oluyor.

Milletler Cemiyeti, doğduğu günden beri, dünya siyasetinde günün meselelerinin haline faydalı surette yardım edemeyecek mahiyette olduğunu tamamilen isbat etmekle kalmamış, aynı zamanda harb sonrası siyasi inkişaflarında yalnız fena değil hattâ tehlikeli tesirler bile yapmıştır.

Sözde idealler

Sözde idealler maskesi altında, Milletler Cemiyeti, gittikçe daha fazla olarak, Versay hal suretinden muhtelif kazançlılarının bir istismar cemiyetine tereddüt etmiştir. Enternasyonal siyaseti, tabii kuvvetlerin ve milletlerin hayatı ihtiyacılarını mantık

bir tevazünü ile semereli bir inkişaf yolunda yürütülecek yerde, Cenevrede her şeyden evvel, böyle bir inkişafa mani olmayı istih - daf eden usullerin vücutte getirilmesi ve tabii edilmesi ile meşgul olmuştur.

Milletler Cemiyetinin iflâsı

Milletler Cemiyetinin tam surette iflâsı bugün münakaşa götürmez ve isbata ihtiyacı göstermez bir vâkıdır.

Bilhassa müteaddid küçük devletlerin Milletler Cemiyetine bağladıkları ümidler, Cenevrenin kolektif emniyet siyasetinin hakikatte kolektif emniyetsizliğe doğru götürdüğünün meydana çıkması üzerine eriyip gitmiştir.

Moskovanın vaziyeti

Bugün ancak Moskova Cenevre ideali - ne kayıtsız ve şartsız iman edebilir. Milletler Cemiyeti müessesesinin iflâsına, şurada burada hâlâ, evrenselliğinin fikdani sebebe olarak gösterilmektedir. Fakat bu suretile düşünmek sebebe ile neticeyi birbirine karıştırmaktır. Evvelâ Japonyayı, sonra Almanyayı ve şimdiki de İtalyayı Milletler Cemiyetinden çekilmeğe mecbur eden sebeblere, esaslı kusurların, bunun yapılmasında ve üzerinde hâkim olan siyasi temayüllerde bulunduğunu ayrıca isbat etmiştir.

Milletler Cemiyetinin esasındaki kusurları kısmi islahat ile gidermeğe çalışmak beyhudedir.

Eğer Milletler Cemiyetine sadık kalan büyük devletler, Milletler Cemiyetini hâlâ siyasetlerinin ciddi bir unsuru olarak telâkki etmek isterlerse, bu, yalnız onları alâkadar eden bir meseledir. Fakat bu büyük devletlerin Milletler Cemiyetini devletler âleminin salâhiyyetler bir mümessili ve enternasyonal işbirliğinin yüksek organı olarak göstermeğe artık hiçbir hakları yoktur.

Her halde Almanya hükümeti İtalya hükümetile tam bir mutabakat halinde Cenevre siyasi sisteminin yalnız kaba - hatlı değil aynı zamanda çok fena olduğunu hakkındaki kanaatini sarstırması - caktır.

Ve bunun içindir ki Almanyanın Milletler Cemiyetine dönüşünün bundan böyle artık mevzuubahsolması kat'iyen imkânsızdır.

Millî Müdafaa Vekilinin nutku

Ankara, 12 (Hususî) — Artırma ve Yerli Malı Haftası'nın açılması münasebetile Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu Reisi Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp radyoda mühim bir nutuk söylemiştir. Vekil nutkunda millî ekonominin faydalarını güzel misallerle anlattıktan sonra yerli malların her ihtiyaca cevap verecek bir seviyeye yükseldiğini söylemiş, memleketimizde tasarruf terbiyesi ve tasarruf itiyadının git - tikce arttığını tebarüz ettirmiş ve tasarruf hesaplarının kısa bir zamanda 200 milyonu bulabileceği ümidini izhar etmiştir.

Ankarada

Ankara 12 (Hususî) — Bugün başlıyan artırma ve yerli malı haftası münasebetile mektebilerin ve binlerce halkın iştirakile Ulus meydanında büyük bir toplantı yapılmıştır.

Başvekilin değerli ve canlı nutkundan sonra Halkevi sahnesinde kız lisesi talebeleri beş yıllık endüstri plânı isimli bir piyes oynadılar. Bundan sonra aynı mekteb kızları halk türkülleri söylediler, halk oyunları oynadılar, çok alkışlandılar.

İstanbulda

Sekizinci Ulusal Ekonomi ve yerli mallar haftası dün saat on beşde Başvekil Celâl Bayarın Ankara radyosunda verdiği bir konferansla açılmıştır. Bugünden itibaren, hafta zarfında mekteplerde yerli mallar ve tasarruf hakkında konferanslar verilecektir.

Tasarruf ve yerli mallar propagandasına aid olarak hazırlanan kartonlar, tramvaylara ve umumî yerlere asılmıştır. Ayrıca, bez afişlerden on on beş kadar Köprü üzerine, 35 - 40 kadar da muhtelif kalabalık yerlere asılmıştır. Bunlar, yerli mallar ve tasarruf hakkında vecizeleri ihtiva etmektedir.

Adliyede değişiklik

Ankara 12 (Hususî) — Adliye işleri müdürlüğünü yapmakta olan Muzafereddin görülen lüzum üzerine eski vazifesi olan birinci sınıf adliye müfettişliğine alınmıştır.

Zat işleri müdürlüğü vazifesini ve kâleten muavin İsmail Hakkı görmekte - dir.

Taliin garip bir cilvesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bunlar, Aksarayda, Gündüz sokağında 6 numaralı hanede oturan müteakid Bay Zarif Göksunun piyango bayiiine söylediği sözlerdir.

Meğer, Bay Zarif Göksunun kerimesi Bayan İffet, Yakub adında bir terzi ile evlenmek üzereymiş. Ve Bay Zarif, Bayan Nimeti, kızının nişanlanmasından sonra nedense pek çoğalan görücülerden birisi sanmış. Bay Zarif Göksu:

«Allah oğlunuza hayırlı kısmet versin... Fakat biz kerimenin başını bağlamış bulunuyoruz!» deyince, vaziyeti tahmin etmekte zorluk çekmedik.

Böyle yanlış telâkkilerin birçok şekillerine şahid olmuş bulunan Bayan Nimet, muhababının sözlerini hiç yadırgamadı, ve:

«Allah, dedi, kerimenizi bahtiyar etsin... Fakat bizim maksadı ziyaretimiz, onu değil, sizi görmektir. Benim yüzüm, size tamamen yabancı mı geliyor?»

«Haa... hatırladım. Sonra, sonsuz bir ümid, ve sevinçle sordu:

«Yoksa piyango bize mi vurdu? Muhababının soğukkanlı edası Bayan Nimeti, büyük müjdeyi birdenbire vermekten çekindirmeydi:

«Evet... dedi, size paralarımızı getirdim! — Büyük ikramiyeye mi? — 40.000 lira... Yani dört bin lira alcağız... İhtiyar müteakid:

«Bu para, dedi, kızımın biletlerinden birisine vurmuş olacak!.. Siz bittabi bilet görmeden parayı vermezsiniz. Halbuki kızım şimdi Beykozda. Halasının kızına gitti. Bu gece de orada kalacak! Ona tam üç tane bilet vardı. Biletlerini sizden aldığını ve bu sefer, büyük ikramiyeyi mutlaka kazanacağını söylüyordu. Siz bana biletin numarasını verin. Ben ona haber göndereyim. Gelip parasını alsın...»

«Siz bana, kerimenizin adresini vermeniz de, ben gidip bulsam? Bay Zarif Göksu:

«Maalesef... dedi... Ben, Beykoza gitsem evi bulabilirim. Fakat tarif edemem. Çünkü ne mahallesinin, ne sokağının adını bilmiyorum.

«Kiminle haber göndereceksiniz? — Süt kardeşile... Fakat o da biraz evvel Bebeğe, nişanlısını görmeye gitti... Üç saatten evvel dönmez!

«O halde, dedi, siz, oğlunuza gelir gelmez Beykoza gönderin. Kerimeniz, gelip gişemizden parasını alsın!»

★

Bu satırları yazışımından birkaç saat sonra, beni telefonla arıyan piyango bayii:

«Sakin, dedi, büyük ikramiyenin Bayan İffete vurdüğünü yazmayın!

Ben, bu acaib ihtarin mahiyetini, biraz hiddet, biraz hayret, ve biraz merakla sordum.

«Eğer, dedi, buraya kadar zahmet edebilirsiniz, size vaziyeti anlatırım!

Mesleki teccüssü, bana, bu davete icabet etmek zahmetini göze aldırdı. Bayan Nimet bana:

«Meğer, dedi, Bayan İffet, bizden daha üç bilet almış. Fakat bu ay, 23 keşidedir aldığı üç bileten birisini bırakmak mecburiyetinde kalmış ve büyük ikramiyeye, onun bıraktığı 37244 numaralı bilete düşmüş. Biz ise, o bileti, hâlâ onda sanıyorduk!

Büyük bir sevinçten sonra, o sevinçten daha büyük bir sukutu hayale uğrıyan biçare Bayan İffete karşı duyduğum büyük merhametin acı yükü altında ezilerek sordum:

«Şu halde, büyük ikramiyeyi kazanan bilet satılmadı?

«Kim demiş? Sahibi, gelip biraz evvel parasını aldı bile!...

Merakla sordum:

«Kime düşmüş? — Muhsin adında bir vatmana... Biçare bundan yedi ay evvel, sıhhatinin bozukluğundan dolayı işinden çıkarılmış!

Yarım saat evvel gelseydiniz, kendisini görebilirdiniz. Biz, telâş arasında adresini almayı unuttuk. Fakat, paralarını verirken, kendisinden ne yapacağını sorduk. Bize sadece:

«Yaşayacağım! dedi, ve gözleri sevinçten yaşararak ilâve etti:

«Yaşamak için bundan başka ümidim kalmamıştı. Bilmem, bu da çıkmasaydı, karım, dört çocuğum, kaynanam ve ben neyle yaşıyorduk?

İnsan, piyanonun bu isabetini öğrenince, hayatını mütevazî gelirine uydurmuş bir babanın ve kendisine mes'ud bir ömür geçirebilecek bir zevce kazanmış bir nişanlının uğradığı sukutu hayale hiç anlamıyor değil mi?

«Şu devlet kuşu, konacağı yeri iyi biliyor vesselâm!

Naci Sadullah

Eğada sıhhi tedbirler

Biga (Hususi) — Belediye doktoru Niyazi, halkın sıhhatile ilgili bir çok tedbirler almıştır. Ezcümle yiyecek ve içecek satan ticarethanelerin iç ve dışını çimento yaptırmış, ve bütün yiyecek ve içecek satan ensafî muayeneye mecbur tutmuş, ellerine sıhhat şahadetnamesi vermiş, mâlûl olanları işden menetmiştir.

Camilerde mevcut tabut ve teneşirleri de bir araya toplatmış ve camiye gidenleri bu fena manzaradan kurtarmış, kimsesiz ölülerin yıkanması için de bir yer hazırlamıştır. Fakir hastaların evlerin de uzaklığını dikkate almıyarak gitmekte, tedavilerine vakitli vakitsiz koşmaktadır.

Bütün kahvecilerin küllüplerini dibinden deldirerek birer musluk taktırıp suyu içilecek musluktan bardağa akıtmağa mecbur bırakmıştır.

Galatasaray: 1 - Beykoz: 1

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

goller takib etti. Bu aralık penaltı oldu. Melih çekti, dördüncü golü attı. Biraz sonra Melih beşinci golü attı. Ve devre 5 - 0 Güneşin lehine bitti.

İkinci devre oldukça heyecanlı geçti. Top kapılılar güzel paslaşmaya başladılar. Güneş müdafası uğraşiyor. 30 uncu dakikada Haydar sol bir şütle Topkapının golünü attı. Ve hâkim oynamaya başladılar. Bu aralık Murad oldukça uzaktan çektiği bir şütle 6 ve yedinci golleri attı. Maç 7 - 1 bitti.

Güneş: Sefa - Faruk, Yusuf - Daniş, Reşad, İbrahim - Salâhaddin, Ömer, Melih, Murad, Canbaz.

Topkapı: Tahsin - Hakkı, Salim - Şeref, Mehmed, Tahsin - Yunus, Kâmil, Osman, Haydar, Hamdi.

Hakem: Ahmed Âdem (Kasımpaşa)

Beşiktaş: 5 - Süleymaniye: 0
Şeref stadında dün Beşiktaş takımı, Süleymaniye ile karşılaştı.

Oyunun ilk hücumları Beşiktaşlılar tarafından yapılıyor. Siyah Beyazlılar birbirleriyle anlaşamıyorlar, ve daha ziyade şahsî çalışıyorlar.

Bu taktik, Süleymaniye beklerinin enerjileri yüzünden oyunun ilk zamanlarında Beşiktaş mühacim hattı müessir bir rol oynamadı. Maamafih, on ikinci dakikada santraf Feyzi frikikten Beşiktaşın ilk golünü attı. 30 uncu dakikada gene Feyzi sıkı bir şütle Beşiktaşın ikinci golünü atıyor. Ve devre bu netice ile bitti.

İkinci devrede, Beşiktaşlılar tam falki yeti ele alıyorlar ve Süleymaniye nisf sahasında oynuyorlar. Bu arada Şeref sıkı bir şütle üçüncü golü, oyunun sonlarına doğru da dördüncüyü, Nazım da beşinciye atarak maçı 5 - 0 bitirdiler.

Beşiktaş: Mehmed Ali - Enver, Hüsnü - Rifat, Feyzi, Fuad - Eşref, Şeref, Nazım, Ridvan, Hayati.

Süleymaniye: Muvaffak - Sabri, Ruhi - Reşid, Orhan, İbrahim - Hamdi, İbrahim, Daniş, Bürhan, Rauf.

Hakem: Şazi Tezcan (Güneş)

Vefa: 3 - İstanbulspor: 1

Bu oyun haftanın güzel ve heyecanlı bir maçı idi. Daha oyunun ilk dakikalarında Vefa ilk sayıyı yaptı. Onuncu dakikada Vefa Mustafanın güzel şütle ikinci sayıyı yaptı. İstanbulspor bu vaziyetten sonra oyuna hâkim olmağa başladı. Vefa takımı ortarlardan yaptığı bir hücumla otuz beşinci dakikada merkez muavin Lütfinin güzel bir şütle üçüncü sayıyı yaptı. Devre böylece bitti.

İstanbulspor ikinci devrede oyuna daha güzel başladı. Ve Vefa kalesi önünde yapılan bir hatadan İstanbulspor bir sayı yapmağa muvaffak oldu. Oyun bu şekli muhafaza ederek bitti.

Vefa takımı: Muvahhid - Sefer, Saim - Süleyman, Lâtif, Abdus - Mustafa, Şükrü, Lütfi, Hüseyin, Muhteşem.

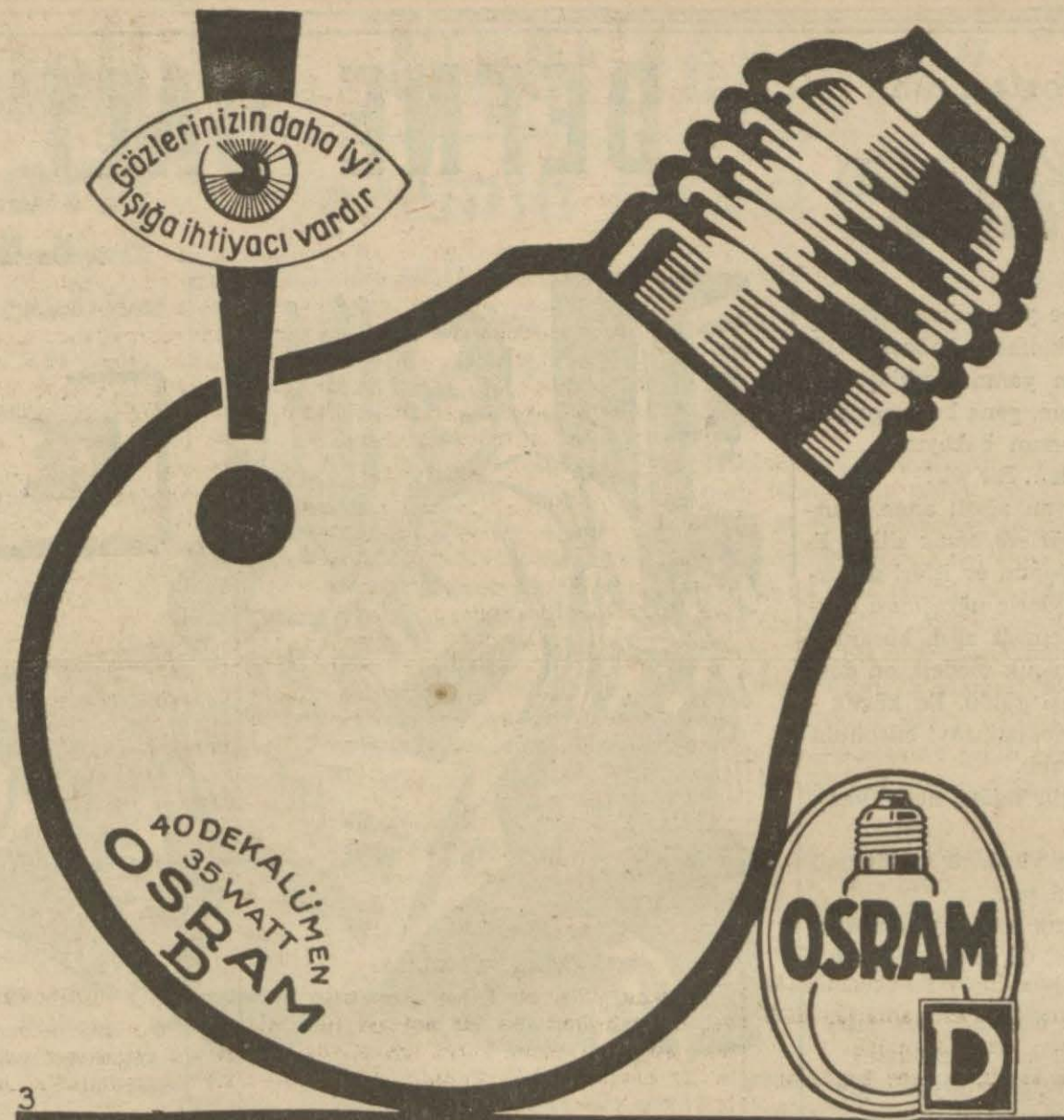
İstanbulspor: Mevdi - Hasan, Samih - Hayri, Orhan, Enver - Adnan, Sabih, Sami, İsmail, Fahrî.

Hakem: Cafer (Fenerbahçe)

İskoçya Çekleri mağlûp etti

İskoçya - Çekoslovakya millî takımları müsabakasında İskoçlar ilk devreyi 3 - 0 galib olarak bitirmişlerdir. İkinci devrede iki sayı daha yaparak bu maçı kahr bir farkla kazanmışlardır.

Bu müsabakada 30.000 seyirci bulunmuştur. Çek millî takımı İngilizlere karşı oynadığı kadro ile sahaya çıkmıştır.

OSRAM-D

Dekalümen lâmbası asgarî bir istihlâk temin eder.

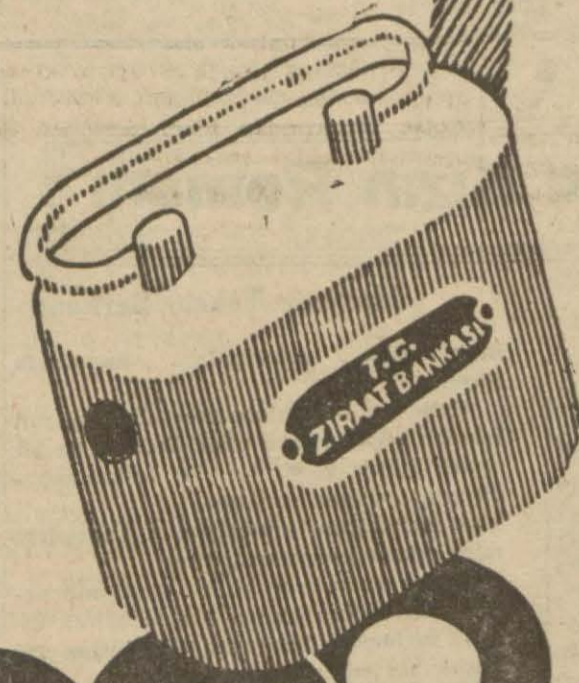
BİR KAŞE

NEOKALMİNA

GRİP • BAŞ ve DIŞ AĞRILARI • NEVRALJİ •
ARTRİTİZM • ROMATİZMA • KIRIKLIK ve
BÜTÜN AĞRILARI DİNDİRİR

Kumbârâ biri

HAYRETİN
CİZER

1000 yapar.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT.BANKASI

"Son Posta,"nın

Hikâyesi

DEFNE DALI

Çeviren :
K. Neyyir

— Jülyet gene ne yazıp duruyorsun?
Genç kız, başını kaldırdı, babası gözlüğünü taktı. Kızının yanına yaklaştı:
— Zavallı çocuğum, gene boş yere gözlerini neye yoruyorsun bakayım?

— Hiç... Şey... Bir... Bir şiir!
Basık alınlı, yayvan ağızlı anne, oturduğu köşeden bu sözlere omuz silkti. Evin en büyük çocuğunun ev işleri dururken böyle saçma şeylerle uğraşması doğrusu pek ayıptı. Biçimsiz ağız, kocaman boynile annesinin küçük modeli, on dört yaşındaki kız kardeşi güldü. En küçük leri olanı haşarı oğlan, istihzayı büsbütün açığa vurdu, ıslık çaldı.

— Neye dair şu şiir midir, nedir yazdığı şey?

— Şair (B...) nin yüzüncü yıldönümü için babacığım! Hani şu...

Baba, uzanıp yarım kalan yazıyı aldı, gözlüklerini düzeltti. Okumaya başladı.

«O eşsiz şiirlerine»
«Tek bir mükâfat istedin sen, şair»
«Tek bir mükâfat: Bir defne dalı.»

— Bu saçmaları bırakıp faydalı şeylerle uğraşsan olmaz mı kızım?

★
Bu, ilk defa olmuyordu. Jülyet çoktan evdekilerin edebiyat düşmanlığın lan muztarıptı. Fakat ses çıkarmıyordu. Bu defa nedense kendini mazur göstermek ihtiyacını duydu:

— Bir müsabaka var da, babacığım..

— Müsabaka mı?
— Evet, (...) tiyatrosunda bir (şiir müsabaka) sı yapılacak. En çok beğenilen şiir, halka okunacak.

Babanın rengi attı, dudakları titredi. Yumruğile masaya vurup bağırdı:

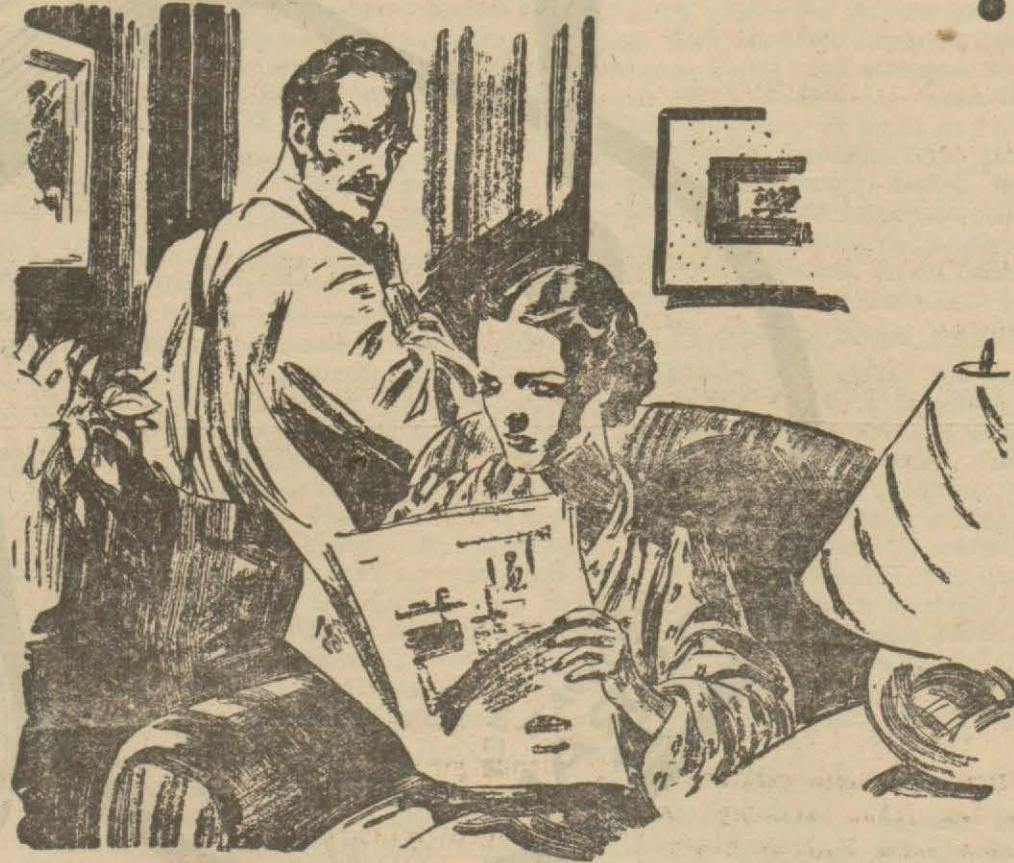
— E artık sen çok oldun. Bu kadarına dayanılmaz. Müsabakaya filân giremezsin, benim iznim olmadan şuradan şuraya..

— Ben dün yolladım bile baba, fakat...
Babanın sapsarı rengi, bu sefer kıp kırmızı kesildi:

— Yeter, diye haykırdı, yeter. Demek artık hiç kimseden çekindiğin yok. İzin-siz müsabakalara da giriyorsun. Sus di-yorum, izahat dinlemem. Vakit geçirmek için bilmece çözmek, şiir yazmak neyse ne ama, yazdıklarını âleme okutmıya kalkışmak olur şey değil. Daire arkadaş-larım duyarlarsa kim bilir beni nasıl alaya alırlar. Sus diyorum, sesini çıkar-ma. Kan beynime çıkıyor. Madem ki bu-gülünç işe giriştin. Dua et te eserin lâ-yık olduğu yeri bulsun. Kâğıd sepetine atıl-sın. Başka türlü de olacağı yok ya!

Genç kız, o akşam kavga yatışın diye sustu. Fakat müsabaka günü yaklaştıkça içindeki heyecan artıyordu. Şiirinin be-ğenilmesini kendisi için değil, tapındığı büyük şaire lâ-yık bir şiir yazmış olmak için istiyordu.

İki ay sonra bir gün baba eve bir loca biletle döndü. San'atlar Akademisin-

— Madem ki bu gülünç işe giriştin.. du a et de eserin lâ-yık olduğu yeri, kâğıd sepetini bulsun!

deki bir arkadaşının işini görmüştü. O da teşekkür makamında, hafta içinde yapı-lacak şiir müsabakası için bir davetiye yollamıştı. Aynı gün şairin bir de piyesi oynanacaktı. (Şiir müsabakası) hiç hoş-a gider şey değildi ama (L...) tiyatrosun-daki loca bileti ömürlerinde ilk ve belki de son olarak ellerine geçiyordu. Bütün aile hazırlandılar, loca hatırı için tiyat-roya gittiler.

Oyun başlarken Jülyetin heyecanı o kadar büyüktü ki babasile annesi farkına varıp alaya başlayacaklar diye ödü kopu-yordu.

Piyes bitince sahneye hakem heyetinin reisi çıktı:

«Sayın misafirler, dedi, gelen yüzler-ce şiir içinde hakem heyeti şimdi oku-yacağım parçayı birinci seçmiştir. Birin-ciliği alan şaire bin lira mükâfat ayrıl-mıştır.»

«O, eşsiz şiirlerine»,
«Tek bir mükâfat istedin...»

Jülyetin kalbi göğsünü delecekmiş gi-bi çarpıyor, annenin yayvan ağız gittikçe daha çok yayılıyor, babanın çatık kaşları açılıyor, gözleri derin bir sevincin tatlı-lığı içinde küçülüyor, küçülüyor. Küçük kızın ağız şaşkınlıktan yarı açık. Oğlan sevinçten yerinde güç duruyor.

Şöhret, şeref ve para... Bir şiir olmuş, koca sahnedeki bu küçük locaya akıyor sanki..

— Ne harikulâde çocuk!
— Ben demedim mi, bu kızda bir baş-kalık var. Yarın dairede herkes tebri-ke koşacaklar. Öbür gün Jülyet gibi bir kız yetişiren anne babanın adı bütün tanı-dıkların dilinde hayranlıkla dolaşacak. Bin lira ile...

Bu arada şiir bitti. Jüri reisi:

«Yazık ki, dedi, bu nefis şiiri yazan şairi tanımak şerefinden mahrumuz. Şair, yazısına ne imza, ne de adres koyma-mış. Kendisine verilecek bin liranın da bir hayır müessesesine verilmesini rica etmiştir.»

Locadaki heyecan bir yeri delinmiş bir balon gibi birdenbire sönlüyor, dudak-lardaki gülümsemeler susuz kalmış çi-çekler gibi soluyor:

— Del misin sen a çocuk, ne diye is-mini yazmadın?

— İnsan bütün ailesinin yüzünü gül-dürecek fırsatı böyle teper mi?

— Sen hayırsız bir evlâdsın.

— Parayı almak için ad ve adres ver-mek lâzımdı. Halbuki siz kaç kereler: «Senin bu şiirlerini bir gören olursa â-lem bizimle alaya başlar» dememiş mi-ydiniz?

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Hatib

Çeviren: Faik BERCMEN

Gümeniç muhtarını öldürenler bulundu

Balıkesir (Hususi) — İvrendi nahi-yesine bağlı Gümeniç köyü muhtarı Re-cebi öldürmek suçü bu köyden beş ki-şi yakalanmış ve tahkikata başlanmış-tı. Tahkikat sonunda katillerin Şakir oğlu Emin ve arkadaşı Hüseyin oğlu Halil olduğu anlaşılmiş, her ikisi de silâhlarla beraber yakalanarak adliyeye verilmişlerdir.

ben de her akşamki gibi onun elini ya-naklarına ve alınına sürdükten sonra dudaklarına götürdüm.

— Geceniz hayırolsun anneciğim.
Kapıdan çıkarken hatırladım ve geri döndüm:

— Bankaya ne zaman gideceğim?
— Niçin?
— Servetimi bir an evvel cebimde görmek istiyorum da...

Müdiremin gözleri güldü:
— Şimdilik paranın tatlı hülyasile yaşa.. onu da yarın düşünürüz.

Koridorlardan ayaklarının ucuna basarak sıçrıya sıçrıya geçip yatakha-neye girdim. Herkes uyumuştü. Yavaş yavaş soyundum, yatağıma girdim fakat bir türlü uyuyamıyordum. Kalbi-min çarpıntısı göz kapaklarını alınma doğru çekiyordu. Dayanamadan yerim-den fırladım. Çıplak ayaklarımla ve bir kedi gibi sessiz yürüyüşle Emelin ya-tağına yaklaştım; ağızımı kulağına de-ğdirerek seslendim

— Emel...

Bu sistem birbirimizi sessizce ve çabuk uyandırmak için arkadaşlarla ara-mızda bulduğumuz güzel bir usuldü.

Şaşkın şaşkın gözlerini açtı.. uykulu bakışları etrafı taradı, sonra beni tanı-yınca yorganlarını fırlatarak doğrul-du

— Ne var? Hasta mısın Selma? Yü-zün kıpkırmızı.

Parmağımy dudaklarıma götürerek susmasını işaret ettim ve kısık bir ses-le ona kalbimi yakan sırrımı anlatma-ğa başladım.

Sevgili Emel, sevinçle yatağında ter ter tepiniyordu. Bense, helecanımı ona geçirmekle sükûnet bulmuş gibiydim. Yatağıma döner dönmez uykunun der-in uçurumlarına kendimi bıraktım.

★
Bugün «kuş cıvıltıları»nın şerefine arkadaşlarıma bir çay ziyafeti verdim. Hem nerede? Müdire hanımın hususi dairesinde..

Misafirlerimi birer birer size tak-dim ediyorum. Bu suretle onları siz de benim kadar tanımış olacaksınız. Hep-si «İzmir kız lisesi on sınıf talebesi» dir. Bu nokta pek mühim olduğu için dikkat etmenizi rica ederim. Aramızda on sekiz yaşından küçük kimse yoktur, ve bu genç kızların hepsi, bir kaç ay sonra bu yerlerden uzaklara, hayat de-nilen ve bence ismi olub cismi olmayan mechl bir diyara atılacaklardır.

Bana gelince, bu kocaman dünyada yerim yurdum «mekteb», anam, babam, ailem ve her şeyim «müdirem»dir. Bir kaç ay sonra hangi rüzgârlara kapılıp uçacağımı ve ne olacağımı bilmiyorum. Bunu şimdiden düşünmek de istemiyorum. Lüzumsuz yere başıma ağı veriy-or bu düşünceler... Geçelim.

Size misafirlerimi tanıtacaktım de-ğil mi?

Başta şüphe yok ki Emel geliyor. Kumral saçlı, yeşil gözlü, esmer kırmızı yanaklı, uzun boylu, çok şirin bir kız... Belki de arkadaşlarım içerisinde en çok onu sevdiğim için olacak, bana çok güzel görünüyor. Onun beğendi-ğim bir şeyi de çok içli ve güzel sesi... Arkadaşlar ne zaman bir araya gelsek ona şarkı söyletiriz. Mekteb müsame-relerinde de primadonna rolünü daima o alıyor.

Yalnız Emelin ufak bir kusuru var: Üç senedenberi uzak akrabasından bir bahriye zabıtine âşık... Bütün nasihat-lerim, alaylarım, tekdirlirim kâr et-miyor, Orhan dedi mi kızın haline bir başkalık çöküyor ve durmadan ondan bahsetmek istiyor.

Onun gibi güzel bir kızın, başı veya dişi ağrıyormuş gibi ah, of ederek bir düzüye bir erkeği düşünmesine aklım ermiyor doğrusu.

« Ah Selmacığım, Orhandan mek-tub alamadım.. Orhanı göreceğim geldi.. Orhan hastalanmıştı, ilâh..» gibi bin bir türlü gülünç ve yersiz üzüntüleri var. İşte bu kusuru olmasa Emeli daha, daha çok seveceğim ama gelgelelim abdal kıza söz kâr etmiyor.

(Arkası var)

"Son Posta,"nın edebî romanı: 3

Bir Genç Kızın Romanı

Muazzez Tahsin Berkand

Evvelki günkü ve dünkü kısımların hülâsası

Romanın kahramanı İzmir kız lisesi talebesinden Selmadır. Okup biteni onun ağzından dinliyoruz.

Bir gece yemekhanede arkadaşı Emelin tabağına tuz doldurduğu için nöbetçi muallimden izinsiz alıyor. Bundan mü-teassir değildir. Fakat biraz sonra mü-direnin kendisini çağırıldığını duyunca işin rengi değişiyor.

Müdire fena halde hiddetlidir:
— Yazık sana Selma, diyor. On sene-denberi seni öz evlâdım gibi bağırma basıp sevmemin mükâfatını bana böyle mi verecektin, sen?

Genç kız hayrettedir:
— Bir arkadaşımın yemeğine tuz koymak bu kadar büyük kabahat midir? di-ye soruyor.

Müdirenin yüzündeki sertlik acı bir hal alıyor. Genç kızın hicrıklarına rağmen sesli bir ıslık gibi ötüyor:

— Sen köşebaşındaki tütüncü acem vasitasile erkeklerle mektuplaştığını bilmi-yor musun? diyor. Genç kızın hayretle-rine karşı elindeki mektubu uzatıyor:

— İşte diyor. Adres burada.. Selma hanıma.. bir de arkasındaki adrese bak..

Beyoğlunda... sokağında... numarada Hayri.

Genç kız birdenbire mektubu kapıyor. İçinden çıkan kâğıdı okur okumaz tiz bir sevinc çığlığı koparıyor. Ve derhal mü-direnin boynuna sarılıyor.

— Annciğim, anneciğim.. kazandım, müsabakayı kazandım.. diyor.

Sonra anlaşılıyor ki, bir gazetenin aç-tığı nota müsabakasına gizlice iştirak et-miş.. birinciliği kazanmış. Kendisine 100 liralık bir çek göndermişler..

Müdire her şeyi anlayınca yüzü gülü-yor:

— Müsabakada kazandığın «Kuş Cı-vıltıları» isimli besteyi yarın akşam gelip burada çalacaksın diyor. Genç kız da razı oluyor.

[Roman devam etmektedir]

— Bu gece bu meseleden arkadaşla-rına bahsetmiyeceksin.

Kaşlarını çatılmıştı:
— Niçin?

— Lüzumsuz yere patırdı ederler de ondan... Bir iki gün sabretmekten bir şey çıkmaz. Haydi şimdi git uyu kızım. Büyük bir şefkatle saçlarını okşadı,

İstanbulda gömülü milyarlar etrafındaki gizli harb

Bizansın Defineleri

Magda'nın beni beklediği eve dönerken mütemadiyen düşünüyordum. Sevdiğim kadının "Bulursak milyarlar bizimdir!" dediği vesikalar cebimde duruyordu

"Son Posta"nın
sergüzeşt romanı
— 29 —

nazarı dikkati celbetmemek için gayet az ve pek gizli olarak buluşmaya dikkat etmeliyiz.

— Şüphesiz.
Galata ile Tophane arasındaki kahve-lerden birinde buluşacağımız günü ve saati tesbit ederek kahveden çıktık. Kendisinden hemen ayrıldım. Son derece heyecanlı bir halde, o günkü harikulâde haberlerle hemen Magdaya koştum; fakat, ne olur olmaz, takib olunmam ihtimaline karşı fevkalâde karışık yollardan yürüyüp izimi tamamen kaybetmişime tam bir emniyet getirdikten sonra!

Benim yerimde bir başka insan olsaydı ne yapardı, onu bilmem. Fakat ben o günü Magdanın beni beklediği eve dönerken zihnimi hayatımda ender vaki olan bir çalıştırma ile çalıştırmıştım. Zira yekdiğerini sür'atle takib eden hâdiselerin arasında şaşırarak, her hangi bir hata işlemek bana tamiri kabul olmuycak müthiş neticeler verebilecek istidadda görünüyordu.

İşte 12 gündenberi bulmak ümidi azal-

dıkça asabiyetinden bayağı zayıflamış olan Magdanın:

— Milyarlar bizimdir!
Dediği vesikalar cebimdeydi. Hayatıma ve şansıma karşı birdenbire kazanılacak harikulâde parlak, rüyamda bile görülmeyeceğim bir zaferin eşliğinde bulunuyordum. O zafer ki onun uğrunda cihan hâdisatının ve harblerin dahi manivelâları yerinden oynatılmıştı. Toprak altında kalmış milyarlar ki onun peşinde akla gelmeyecek insanlar, akla gelmeyecek ihtiraslar, entrikalar, mücadelelerle çarpışmakta idiler.

Şimdi istersem bir hareketimle bir çok insanlar tevkif edilebilirdi. Bir çok insanlar ölebilirdi, belki devletler arasında mühim galeleler açabilirdim.

Diğer taraftan karanlıkta çarpışmağa hazırlanmış tek, fakat korkunç ve müthiş rakibime, sahte Bauman hayduduna karşı da hâdisat hakiki Bauman gibi kendiliğinden âmansız bir kuvvet çıkarmış bulunuyordu. Hakiki Bauman sahte Baumanı gene benim işaretimle galib gelebilecekti. Bu suretle de müdhis, fakat yegâne rakibim kendiliğinden ortadan kalkmış olacak ve bir adımda milyarlar sahibi bir insan olarak şaşaalı bir dünyaya doğmuş olacaktım.

(Arkası var)

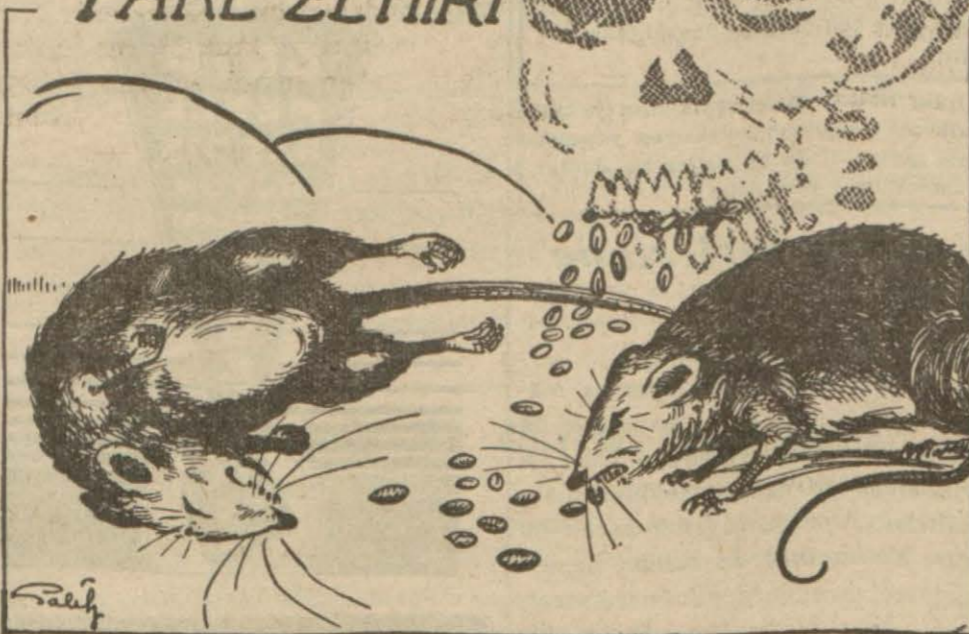
GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, nevralsi, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir. Taklitlerden sakınınız ve her yerde ısrarla GRİPİN isteyiniz.

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareleri

FAR

HAŞAN
FARE ZEHİRİ

ile öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'idir. Fareler kokmaz.

Buğday nevirini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır. Kutusu 10, dört misli 25, iki büyük nevi bir arada 30 kuruştur

SIHHİ BAHİSLER

Veremin şifası kabildir

Bidayette anlaşılan ve tedavi edilen verem, kat'iyen şifayap olur. Aksi takdirde bütün ihtimama rağmen gitgide vahamet kesbeden bir inkışafa şahit oluruz

Yazan: Dr. İbrahim Zati Öget

Veremlileri gruplara ayırıp onları ayrı ayrı müesseselerde tedaviye almak fikri oldukça eskidir. Daha 1856 da (Brehmer) adındaki doktor, veremin ilk devrinde kabili şifa olduğuna dair olan meşhur tezi malumdur. Yalnız veremin kabili tedavi olabilmesi meselesini biraz tamik etmek lâzımdır. Malûmdur ki şifayap olmak muhtelif suretlerle vaki olmaktadır.

Bazı hastalıklar vardır ki kendi kendine iyi olur. Bu devri hastalıklardır. Buna karşı tababetin yapacağı: Hastayı fazla ihtilâttan korumak için bir takım tedbirlerden ibarettir. Hâd hastalıkların hemen çoğu böyledir. Mikrop vücuda grip toksinleri ile uzviyeti hastalatmağa başladığı dakikadan itibaren vücut müdafaası başlar. Hararetin yükselmesi vücudun müdafaasından, aksülâmelinden başka bir şey değildir.

Nihayet bu hâd hastalıkların muayyen devreleri biter. Vücudun müdafaası galebe çalmışsa kanda, kanın serum kısmında bir nevi muafiyet husule gelir. Derececi hararet düşer, ahvali umumiyeye düzelir ve hasta şifayap olur. Ve ekseriya da o hâd hastalığa az çok uzun bir müddet yakalanmaz Çünkü kanında o mikroba karşı muafiyet hasıl olmuştur. Zaten muafiyet hasıl olmasa şifayap olamazdı.

Bir kısım şifalar da vardır ki onlar ancak tedavi ile kabildir. İşte verem de bu kabildir. Veremde - şifa temini için ilk âraz görülür görülmez, sür'atle tedaviye başlamak lâzımdır. Ne kadar erken tedaviye başlanırsa netice o kadar parlak olur. Erken tedaviye başlamak için erken teşhis koymak lâzımdır. Bugün artık ateşlerin başlaması, mebzul miktarda kan tükürmek, öksürük gibi âraz görülünce henüz verem başlamış diyemeyiz! Bu zaman oldukça geç kalınmış demektir.

Bugünkü tababet o kadar mükemmel vesaitle maliktir ki gerek kan tahlilâtı, cildi reaksiyon ve gerekse bilhassa rontgen muayeneleri tam vaktinde teşhis koymağa çok yardım etmektedir.

Veremin tedavisinin tam ve parlak neticeler vermesi vaktinde tedavinin tatbikatına başlamakla mümkündür. Bugünkü seriri ve lâboratuar muayeneleri o kadar hassas bir hale gelmiştir ki vücuda Koh baslinin yani verem mikrobunun dühulüne vücudda husule gelen ilk aksülâmeleri bile tesbite imkân vermektedir. Böylece bidayette anlaşılan ve tedavi edilen verem kat'iyen şifayap olur. Aksi takdirde bütün ihtimamata rağmen ilerliyen ve gitgide vahamet kesbeden bir inkışafa şahit oluruz.

Acaba böyle vaziyetlerde tedavinin tesiri yok müdür? Ve tedavi ile kabilli şifa bir hale gelinemez mi? Şüphesiz tababette kat'iyet yoktur. Böyle vakaların da kendi kendine veyahut tedavilerin tatbikile iyileşmiş şekilleri görülmüştür. Fakat bu artık istisnai bir haldir, umumiyetle bunların da tedavisi mümkündür. Ancak tam mânasile şifaları maalesef mümkün değildir.

İyi gitmeyen, günbegün ilerliyerek fena âkıbetlere doğru giden veremlerde bilinmek lâzımdır ki bu fena vaziyet vaktinde tatbik edilmeyen bir tedavinin neticesidir.

Ve nihayet şunu söylemek mecburiyetindeyiz ki bidayette pek hafif ve ehemmiyetsiz gibi görülen bir çok vakalarda hastalar kendilerine tavsiye edilen ciddi vesayayı mübalâğah gibi te-

lâkki ederek tatbik cihetine gitmemektedir. Onun için bütün büyük doktorların fikirlerine tercüman olarak diyebiliriz ki veremlerin fena ve vahim şekilde inkışafının, ve hattâ veremden ölüm sebeplerinin birer mes'ulü vardır. Ve bu mes'uliyet bir çok defa doğrudan doğruya hastaya veyahut hastanın muhitine aiddir. Bunlar dediğimiz gibi kendilerine teklif edilen tedaviyi tatbika her nedense muvafakat etmemişlerdir.

Bundan sonra doktorların mes'uliyeti gelir: Doktorların mes'uliyeti iki nokta üzerinde tebarüz eder. Ya vaktinde teşhis etmemiştir. Veyahut teşhis etmiş fakat ciddi ve tibbin gösterdiği tedaviyi tatbik cihetine gitmemiştir.

Nihayet cemiyetin mes'uliyeti gelir: Cemiyet mücadele teşkilâtında hastaların tam vaktinde teşhislerinin konmasına aid vesaiti ihzar etmemiştir. Veyahut veremlilerin icab eden tıbbi ve cerrahi tedaviyi kabul etmelerini mecburi kılamamıştır. Veyahut da doktorlara da mesleklerinin tam mânasile bilhassa verem hastalığının vaktinde teşhis ve hastalığın inkışafını takbetmek ve cemiyeti veremden korumak için icab eden müktesebatı layikile verememiştir.

Herhalde verem için de mikrobun bedene girdiği andan itibaren hareket geçmek icap eder. Fakat bunu nasıl tayin etmeli? Muhakkak olan bir şey var ki mikrobun akciğere dahil olması beraber orada tahribat başlar. Fakat seriri âraz o zaman aslâ görülmez. Az çok uzayan bir gizli hazırlık devri devam eder. Tıpkı kızamıkta olduğu gibi. Kızamıkta da mikrobun vücuda girmesile hastalığın meydana çıkması arasında geçen bir devir vardır. Buna devri tefrih diyoruz. Veremde de böyle bir devir mevcuttur. Kızamıkta da ima çocuk nezlelendiği zaman acaba diğer kızamıklı arkadaşlarla temas etmi diye taharriyat yaparız. Veremde de en ufak bir öksürükde bile evde aile arasında başka mikrop çıkaran bir şahıs var mıdır? Veyahut çalıştığı müessesede yanında müteverrim kimse var mıdır? diye araştırmak mecburiyetindeyiz. Böyle bir zamanda ortaya atılacak şüpheler ve yapılacak tetkikat sayesinde mikrobun çok küçük bir sahadaki ilk tahribatının sür'atle önü alınmış olur. İşte bu vaziyetteki bir hastadır ki kat'iyetle şifayap olur. Bütün muvaffakiyet sırrı buradadır.

Buna da doktor, hasta ve cemiyet yani üç koldan yapılacak makul ve müsbet mesâi birliği ile muvaffak olunabilir.

Doktor İbrahim Zati Öget

BÜTÜN ÖLKEYİ
HER GÜN

DOLAŞAMAZSINIZ
FAKAT

Son Posta
DAKI "BİR İLAN"
BÜTÜN ÖLKEYİ HER GÜN DOLAŞIR.

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

— Tamamile, Her Bauman!
— Onun için, mesleğimde bana karşı olan itimaddan dolayı bu vazife ile ben tavzif edildim. Sahte Bauman'ın gayet geniş bir şebeke başında olarak İstanbula geldiği ve burada evvelce giriştiği büyük defineler üzerinde şiddetle faaliyete geçtiği meydana çıkarılmıştı. Profesör Uğstayn de Suriyeden avdetinde İstanbulda başına gelen vak'ayı ve define hırsızları tarafından nasıl tehdid olunduğunu ilmi mahallerde işaa edince. Viyana gizli polisi vak'adan haberdar olmuş ve hemen kendisine müracaat edilmiştir. Profesör Uğstayn sizi tavsiye ettiği için son derece gizli bir surette hemen İstanbulu gönderildim. Vazifemi layikile takdir ediyorsunuz, zannederim.

— Tamamile Her Bauman! Fakat bir sual daha soracağım: İstanbul polisine müracaat edecek misiniz?..

— Asla! Aman, sakın, size sebebin söyleyeyim ya.. hattâ, Viyana polis müdürünün şahsından başka, kendi polisimizin dahi bu işden haberi yoktur.

— Pekâlâ ama, Her Bauman, böyle azimli ve teşkilâtli bir şerikle yabancı bir memlekette tek başımıza çarpışmada muvaffak olacağımıza güvenebiliyor musunuz?

Her Bauman, gayet pişkin bir surette güldü:

— Siz, küçük yardımınızı esirgemediğince biz vazifemizi başarırız, merak etmeyin. dedi.

Bauman birdenbire gayet ciddi bir yüzle:

— Ha... dedi. Muhterem dostum, her hangi bir tehlikeden siz çekinebilirsiniz.

— Kat'iyen.

— Esasen size düşen tehlikeler mühim bir şey olmayacaktır. Sizden istediğim hemen yalnız şu profesör Uğstaynle birlikte gezdiğiniz -zannederim- Kariye camii civarındaki evi bana göstermek, bir de sahte Bauman'ı nerede ve hangi isimler altında görebildiğinizi söylemekten ibarettir. Bu büyük yardımınıza mukabil, hükümetim size arzu ettiğiniz miktarda bir mükâfatın derhal tediyesine veyahud da arzu ettiğiniz takdirde bir şeref nişanı verilmesine, ve bu iki şeyden hangisini tercih ettiğinizi bana bildirmenizi de rica etmiştir. Sizden benim yegâne ricam, isminin de hırsız olan sahte Bauman'la kozumuzu halledinceye kadar size tevdi ettiğim sırları hiçbir resmi makam veya adama fıştırmeyeceğinize dair bana söz vermek dostluğunda bulunmanızdır.

Heyecan içinde, bir an düşündüm:

Etrafında bu kadar geniş hırsızların çarpıştığı defineleri halledecek son vesikalar koynunda idi. Sahte Bauman'ın cesedinin sahnedan çekilmesi elzemdi. Sahte Bauman'ın ise canına susamış aman-sız bir düşmanı da karşımdaydı. İstanbulun altında, belki hiç kimsenin haberi olmadan, hayduda karşı kıyasıya bir mücadele kendiliğinden başlıyor demektir. Hâdiseler benim için harikulâde isabetli görünüyordu

Ancak aklıma ilk gelen endişe Magda için varid olabilecek tehlikeler oldu. Bu ciheti kat'i surette anlamağa muhtaçtım:

— Her Bauman! dedim. Vazifeniz yalnız sahte Bauman'ın şahsına karşı mıdır?

— Ne gibi?

— Yani ondan başka hiç kimse hedefiniz değil midir?

— Hayır! Benim vazifem sahte Bauman'ın şahsına karşıdır.

O vakit tereddüd etmeden elimi uzattım. Bauman'ın elini büyük bir heyecanla sıkıttım:

— Pekâlâ aziz dostum, dedim, size lâzım olan her türlü yardımda bulunmaya söz veriyorum!

Her Bauman birdenbire fevkalâde memnun olmuştu:

— Viyanaya telgraf çekmeyecek misiniz? dedi.

— Hayır, lüzum yok.. dedim.
Bauman son derece memnuniyetle, âdetâ minnettar gibi gülüyordu:
— Bir ricam daha var. Hiç bir suretle

Yurdaş:
Yerli malı kullanmak, Türk ekonomisine karşı borcumuzdur.

Son Posta'nın tefriki: 70

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

311 senesinde Ermeni komitecileri cür'etkârane bir ihtilâl atılmışlar, silâhli kuvvetlerle tabîliyi basmışlardı. Bu haber Yıldız sarayına aksettigi zaman Abdülhamid son derecede telâş etmiş, bütün saray muhitini askerlerle çevirtmişti

«Veliâhd Reşad efendinin adamları tarafından, nefsi şahane suikastde bulunmak üzere sureti mahsusada Avrupa'dan getirilmiş bir anarşist...»

Diye; Abdülhamidin korku ve evhamını tahrik edecek mealde birçok yalanlar söylenmiş, birçok masum kimseler, bu vak'ının müsevvik gibi gösterilmişti. Bahsolunan şahıslar arasına, devlet ricalinden, saray erkânından, Avrupa hükümdarlarından bazılarının isimlerini karıştırmak şöyle dursun, hattâ birkaç cesur jurnale:

«Bu suikastin, şehzade Selim efendi hazretleri tarafından teşvik ve tertib edildiğine dair çok kuvvetli şayialar devran etmektedir.»

Diyecek kadar cür'et göstermişlerdi. Baba ile oğul arasındaki dargınlığı bilenler, bu vaziyetten istifade etmek istemişlerdi.

Halbuki meselenin esası, bunların hiçbirini değildi. Asıl hakikati, Beyoğlu zabıtasına mensub Lofolon bey ismindeki (polis müfettişi) unvanını taşıyan bir Fransız keşfetmiş; Abdülhamide mufassal bir rapor vermişti.

Bu rapora nazaran bu kanlı vak'ının sebebi, şu idi:

Öldürülen bu İtalyan, o aralık İstanbul'da bulunan bir İtalyan operet kumpanyasına mensub genç ve güzel bir kızın nişanlısı idi. Üç senedenberi sevişen, ve o senenin sonunda da evlenmeye karar veren âşık ile mâşukun arasına son zamanlarda bir soğukluk girmişti. Kız, kumpanyası ile her turneye çıkışında Napolide ikamet eden bu genç ve hararetili âşığa deste deste mektub gönderirken, bu sefer sadece Viyana'dan bir mektub göndermiş, «Yakında, İstanbul'a gidiyoruz. Ne zaman döneceğimize belli değil» demişti.

Genç âşık, bu baştan savma cevaba dayanamamış, işini gücünü terkederek Viyanaya gitmişti. Fakat onun Viyanaya muvasalatından dört gün evvel, kız da arkadaşlarıyla beraber İstanbul'a hareket etmişti.

Sevgilisinin gittikçe kendisinden yüz çevirdiğini hisseden, ve artık kalbine kıskançlığın en dayanılmaz ateşleri düşen İtalyan genci, hemen pasaportunu vize ettirerek İstanbul'a gelmişti. Fakat, birdenbire nişanlısının karşısına çıkmıyarak birkaç gün onun hareketlerini uzaktan uzağa takib etmeye, böylece de başka bir sevgilisi olup olmadığını öğrenmeye karar vermişti. Bu maksadla, Beyoğlunda Tepebaşında, Macar oteline yerleşmişti. Böylece, nişanlısını tarassuda girişmişti.

O sırada, bu operet kumpanyası, saraya davet edilmişti. Yıldız sarayının tiyatrosunda, üstüste iki gece oyun vermişlerdi. Fakat, ikinci oyun verildiğinin ertesi günü, genç kız birdenbire ortadan silinmişti. Tiyatro müdürü ve bütün oyuncular, telâş içinde idiler.

Kıskanç âşık, sevgilisini ortada göremeyince, doğruca kumpanya müdürüne koşmuş, izahat istemişti. Fakat tiyatro müdürü:

«Biz de bir şey bilmiyoruz. Muhakkak olan bir şey varsa, kız ortadan kaybolmuştur.»

Diye cevap vermişti.

Fakat tiyatro kumpanyasına mensub birkaç kişi, şu fikri ileri sürmüşlerdi:

«Kız, sarayda oynadığı oyunlarda çok muvaffak oldu. Defalarca, sultan tarafından alkışlandı. Biz eminiz ki, kız, kaçırıldı. Saraya kapandı. Şu anda, sultanın (odalıkları) arasındadır. İhtimal ki bir gün, zengin olarak ortaya çıkacaktır. Veyahud, dinini değiştirecek, orada kalacaktır.»

Sevgilisine hasretinden ve kıskançlığından çılgın gibi bir hale gelen âşık, bu sözleri işitir işitmez; sultandan feci bir intikam almayı karar vermişti. Ve, sarayda nakkaşlık eden bir iki İtalyan işçisine müracaat ederek, sarayın iç kis-

mini öğrenmişti. Ondan sonra da, o kanlı maceraya girişmişti.

Halbuki; sarayda cereyan eden bu kanlı vak'adan iki gün sonra; tiyatro müdürüne Bükreştin bir mektub gelmişti. Bu mektubu, esrarengiz bir surette ortadan kaybolan kız yazıyordu. Üç aydanberi kendisini seven ve İstanbul'a kadar takib eden zengin bir Fransız delikanlısı ile kaçtığını itiraf ediyor; Bükreşte evlendiği bu delikanlı ile Fransaya hareket ettiğini bildiriyordu.

Polis müfettişi Lofolon beyin verdiği bu raporun ne derecede doğru olup olmadığını bilmiyorum. Fakat iyice aklmda kaldığına göre Abdülhamid bu rapor üzerine bu Fransız polis müfettişine ikinci rütbeden bir nişan ile, bir hayli ihsan vermişti. Fakat, bu meseleden hiçbir suretle bahsedilmemesini sıkı sıkı tenbih etmişti.

ABDÜLHAMİD VE ERMENİ KOMİTECİLERİ

Abdülhamidin en çok ehemmiyet verdiği şeylerden biri de, Ermeni komitecileri idi.

(Çar)lık istibdadının zulmüne dayanamıyarak hayatlarını kurtarmak için Kafkasyadan firar ederek İstanbul'a gelen bu komiteciler, tek durmuyorlar.. asırlarca Türklerle kardeş gibi yaşamış

olan devlet ve millete sadık yerli Ermenileri baştan çıkarıyorlar.. isyanlara, ihtilâllere sevk ediyorlardı.

Yaşlı ve ağırbaşlı Ermeniler, bu hallerden memnun değillerdi. Onun için Ermeni komitecilerine kat'iyen yüz vermiyorlar; bunların komite namına istedikleri para, silâh vesaire gibi talepleri, şiddetle redd ediyorlardı.

Bu komitecilerin teşvikile, 303 senesin de bir bayram günü Kumkapıdaki patrikhane kilisesinde bir ihtilâl başlangıcı zühur etmişti. Fakat, vak'ayı tam zamanında haber alan Abdülhamid; verdiği şiddetli emirlerle patrikhane civarını asker ve zabita memurlarına derhal abluka ettirmiş.. işin önüne geçmişti. Ve bu hâdise üzerine, Ermeni komitecilerinin hudud haricine taradilmeleri için emir vermişti.

Fakat, Bulgaristan ve Romanyaya giden komiteciler, kısa bir müddet sonra, başka isimlerle ve ecnebi pasaportlarla tekrar İstanbul'a gelmişler; gene işlerine devam etmişlerdi.

(Arkası var)

Yurddaş:

Eski (Kiler) an'anemizi ihya edelim: Her yemiş mevsiminde reçel ve şurup hazırlayalım.

Çünkü reçel ve şurup en tatlı, en kuvvetli ve en ucuz gıdadır. Besler ve güzelleştirir.

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL

13 K. Evvel 937 Pazartesi

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Plâkla Türk musikisi, 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Sekizinci Tasarruf ve Yerli mali haftası konferans: İş Limited Müdürlü Bedri Nedim Göknül, 19.00: Çocuk tiyatrosu (Bora ile Güneş), 19.30: Çocuklara masal: Bayan Nine tarafından. 19.55: Borsa haberleri, 20.00: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından Arapça söylev. 20.45: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (S. A.). 21.15: Radyo fonik opera Stüdyo orkestrası refakatle (F A U S T). 22.15: Ajans haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı.

ANKARA

13 K. Evvel 937 Pazartesi

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilli ve harici haberler.

Akşam neşriyatı:

18.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 19.00: Türk musikisi ve halk şarkıları. (Makbule Çakar ve arkadaşları), 19.30: Saat yayarı ve Arapça neşriyat. 19.45: Türk musikisi ve halk şarkıları. (Hikmet Rıza ve arkadaşları), 20.15: Konferans: 20.30: Plâkla dans musikisi, 21.00: Ajans haberleri, 21.15: Stüdyo salon orkestrası.

- 1 - Mezzacapo Serenata Sentimentale
- 2 - Meyerbeer L'Africana
- 3 - Breteuil Pour un Baiser de tois
- 4 - Tschalkowsky Chant du Faucheur.

Nöbetçi

Eczane'ler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Şeref), Alemdarda: (Esad), Beyazıda: (Asador), Samatyada: (Rıdvan), Eminönünde: (Hüseyin Hüsnü), Eyüde: (Hikmet Atlamaz), Fenerde: (Vitali), Şehremininde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (Üniversite), Karagümrükte: (Fuad), Küçükpazarda: (Hikmet Cemil), Bakırköyünde: (İstapan), Beyoğlu cihetindekiler:

Tünelbaşında: (Matkoviç), Yüksekaldırında: (Vingopulo), Galatada: (Merkez), Taksimde: (Kemal - Rebul), Şişli'de: (Pertev), Beşiktaşda: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdar'da: (Ahmediye), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Moda, Merkez), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

Bir Doktorun

Günlük

Notlarından (*)

Süt çocuklarında Ölüm

İlk yaştaki çocuk ölümlerinin en belli başlı sebebi beslenmenin noksanından veyahud fena seraitten ve ihtiyaçlarına tekabül edememesinden ileri gelmektedir. Bir çocuğun ilk yaşlarında alacağı gıda miktarı hem neşvüneması hem de yaptığı büyük sarfiyat ve zayıflama tekabül edecek derecede olmalıdır.

Çocuk hıfzıssıhhası noktalı nazarından burada ısrar edilecek nokta neşvünema sür'ati ve o nisbette bedeninden vukubulan sarfiyatın ehemmiyetidir. İşte burada esas olan bu müvazaneyi temin için çocuğa çok yakından alakadar olmak lazımdır. Çünkü bu küçük mahluk kendini ihata eden her türlü tehlikelere karşı tamamen müdafaasızdır. Ölüme kadar müncer olan her türlü tehlikelere karşı âciz ve zebun bir halindedir. Çünkü yavru henüz âlem harici ile tetabük edememiştir.

Buna göre çok dikkatli davranmak lazımdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahud bir albüme yapıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Eğence şehirlerinde 60 gün

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

yorgunluktan, sersemlikten, mestlik manasına da olsa, budalalık manasına da olsa sersemlikten, ne dersiniz deyiniz işte böyle karma karışık bir zevkten mahrum kalırlar. Ayrılık, gayrılık ancak bu kadardır. Yoksa ikisi de hemen hemen bir eğlence; ikisinin duyduğu heyecan bile aşağı yukarı birdir. Hattâ bazan, yüz binlerle frangı üç beş dakikada alıp ve renler, bunu uzaktan görenlerin geçirdikleri çarpıntıyı duymazlar bile...

Kemal Ragib Enson

ANKARADA

A K B A

Kitap Evi Kaatçılık

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kirasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir.

Tel. 3377

Geçen bilmecemizde kazananlar

27 İkinciteşrin tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstambulda bulunan talihlilerin pazartesi, perşembe günleri öğleden sonra hediyeleşmeleri bizzat idarehanemizden almaları lazımdır. Taşra okuyucularımızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir masa saati

Haydarpaşa İyesi 1/A dan 2750 Esref Köprülü.

Bir kol düğmesi

Bakırköy orta mekteb 1/C den 345 İbrahim Özbaşaran.

ALBÜM

(Son Posta hatıralı)

Süleymaniye 8 inci mekteb 372 Necdet, İstanbul erkek İyesi 635 Halil, Beylerbeyi ilk okul 149 Jale Özkil, İstanbul erkek İyesi 97 Eicri, Antalya İse 5 den 962 Sakib, Diyarbakır Uçak alayı tamirhanesinde Bekir oğlu Yaşar Akalın, Tekirdağ orta okul 876 İhsan Ertuğun, İzmir birinci Kordon Rıhtım han 10 da İ. Hamarat.

MUHTIRA DEFTERİ

Kadıköy 3 üncü orta mekteb 1/K 542 Nevzat Kemal Özmeriç, Bayramiç Milli Zafer mektebi 34 Ayçin Alabay, Ankara İyesi 229 A. Olca, Diyarbakır Gazı caddesi rakı ve bütün bayıl İbrahim, İstanbul Amerikan kız koleji İnci Fuad, Ankara İse san'at atış poligonunda Osman altın, İstanbul erkek İyesi 1586 Memduh, Yeşilköy ilk mekteb 42 Sabahat.

MÜREKKEBLİ KALEM

(Son Posta markalı)

Kasımpaşa Deniz erbaş hazırlama okulu 931 Nihad, Gaziantep bayıl İyesi 4/B den 108 Suad Kaymaz, Beyoğlu Parmakpı Marmara apartmanı No. 4 de Rıdvan, Komisyoncu Bay Tahsin kızı Sema Aysu.

ALOMİNYOM BARDAK

(Son Posta markalı)

Üsküdar Yenimahalle Dibek sokak 32 de Muazzez Meriç, Kadıköy erkek orta mekteb 1 den Saad, Kadırga 3 üncü mekteb 1/A dan 344 Muzafer Paşman, Arnavdüköy birinci cadde 90 dan Şake.

DIŞ MACUNU

Malatya İyesi 3/A dan 325 Cemal, Ayvalık gazeteler bayıl oğlu Ali Tolar, İstanbul 4 üncü Vakıfhan Asmakat No. 20 de Murad Akbaş oğlu Seyfi, Beyazid Camii Ali No. 13 de Emine İhan.

DIŞ FIRÇASI

(Son Posta markalı)

Ankara Cebeci Eriç sokak 26 da Rıdvan, Çanakale İskân memuru oğlu Adnan, Nişantaşı Rumeli caddesi No. 4 de Atıllacan, Beyoğlu 11 inci mekteb 5/B den 539 Mehmed.

CEP AYNASI

(Son Posta markalı)

Davudpaşa orta mekteb 49 Rifat, İstanbul erkek İyesi 507 M. Nihad Emirler, Beyoğlu 11 inci mekteb 5/B den 230 Hüseyin.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Paşabahçe fabrikasında mevcut tahminen 15-20 bin adet alaturka keremüt 23/XII/937 tarihine raslıyan Perşembe günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin mali hergün mahallinde görüleceklerini pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 teminat paralarıyla birlikte Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğündeki satış Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «243»

ALGOPAN

DIŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Ankara caddesinde: Meserret oteli karşısında (88) No. 4 muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabul etmektedir.

Can Rızkullah Kürdi

Halepte bütün Türkçe ve yabancı gazete ve mecmualar bayii

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenica mi)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

SEKSÜLİN

Ademi iktidar, Bel gevşekliği, Dermansızlık, Vücut ve Dimagin yorgunluğunda pek müessir ve emin bir ilaçtır.

Kutusu 200 kuruş

BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT

Eczanesi - Sirkeci

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAYIN HALKINA:

Göz hastalıkları için
ötedenberi kullanılmakta olan ve
göz doktorları tarafından
ehemmiyetle tavsiye olunan
KOLİR ARGOLİN
TÜB ARGOLİN
TÜB BARON ORANJE

Öksürük ve Boğaz
ağrılarında
fevkalâde tesiri sabit
olan
pastil
MİDAT

Zafiyeti umumiye
verem ve kansızlık
ve
Kemik hastalıklarında
şifai tesirleri bütün
doktorlarca tasdik olunan
LESİKALSİN GRANÜLE

Müşil ilaçlarının
en
tesirlisi ve bilhassa
tadı ve içimi
şampanya kadar lezzetli
olan
PÜRGOLİN

Bütün bu tıbbî müstahzarlar 9 Birinci Kânun 937 tarihinden itibaren

CELÂL ERGUN tıbbî müstahzarlar lâboratuvarında

Yeni sahibi **CELÂL ERGUN** tarafından

imal olunarak eczanelere tevzi olunmaya başlandığı bugüne kadar Celâl Ergun Lâboratuvarının müstahzaratını emniyetle ve seve seve kullanan sayın TÜRKİYE CUMHURİYETİ halkına ilân olunur.

Toptan satış yeri: İstanbul postane arkası Basiret hanı 26 - 30 numarada **CELÂL ERGUN**

TİBBİ MÜSTAHZARLAR LÂBORATUVARI

Yeni bir C İ L D

Beyaz ve
yumuşak

3
GÜNDE

BİRİNCİ
GÜN

ÜÇÜNCÜ
GÜN

Açık me-
sameler
ve siyah
benler

Ebediyen kaybolmuştur!

Çirkin siyah benler, sivilceler, cildin sert tabakaları, renksiz ve solmuş bir ten... Bütün bunlar açık mesamattan ileri gelir. Bu mesameler kapatan gayrisaf yağlı maddeleri ne su ne de sabun ile izalesi kabîl değildir. Her açık mesame, cildin taharrüşüne sebep olur. Beyaz rengindeki (Yağsız) yeni Tokalon kremi hemen mesamata nüfuz ile cildin guddelerinin taharrüşünü derinden teskin eder. Mesamatin derinliklerindeki gayri saf maddeleri ve siyah benleri hal ederek harice tard ve açık mesameleri tabii hadlerine irca eder. Esmer ve sert bir cildi beyazlatıp yumuşatır. En kuru bir cildi kuvvetlendirir ve tazeleştirir. Alnın yorgunluk çizgileri ve burnun parlak ve yağlı manzarası tamamen zail olur. Beyaz rengindeki bu yeni Tokalon kremi terkinde taze krema ve tasfiye edilmiş zeytinyağı gibi mu kavvi, besleyici ve beyazlatıcı maddeler mevcut olduğundan 3 gün zarfında cilde yeni bir güzellik verir, ve beyazlatıp yumuşatır. Bu kremi her sabah kullanınız.

NOT — Yüzünüzde buruşukluklar varsa, yüz adaleleriniz zayıflamış ise, cildinizi Biocel ile beslemeniz lazımdır. Cildinizdeki Biocel'in aynı olan bu kıymetli cevher, şimdi genç hayvanların cild hücrelerinden istihale muvaffakiyet hasıl olmuştur. Penbe rengindeki Tokalon kremi terkinde tam cildinizin genç ve taze kalması için matlûp nisbet dairesinde karıştırılmış olarak Biocel cevheri vardır. Akşamları yatmadan ezel tatbik ediniz.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli ile miktar ve isimleri aşağıda yazılı 11 kalem muhtelif boya ve sabunlar 23.12.1937 Perşembe günü saat 15,15 de kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hızarlarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameier parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (8199)

Malzemenin ismi	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminat L. K.
1 — Sarı toprak toz boya	5000 kg.)	
2 — Kül rengi toz boya	10000 >)	
3 — İsi siyahı toz boya	8000 >)	
4 — Su siyahı toz boya	3000 >)	
5 — Kanarya sarısı toz boya	1000 >)	
6 — İngiliz kırmızısı aşı toz boya	1000 >)	20390 1529,25
7 — İngiliz yeşili aşı toz boya	3000 >)	
8 — Verminyon toz boya	2000 >)	
9 — Oksid döfor	8000 >)	
10 — Beyaz sabun	10000 kalıp }	5725 429,38
11 — Arap sabunu	25000 kg. }	

Muhammen bedeli 66000 lira olan 1.No. lu liste ile 135500 lira muhammen bedelli 2 No. lu liste muhteviyatı olan lokomotif yedekleri 20.1.1938 perşembe günü saat 15 den itibaren ayrı ayrı Ankara İdare binasında kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1 No. lu liste muhteviyatı için 4550 lira ve 2 No. lu liste muhteviyatı için de 8025 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameier 330 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelere satılmaktadır. (8036)

Muhammen bedeli 5322 lira olan muhtelif şekil ve eb'atta 4200 adet cam gıop 22.12.1937 çarşamba günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 399 lira 15 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesikaları ve Resmi gazetesinin 7.5.1936 G. 3297 veya 1.7.1937 G. 3645 No. lu nüshasında intişar eden talimatname dairesinde alınmış ehliyet vesikasını muhtevi teklif zarflarını eksitme günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameier komisyonundan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8159)

Hergün Haydarpaşadan saat 15,15 de hareket eden Diyarbakır ve Samsun treninin fazla izdihamlı olması hasebiyle bu trenden sonra saat 15,30 da hareket eden 2006 No. lu ikinci bir muhtelit yolcu treni 12/12/937 tarihinden itibaren Haydarpaşa - Eskişehir arasında seyruşefere konulmuştur. Bu tren Tütün Çiftlik'ten maada bilûmum istasyonlarda tevakkuf edeceği sayın halka ilân olunur. «8267»

INEK, ÖKÜZ VE ÇİFTLİK SAHİPLERİNE:

Hayvan bakımına ehemmiyet veren Avrupalılar çiftliklerindeki inek, öküz, koyun vesair hayvanlarına nişastalı gıdalar vermektedirler. Bu hem ucuz, hem de hayvanları fevkalâde beslemektedir. Eczacı güllacı yani kaşe imal eden fabrikamızda hergün kaşe kırıntıları mevcuttur. Ehven fiatla almağa talib olanlar Postane arkasında Basiret hanında 27 numaraya müracaat etsinler. Kaşe kırıntıları yüzde yüz nişastayı havi, hayvanlar için fevkalâde mugaddirdir.

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi

Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden:

Bugünkü bilet ücret tarifelerimize bağlı hususî hükümlerin 6 ncı maddesi mucibince tramvay şebekelerimizde tam ücretli yolculara aid bilet ücret tarifesiyle seyahat etmekte olan resmî elbiseli Sübaylar, 15/12/1937 gününden itibaren, bir mntakalık ücretle iki mntakaya ve iki mntakalık ücretle üçüncü, dördüncü ve beşinci mntakalara seyahat edebileceklerdir.

SILKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK VE BÜTÜN
SİDDETLİ AĞRILARI
TESKİN VE İZALE EDER.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Pomanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Son Posta

Yevmi, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400 Kr.	750 Kr.	400 Kr.	150 Kr.
YUNANISTAN	2340 Kr.	1220 Kr.	710 Kr.	270 Kr.
ECNEBİ	2700 Kr.	1400 Kr.	800 Kr.	300 Kr.

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Yurddas:
Büyük şehirlerimizdeki kuru yemiş çarşaları, Atalarımızın kuru yemislere verdikleri değeri anlatır. Sen de kuru yemişlerimizi sev, ye, ve yedir.

Grip, nezle, bronşit, baş, diş, romatizma, nevralji, kırıklık ve teknil ağrılarına karşı

Gripini tercih ediniz

Çünkü bir tek kaşe almakla hastalığı defeder ve ilerlemesinin önüne geçmiş olursunuz. Bir tek kaşe "Gripin,, en muannid baş, diş ve romatizma ağrılarını, üşütmeden mütevellid sinir ve adale ağrılarını izaleye kâfidir.

Kat'î Tesir

"Gripin,, bu yağmurlu ve soğuk havalarda vücudünüzü hastalıklardan koruyacak en kuvvetli ilâçtır.

Seri Şifa

Bir kaşe "Gripin,, çok kısa zamanda sizi rahat ve sıhate kavuşturur. İcabında günde 3 adet alabilirsiniz.

GRİPİN

GRİPİN

Taklitlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla GRİPİN isteyiniz

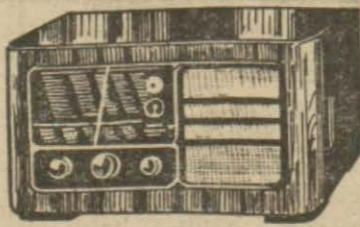
Her ağızdan
↑ ses:

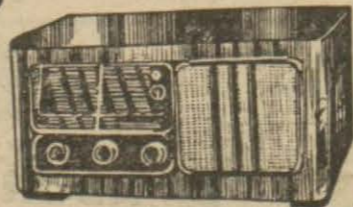
Hakikaten fevkaladedir!

MODEL 743

MODEL 751

MODEL 781

AGA Baltic 1938 Modeli

Toptan satış deposu: İstanbul Sultan hamamı Hamdibey geçidi No. 54, perakende satış yeri: Galata Bankalar caddesi RADYOFON Mağazası ve Anadolu'nun bütün şehirlerinde acentalarımız vardır.

Doktor
(brahim Zati Ogüt)
Öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta Matbaası
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIL

Dr. HAFİZ CEMAL
(Lokman Hekim)
Dabilye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonunu 22398 - 21044

KANZUK

MEYVA TUZU

KANZUK

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TUZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumi hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

SON MODA
RENKLERDE
Yeni Venüs Rujları

ORANJ, MANDARİN, RUBİ, KAPSİN, PURPUR VE KIRMIZI renklerde her simaya yaraşan ve yakışan VENÜS Rujları reklâm fiyatına satışa çıkarılmıştır. Çok sabit ve cazibeli ve şayanı tavsiye bu yeni VENÜS Rujlarını muhakkak tecrübe ediniz.

Nureddin Evliya Zade
Müessesesi, İstanbul

Belsoğukluğu
ve FRENGİYE yakalanmamak için
en iyi ilâç ancak
PROTEJİNDİR

İlân Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazla- ca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi